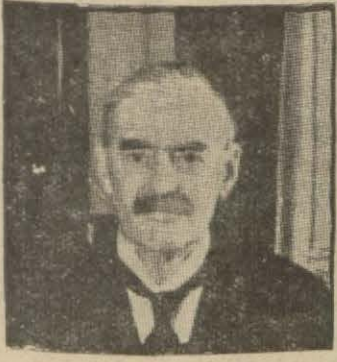

Çemberlayn tayyare ile Almanyaya gitti

Gerginliğin izalesine doğru

İngiliz Başvekili Alman devlet reisile bugün saat 1 de Berhtesgaden'de görüşecek, mülâkat Çemberlayn talebi üzerine tertib edildi

Çemberlayn

Hitler

ÇEKOSLOVAKYADAKI KARIŞIKLIK DAHİLİ HARB HALİNİ ALDI

Ölenlerin sayısı 25 e, yaralananlar da 75 e çıktı, Südetler Çeklerden 2 mitralyöz, 40 sandık cebhane aldılar

15 Çek jandarma ve polisi de öldü. Südetlerin kullandıkları silâhların ve el bombalarının Alman malı olduğu tahakkuk etti

Çeklerle Südetler arasındaki müzakerelerden haber yok!...

Çekoslovakyanın ekalliyetler vaziyetine göre taksimini gösterir harita

ASKERÎ HAZIRLIK

Fransada seferberlik, iki milyon asker silâh altına çağırılıyor...

Londrada İngiliz - Fransız erkânıharbiyelerinin teşriki mesailerine aid meseleler görüşüldü, Sovyet donanması da manevraya çıktı

Südet Almanlarının şefi Henlayn muhafızları ortasında halkın önünden geçerken ve Karlsbadda Südetlerin kongre akdettikleri binanın önü

Dünkü siyasî müzakereler

Londra 14 (Hususi) — Başvekil Çemberlaynın riyasetinde bugün toplanan kabinenin müzakereleri iki buçuk saat sürmüştür. Cenevreden dönmüş olan Lord Dewart de içtimada (Devamı 11 inci sayfada)

Hitler - Çemberlayn mülâkatı

Londra 14 (Hususi) — Bu akşam başvekalet tarafından neşredilen bir tebliğ, haftalardanberi Avrupa ufuklarını kaplıyan kara bulutları nisbeten izale etmiş ve gergin sınırları (Devamı 11 inci sayfada)

Dünya matbuatında akisler

“Almanya, acaba, hangi noktada duracak?”

Londra 14 (Hususi) — Çekoslovakya vuku bulan kanlı hâdiseleri mevzuu bahseden «Taymis» gazetesi, Südetlerin kendiliklerinden hareket etmediklerini ve âlet olduklarını yazmaktadır.

Gazete, Südetlerin dünkü ultimatumuna da temas ederek, bunun Prag tarafından kabulünün âdeti Südet hâkimiyetini tanımağa muadil olacağını söylemektedir.

«Deyli Telegraf» gazetesi de vaziyeti aynı şekilde tefsir ederek, diyor ki:

— Südet ultimatomu kabul edilmiş olsa idi, Almanya için Çekoslovakya kapıları açılmış olacaktı.»

Sovyetlere göre İngilterenin vaziyeti

Moskova 14 (A.A.) — Jurnal dö Mos-

Halifaks, Saymon ve Henderson bir arada

Çorap fabrikatörleri dün toplandılar

Bir çorap fabrikatörü bütün çorapların çürük olmadığını ve ince kadın çoraplarının inceliği sebebiyle dayanmadığını söylüyor!

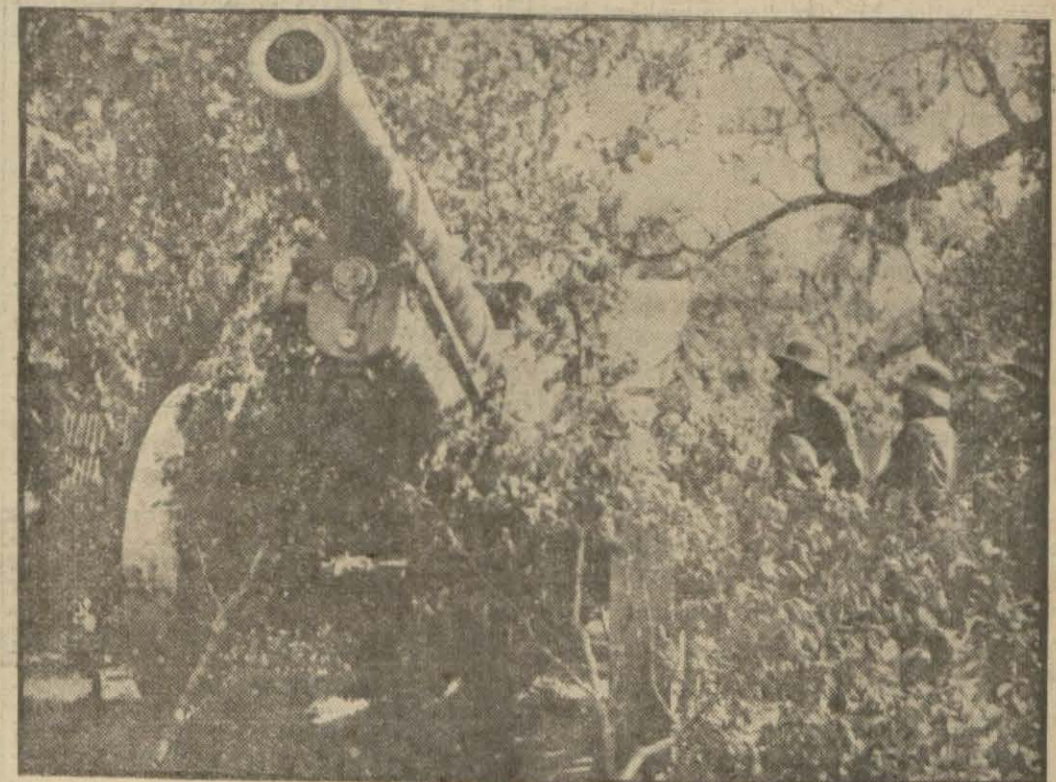
Çorap meselesinin aylardanberi müzmin bir derd halinde gerek efkârı umumiye, gerek hükümet ve gerekse di (Devamı 3 ncü sayfada)

Yeni açılan mektebler ihtiyacı karşılıyor

İhtiyaç gözönünde tutularak tedris kadrosu genişletildi

Mekteblerin açılma zamanı yaklaşıyor.

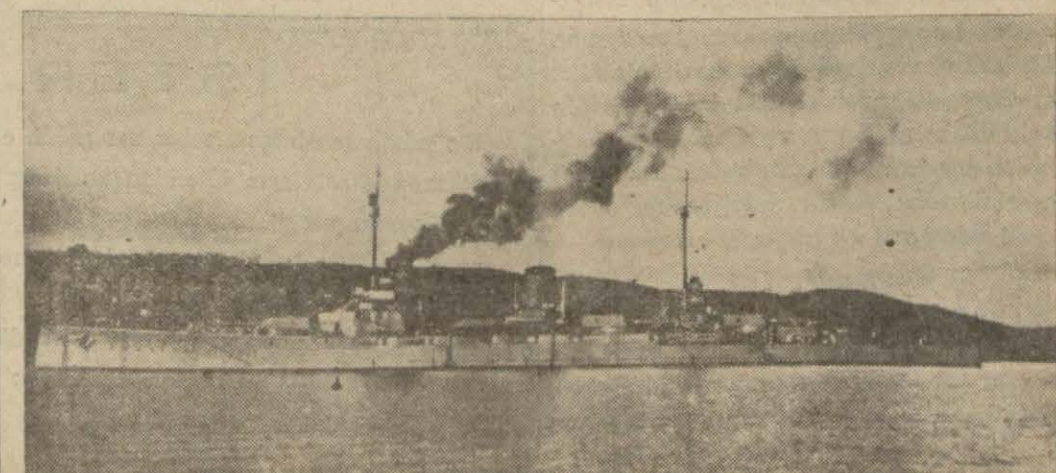
Mekteblere kaydedilmek için müracaatlar (Devamı 10 ncü sayfada)

Çek ordusunun ağır toplarından biri

Paris 14 (Hususi) — Sekiz sınıf askerin name, cumhurreisinin tasdikine irtiran silâh altına alınmasına müteallik emir - etmiştir. (Devamı 3 ncü sayfada)

Donanmamız yakında Iskenderuna gidecek

Yavuzumuz Izmirde

(Yazısı 11 inci sayfada)

Hergün

Buhran seyrini
Takib ediyor

Yazan: Muhittin Birgen

12 Eylül tarihli Son Postada şu satırları yazmıştık:

«Çekoslovakya etrafındaki münakaşa, henüz en hararetle safhasına girmiş değildir. Her iki taraf ta kuvvetlerini sahneye yavaş yavaş atıyorlar; hararet te yavaş yavaş yükseliyor. Henüz Südetler sükunetlerini muhafaza ediyorlar; hal - buki mücadelenin en son haddine kadar kızışmış olması için Çekoslovakya milliyetleri meselesinin kanlı bir şekil alması da lazımdır.»

Biz bu satırları yazdığımız gün, dünya bir harb zuhurunun iki günlük bir iş halini aldığı kanaatlerine doğru yol almış bulunuyordu. Bundan beş gün evvelki vaziyet, gerginliğin en son haddi olmak üzere tasvir ediliyordu. Halbuki beş gün sonra, Hitlerin nutkunu ve onun ağzından «yardım» kelimeleri çıktığından ertesi gün, Çekoslovakya'da buhran nöbeti bir derece daha arttı. Hararet kırkı ancak evvelki akşam, Südet ultimatomu ile buldu. Hararetle beraber nabız da yükseldi. Hararet bir derece daha yükseltilir ve nabız da artar, fakat, korkmaya mahal yoktur, hastanın kalbi kuvvetlidir, dayanacaktır!

Bay Hitlerin nutku ve nutuk içinde kullanılan bir kaç kelime, bir navi işareti. Havaya atılan fişeklerle hücum kollarına taarruz emri verir gibi, Nürnberg kongresinin son gününde Führer şu sözleri söyledi:

«Eğer Çekoslovakya'daki kardeşlerimiz zulme dayanamayıp isyan ederlerse kendilerine yardım edeceğiz!»

Bu sözler henüz kulaklarda çınlarken Çekoslovakya Führerinin ordusu da harekete geçti ve kan döktü. Bunu bir ultimatoma takib etti ve bu suretle buhran, şimdiye kadar görmediğimiz en yüksek derecesine vâsil olmuş bulundu. Fakat, bu henüz en son derece değildir; münakaşa biraz daha kızışacak, hararet biraz daha yükselecek. Evet, daha da yüksek hararet derecelerini göreceğiz!

Bu tarzdaki bir mesele etrafında dönen siyasi bir muharebede her iki taraf ta en son kuvvetini meydana atıncıya ve en son kozunu oynayıcıya kadar ısrar eder. Fakat, ortada harb çıkmasını icab ettirecek bir sebep bulunmadıkça - ki bu mesele bir harb çıkmasına kâfi sebep değildir - netice, hiç olmazsa muvakkat bir anlaşmaya varır. Hiç değilse, biz, neticenin böyle olacağı hakkındaki kanaatimizi tamamen muhafaza ediyoruz.

★

Henlein'in ultimatoomunu Prag hükümeti reddetti; fakat, müzakere kapısını ve anlaşma yolu imkânlarını kapamadı. Şu satırları yazdığımız sırada aldığımız haberlere göre, hattâ müzakere ya başlamıştı, yahud da başlamak üzere bulunuyor. Fakat, Henlein bu defa Karlsbad programının tahakkukunu istemekle iktifa edecek değildir. «Şimdiye kadar tuttuğunuz tavırla artık bizim size karşı olan emniyet ve itimadımızı kaybettiniz. Biz, sizinle uyusmak için evvelce lüzumundan fazla yumuşak davranmıştık. Fakat, sizin bu asgarî metalibi bile kabul etmemek için tuttuğunuz dolaşık yoldan sonra, şimdi daha fazla teminat isteriz, daha fazla hak sahibi olmamız lazımdır!» diye ortaya yeni yeni meseleler atacaktır.

Ve ondan sonra tekrar münakaşa, tekrar gürlüğü, tekrar kabine toplantıları, silâh şakırtıları ve tekrar konuşmalar, müzakereler!..

Bununla beraber, eldeki hamurun yumruklana yumruklana bir şekil alacağı, hiç olmazsa muvakkat bir tesviye şekli bulunacağı şüphesizdir. Bu şekil, her iki tarafın da söyleyecek sözü kalmadığı, her iki tarafın da bütün taarruz ve müdafaa vasıtalarını kullanıp bitirdikleri zaman bulunacaktır. Bu zaman çok yakın veyahud hayli uzak olabilir; bu cihet, alâkadar siyaset kuvvetlerinin muhtelif kombinasyon ve hesaplarına bağlı olan bir şeydir; fakat, bunlar teferruat meseleleridir; esasın değişmesine sebep teşkil edemez.

★

Avrupa dünyası milliyet prensibi üzerine kurulmuş bulunuyor. Bu prensiple en çok tearuz eden siyasi varlık, Çekoslovakyanın varlığı olduğuna göre, onun bugünkü vaziyetini silâhla müdafaa et-

Resimli Makale:

≡ Kurnaz görünen abdallar. ≡

AÇ GÖZLÜLÜK

Aç gözlü umumiyet itibarile kendisini çok kurnaz sanır, başkaları hesabına bedava yiyip içebileceği, gezip tozabileceği kanaatindedir, ilk zamanlarda muvaffak olunca kanaati kuvvetleşir, hakikatte bu muvaffakiyet sürmez, kuruzluk sanılan hareketin de bir abdallıktan başka bir şey olmadığı meydana çıkar.

İnsan tabiatın en mükemmel bir taklidcisi olmakla tanınmıştır, bu hassanın sevki ile yüzde doksan cömerde karşı cömert, harise karşı da hasis davranır, kendisini yontmak istiyene karşı baş çevirir, ve bir defa aç gözlü tanınmış olan için bu zehabı düzeltmenin imkânı yoktur, bütün hayatı böyle geçecektir.

SÖZ ARASINDA

7 yaşındaki
Yüzgeç kızın
Muvaffakiyeti

Resmini gördüğünüz 7 yaşındaki kız Plymouth'ta gayet suları kabarık, akıntısı fazla ve gayet tehlikeli ve takriben 1700 metre uzunluğunda olan bir boğazi 40 dakikada yüzerek geçmiştir.

Danimarkada şort
giymek yasak

Belçika hududu yakınlarında Danimarka köylerinden Ginnekenden şort giymiş oldukları halde yaya ve bisikletle geçen 35 kadar genç kız, polisler tarafından çevrilerek kendilerine uzun eteklik giymeleri ihtar olunmuş, yanlarında paltosu olanlar bunları sırtlarına geçirmeye mecbur edilmişlerdir.

Stratosfer kızı

Meyer isimli Amerikalı bir genç kız halk arasında (Stratosfer kız) ünvanını almıştır. Genç kız 50 metre uzunluğunda çelik bir direğin tepesinde akrobasi hareketleri, müvazene oyunları yaparak halkı heyecandan heyecana düşürmektedir.

tur. Ne olursa olsun Prag hakikat karışında boynunu eğecektir.

Şu halde, telâşa mahal yok, herkes rahatça uykusunu uyuyabilir. Gazetelerdeki heyecan verici havadisleri de meraklı bir vak'anın safhaları diye telâkki etmek bizce yapılacak en doğru iştir.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra
Pis hayvan gene mi
sensin?

Bir İngiliz âlimi, tatil zamanını bir köyde geçiriyordu. Her sabah erkenden gazetesini alır, kıra çıkar, okuya okuya dolaşır. Bir gün gene kırda gazetesini okuya okuya dolaşırken birine çarptığını hissetti:

— Ah affedersiniz!

Dedi. Başını kaldırdığı zaman bir ineğe çarpmış olduğunu anladı. Gene gazetesini elinde dolaşmaya başladı. Biraz sonra bir kere daha çarptığını hissedince:

— Pis hayvan, gene mi sensin? Şimdi karnına da bir tekme vururum ha!

Diye bağırды. Başını kaldırdı, bu sefer karşısında duran; bir inek değil, genç, güzel bir kadındı.

Habeş imparatorunun
Tacı
Satılığa çıkarıldı

Londranın büyük mücevherat mağazalarından birisinin vitrininde elmasla işlemeli bir altın taç satılığa çıkarılmıştır. Üzerinde kıymetinin 500 İngiliz lirası olduğu yazılıdır. Mücevherci muhtelif cesamette 718 parça elmas taşla işlenmiş bulunan bu tacın Haile Selâsiyeye aid olduğunu teyid ve fakat eline nasıl geçtiğini söylemekten imtina etmektedir. Gazetecilerin, tacın eski imparatora aid olup olmadığı hakkındaki sorgularına Haile Selâsiyenin vekili ne (evet), ne de (hayır) cevabını vermiştir. Zannedildiğine göre bu taç Habeş imparatorlarına aid üç taçtan birisidir.

Satılık gözler

Ölmek üzere bulunan insanların gözlerini çıkararak ameliyatla bunları körlerin gözlerine takan İngiliz ve Amerikan doktorlarının bu muvaffakiyetleri her tarafta alkışlanmaktadır. Fakat bu fen muvaffakiyetinin bir de feci cebhesi bulunduğu görülmektedir. Amerikan gazetelerinde neşredilen aşağıdaki küçük ilân böyle bir faciannın delilidir:

«En iyi vaziyette bir insan gözü aleni münakaşa ile satılığa konmuştur. İlk pey 2500 dolardır.» Gözünü satılığa çıkaran aile sahibi işsiz bir ameledir.

Silâh krallarından
Biri Londrada
Sessiz sadasız öldü

İngiliz gazetelerinde üç satırlık bir ilân çıktı:

«Londra hastanelerinden birinde tedavi edilmekte olan yüzbaşı John Henry Ball uzun bir hastalıktan sonra 55 yaşlarında ölmüştür.»

Bu haber, kimsenin dikkat nazarını çekmedi. Halbuki ölen Ball, dünyanın en büyük silâh, cephan ve mühimmat tüccarlarından biri olan Balldi. Avrupa devletleri, askerî büyüklerinin pek yakından tanıdıkları bu zatın türlü türlü maceralarla dolu esrarlı bir yaşayışı vardı. O kadar ki Yunanlı milyoner Bazil Zaharofu gölgede bile bırakırdı.

Ball, Londrada Regent kanalının civarında köhne bir evde otururdu. Bu evin büyük kapılı muazzam bir medhali vardı. Buradan içeriye her kılıkta insan girmişti. Jaket ataylı elçiler, cenabi ülkelerin nisbeten daha az mühim mümessilleri, Çin harbiye nazırları, gizli teşkilât adamları, silâh fabrikatörleri bu evin daimî ziyaretçileri olmuşlardı.

Ball harbde cepheye gitmiş, yüzbaşı ol-

Sözün Kıyası

Hortlıyan parçalar

E. Talu

Mesrutiyetin ilanı sıralarında, sürgün bulunduğu Bursadan Yenişehir'e firar eden, ikinci Abdülhamidin meşhur hafiyesi, o devrin yaman zorbalardan Fehim Paşa, orada halkın hücumuna uğruyarak parçalanmıştı.

Bunu rahmetli Borazan Tefiğe söyledikleri zaman, Tefik dövünmeğe başlamış ve:

— Eyvah! demisti.. keşki yapmasaydılar! Şimdi onun her parçası ayrı ayrı hortlar da başımıza belâ kesilir..

Harbi umumî neticelenip te, galiblerle mağlûplar, müsaleha masasının başına geçip oturdukları vakit, ben orada hazır bulunmak ve bu hikâyeyi galibler zümresinin sulhü murahasalarına anlatmak isterdim.

Fakat, eminim ki Tefiğin o sözlerindeki derin manayı o gün onlardan hiç biri takdir edecek haleti ruhiyede değildi.

Partinin başlangıcındanberi boyunca yutulmağa alışmış ve en sonunda yeis ile önündeki restini çekip nasılsa bir blöf yakaladığını ve ummadığı halde ortalığı bir hamlede temizleyiverdiğini gören bir poker oyuncusu gibi, beklemedikleri zaferden dolayı zilzurna sarhoşa dönen müttelikler, zabıta raporlarının meşhur tabiri vehilele sâikasıyla öyle bir hezeyan işlediler ki, seyiyisini çekmeğe dünya henüz başlıyor.

Nihai zaferi tesadüfe borçlu olan bu baylar, istikbal denilen meçhulü de kendilerine kolayca ramedeceklerini ummuşlardı.

Onun içindir ki, gelecek nesilleri harb âfetinden ilelebed korumak, Almanyayı parçalamaya vabestedir sandılar. Bir taraftan, Amerika cumhurreisi Vilsonun ilâriye sürdüğü prensipler namına bir takım, hayat kabiliyeti mefkud yeni yeni milletlere istiklâl bağışlar, diğer taraftan da muazzam ve mütecanis bir kütleyi parçalayıp, bu parçaları o yepyeni, cüz devletçiklerin hükmü altına verdiler.

İşte Borazan Tefiğin, Fehim Paşa hakkında tahakkuk etmeyen kerameti bu sefer, burada tahakkuk etti.

Zafer sarhoşu, şumarık, mağrur ve enaf diplomat taslaklarının, akılları sıra beşeriyeti rahat ettirmek maksadıyla parçaladıkları Almanyanın bugün her parçası ayrı ayrı canlanmış, birleşmiş, ayaklanmış, Versaydanberi henüz bir çeyrek asır geçmeden kâinatı tehdid ediyor.

Bundan, bizzat Almanyayı ve onun bugünkü idarecilerini mes'ul tutmak abestir, haksızdır.

Bu bâdirenin hakiki mes'ulleri.. Klemansolar, Vilsonlar, Foşlar..dır ki, bugün, mezarlarında, çekmeleri icab eden cehennem azabını düşündükçe tüylerim ürperiyor.

E. Talu

Bir genç teyzesini
bıçakla öldürdü

İzmir, 14 (Husufî) — Kemalpaşada bir aile faciası olmuş, Necmi isminde bir genç teyzesini bıçakla altı yerinden yaralayarak öldürmüştür.

Hüseyin isminde bir gencin Necminin teyzesinin evine sık sık devam etmesi ve bazan orada yatması cinayete sebep olmuştur. Derhal yakalanan Necmi ifadesinde: «Teyzemi ailenin namusunu berhad ettiği için öldürdüm.» demmiştir.

muş bir adamdı. Fakat bu sıralarda müdhîş bir sıtmaya yakalanmıştı. Harbden sonra epey acılar çekmişti. Nihayet eskil silâh toplama merakı onda silâh ticaretine hevesini uyandırmıştı. 1921 de Soley isminde birisi ile ortak olmuş, sonra ayrılmış, kendi başına aynı firma altında silâh ticaretine devam etmişti.

Ball Çin ile silâh ticareti yapmış; Japonya'ya da epeyce mal satmıştır. Çinlilerin paralarına sağlam olduklarını, fakat geç ödediklerini, Japonların peşin para verdiklerini, Habeşistana epeyce silâh tedarik ettiğini, bu yüzden bir nişan da al-

ISTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bu sabah matbaamıza bir zat geldi, elinde bir bina satışı hakkında gazetelerin birinden kesilmiş bir ilân vardı, önümüze koydu ve:

— Şu ilânda bahsi geçen sokağın nerede olduğunu bilmiyor musunuz? diye sordu.

Baktık, düşündük, hatırımıza gelmedi, hayır, dedik, o zaman muhabetimiz şu hikâyeyi anlattı:

— Görüyorsunuz ki ilân Beyoğlunda kelimesi ile başlıyor, sonra bir sokağın ismini söylüyor, bu sokağın ismi evvelce şu idi, sonra bu oldu, şimdi de şudur, diyerek tafsilât veriyor, bundan sarıh ne olabilir? Bu düşünce ile kalktım, gittim ve fakat gördüm ki beni alâkadar eden havalide Belediyenin sokak başlarına taktığı sokak isimlerini anlatan bütün levhalar kaybolmuştur ve beni alâkadar eden sokağın yeni adını bilen de yoktur.

ISTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Japonyanın Çekoslovak meselesinde vaziyeti

Almanya Sovyetler Birliği ile karşılaşacak olursa Japonya müdahaleyi derpiş edecek

Tokyo 14 (A.A.) — İyi haber alan mahfellerde izhar edilen kanaate göre, hariciye nezareti tarafından yapılan beyanatın manası şudur:

Almanya ile garb devletleri arasında bir ihtilâf mevzuu bahseldüğü müddetçe Japonya Çekoslovak meselesine karışmayacaktır. Fakat bu ihtilâf neticesinde Almanya Sovyetler birliği ile karşılaşacak olursa, Japonya müdahaleyi derpiş edecektir.

Aynı mahfelle göre, bu kadar kapalı bir şekilde beyanatta bulunmakla Tokyo hükümeti iki noktayı istihdaf etmiştir:

- 1 — Almanya ve İtalyaya karşı «lâzım gelen jesti» yapmak,
- 2 — Aynı zamanda muhtemel müdahalenin vakti ve çareleri hakkında karar vermek serbestliğini muhafaza etmek.

Franko Kuvvetleri İlerliyorlar

Burgos, 14 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Nasyonalistler Ebre üzerindeki şiddetli ileri hareketlerine, mühim takviye kıtalarının, tayyarelerin ve topunun da yardımı ile devam etmekte idirler.

Bugün öğleyin Faterellâ mntakasında piyade kıtaatı bu mntakadaki düşman cebhesini muhafaza eden birçok hatları, siperleri ve çok mühim mevzileri zaptetmiştir.

İleri hareketi, mühim tahkimatla müdafaa edilen bir mntakada yapılmıştır. Nasyonalistler birçok esir ve garnimet elde etmişlerdir.

Çinliler Geri Çekildiler

Londra 14 (Husufi) — Yangtze nehri vadisinde Japon kuvvetlerini hayli meşgul eden Çin kıtaları, mevkillerini düzeltmek gayesiyle geri çekilmek mecburiyetinde kalmıştır.

Diğer taraftan Çinliler, Sarınehri bazı sedlerini tahrib ederek, Japon askerlerinin mevzi almış oldukları sahayı su altında bırakmışlardır.

Ankara Belediye meclisine 3 fazla azâ seçilecek

Ankara, 14 (Husufi) — Ankara şehrinin nüfusu çoğalmış olduğundan bu defaki seçimde belediye meclisine üç fazla azâ intihab edilecektir.

Başvekil aybaşında Bükreşe gidiyor

İcra Vekilleri heyeti uzun bir toplantı yaptı

Ankara, 14 (Husufi) — İcra Vekilleri heyeti bugün Celâl Bayarın reisliğinde uzun süren bir toplantı yapmıştır. Başvekil yarın akşam İstanbul'a hareket edecektir. Celâl Bayar birinciteşinin başında Bükreş seyahatine çıkacak ve kendisine Hariciye Vekili Doktor Rüşdü Aras refakat edecektir.

Fransa Selânik itilâfını tanıdı

Sofya, 14 (A.A.) — Sofya'daki Fransız sefiri, Başvekil ziyaret ederek mumalleyhin Selânik itilâfı hakkındaki 31 temmuz tarihli notasına Fransa hükümetinin vermiş olduğu cevabı tevdi etmiştir.

Fransa cumhuriyeti hükümeti, Nöyü muahedesinin askerî, bahri ve havalı haklarının ve 24 temmuz 1923 tarihinde Lozan'da imza edilmiş olan Trakya hududlarına müteallik mukaveleler ahkâmının tatbikinden feragat etmekte olduğunu beyan etmektedir.

Bulgar hükümetinin teşekküllerini beyan eden Başvekil, Fransa sefirine Fransa cumhuriyetinin Bulgaristan hakkındaki dostane temayüllerinin bu yeni tezahürünün Bulgar milletini tarafından hakikî takdir edilceğini söylemiştir.

Askerî hazırlık

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu suretle iki milyon kişi seferber edilmiş olacaktır. Maahaza, tasdikten çıkan bu emirname neşredilmemiştir. İhtiyaç görüldüğü takdirde derhal tatbik mevkiine konacaktır.

İngiliz - Fransız askerî manevraları

Londra 14 (Husufi) — Bir haftadan beri İngiliz milli müdafaa nezaretine sıkı temasta bulunan Fransanın kara, deniz ve hava ataşeleri, bugün de harbiye nezaretine giderek İngiliz askerî makamlarla müzakerelerine devam etmişlerdir. Bu müzakereler esnasında İngiliz ve Fransız erkânharbiyelerinin teşriki meselesine müteallik teknik meseleler görüşülmüş ve bütün teferruat tesbit edilmiştir.

Alınan bütün kararlar Fransız erkânı harbiyesine bildirilmiştir.

Sovyet donanmasının manevraları

Londra 14 (Husufi) — Sovyet donanması senelik büyük manevralarına başlayacaktır.

Bu manevralar Karadeniz, Baltık denizi ve Büyük Okyanusta yapılacak ve son zamanlarda tensik edilen Sovyet deniz erkânı için bir deneme fırsatı teşkil edecektir.

İngiliz filosunun Akdenizde faaliyeti

Atina, 14 (A.A.) — Mesina civarındaki Pulos adasına dört İngiliz destroyeri ile beş mayn gemisi gelmiştir.

Aynı mntakada bulunan Metonis'e de Glorious tayyare gemisi ile iki torpido muhribi gelmiştir. Gene bu civara iki İngiliz torpido filotillasının gelmesi beklenmektedir.

Fransız donanmasının manevraları

Paris, 14 (A.A.) — Petit Parizien, Fransız donanmasının yakında Manş denizinde manevralara başlayacağını haber vermektedir.

Bu münasebetle Atlantik filosunun bir kısmı Brest'den Şerburg'a gelecektir. Yapılacak manevralara ikinci mntaka filolarına mensub denizaltı gemileri ve hava kuvvetleriyle sahildeki müstahkem mevkiiler iştirak edecektir.

Almanyanın bir tavsizi

Berlin, 14 (A.A.) — Alman istihbarat bürosu, ecnebi memleketlere mahsus olarak göndermiş olduğu bir telgrafta Almanyanın kısmi seferberlik yapmış olduğuna dair olan mevhum haberleri «saçma» diye tavsif etmektedir. Halihazırda yapılmakta olan manevralar, mutlak surette normaldir.

Bu telgraf, bu sene manevraların pek dar bir çerçeve dahilinde yapılmış olduğunu ve hepsinin aynı zamanda yapılmakta bulunduğunu ilâve etmektedir. Daha şimdiden birçok kıtalar, hareket üslerine dönmüşler ve ihtiyat kıtaları da celbedilmiş olan cüzütâmların talimleri de hitama ermiştir.

Arablar Filistin için üç maddelik bir millî misak hazırladılar

Nasyonalistler memleketlerinde Yahudilerin hâkim olmalarına tahammül edemeyeceklerini ilân ediyorlar

Kudüs 10 (Husufi muhabirimiz yazıyor:) — Tedhişçiler tarafından aket edilen büyük kongreden sonra neşredilen uzun bir beyanname ile Filistin mücahidleri, siyasi matlâblarını sarîh surette tesbit ettiler. Bunlar şunlardır:

- 1 — Yahudilerin Filistine hicret etmelerini kat'i surette meneylemek.
- 2 — Yahudilere arazi satılmasını kat'i surette menetmek.
- 3 — Filistinin bugünkü hududları içinde Filistine de Mısır, Irak ve Suriye gibi bir istiklâl vermek.

Beyanname bu üç esas, Filistin için bir Millî Misak haline koymuştur. Bu misakın bütün maddeleri tahakkuk etmedikçe, mücadeleyi terketmeyeceklerine dair, Filistin mücahidleri kongrede yeniden yemin etmiş olduklarını ilân ediyorlar.

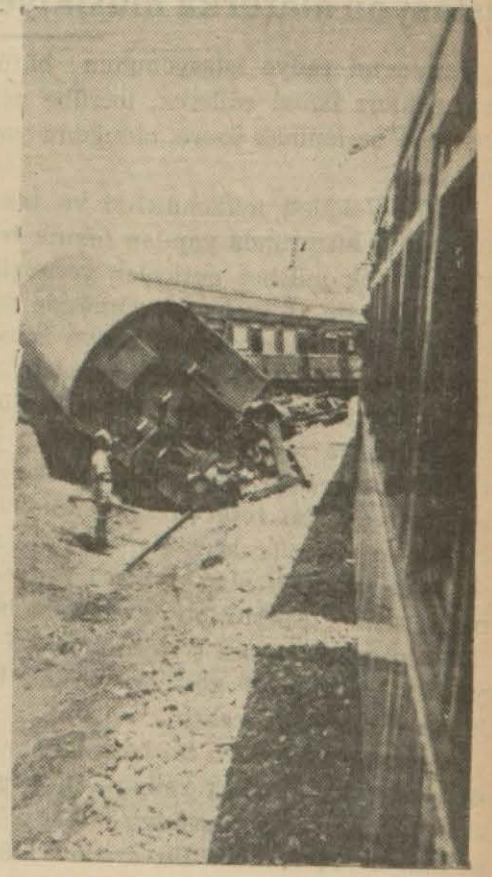
Bu misakın hususiyeti şuradadır: Filistin nasyonalistleri hiç bir suretle İngiltere aleyhine bir vaziyet almış görünmüyorlar. Bilâkis beyannamelerinde İngiltere ile vefa ve sadakat esası üzerine kurulmuş bir dostluk yapmak istediklerini muhtelif yerlerde ve kuvvetli ifadelerle teyid ediyorlar. Onların bütün kinleri, bütün iddiaları Yahudilere karşıdır. Onlar aleyhinde aldıkları ve ziyet gayet sarîh ve tuttukları siyaset te gayet azimkânedir. Bu siyasetlerinden geri dönmeyeceklerini de şimdiki kadarki faaliyetleriyle mükemmelen isbat etmiş bulunuyorlar.

Tedhiş teşkilâtının kuvveti hakkında şimdiki kadar dillerde masal şeklinde dolaşan bir takım rivayetler ve hikâyeler vardı. Bunlara ne dereceye kadar inanmak lâzım geleceğini insan kolayca tayin edemiyordu. Şimdi bu rivayet ve hikâyeleri, son zamanlarda şimdi bir İngiliz gazetecisinin kaleme okumak mümkün oldu. Nüz Kronik gazetesine mensub bir gazeteci, mühim bir gazetecilik yapmış ve nasyonalistlerle temasa gelip bunların karargâhlarına kadar gitmiştir. Kendisini oraya kadar götürürken, yerleri tanımaması ve bir takım gizli esrar vâkıf olmaması için bir hayli tedbirler almış ise de gazeteci bir çok şeyler görmüş ve mücahidlerin kumandanı ile de görüşmüştür. İngiliz gazetecisi dağların çetelerle dolu olduğunu, her tarafta büyük bir disiplin içinde canla başla çalışan insanlar gördüğünü anlatıyor. Tedhişçiler kumandanı ile yaptığı mülâkattan da çok memnundur. Kumandan, kendisine Arabların İngiltere aleyhinde hiç bir fena fikirleri olmadığı, yalnız memleketlerinde Yahudilerin hâkim olmalarına tahammül edemeyeceklerini etrafla izah etmiştir.

İngiliz gazetecisine göre Filistin dağlarını tutmuş olan isyan, alelade perişan çetelerden ibaret değil, belki de tam manasile büyük bir teşkilât sahibi millî bir harekettir.

10 Arab daha öldü

Londra 14 (Husufi) — Filistinin şimal hududunda bugün yeraltı mayın patlayarak, on Arabın ölümüne ve diğer on

Filistin'de Arab çeteleri tarafından berhava edilen bir tren

Arabın da yaralanmasına sebep olmuştur.

Filistin'in diğer bazı şehirlerinde de hadiseler olmuştur. İki Yahudi ölmüş ve bir kişi yaralanmıştır.

İzmirde maruf bir esrar kaçakçısı yakalandı

İzmir, 14 (Husufi) — Uzun zaman danberi takib edilen maruf esrar kaçakçısı Arab İsmail bugün kadın kıyafetine giren araştırma memurları tarafından yakalanmıştır.

Tayin ve nakiller

Ankara, 14 (Husufi) — Trabzon, Samsun ve Kayseri vakıflar memurlukları müdürlüğe tahvil edilmiş, bu müdürlüklere halen memurları bulunan Zinnur Yağan, Kemal Bekit, Naci Atalay tayin edilmişlerdir.

Kandıra müddeiumumiliğine terfian Nezih Kandemir tayin edilmiştir.

İnebolu kaymakamı Hamdi Sönmez Trakya Umumi Müfettişliği evrak müdürlüğüne tayin olunmuştur.

Divani muhasebat müddeiumumî muavini Ekrem Şahenk merkez daireleri muhasebe müdürlüğüne, merkez daireleri muhasebe müdürlüğünden Turhan Kucukkol Bingöl defterdarlığına naklen tayin edilmişlerdir.

Trakya'da eski gazoz kapsülleri nin satışı menedildi

Edirne'de istihlak edilmiş mantarlı gazoz kapsüllerinin bazı kimseler tarafından tekrar toplanıp gazoz fabrikalarına satıldığı ve fabrikaların da bu kapsülleri tekrardan istimal ettikleri belediyece tesbit edilmiştir. Belediye derhal bunun önüne geçerek, cezalandırmağa başlamıştır.

Seyahat notları : 13

Vapurda at koşusu

Talih ve kısmet denemek ihtiyacı insanları kutublarda bile olsun gelip bulacak. Hayatımızın iyi ve fena tesadüflerle dolu oluşu bizi kadere, kismet, talihe bağlıyor.

Bugün vapurda ikramiyeli bir at yarışı yapıldı. Tamamile bir at yarışı, hem de manialı yarış. Yalnız bir farkı var, koşan, atlayan hayvanlar cansız. Güverte üzerine numaralı bir uzun çuha yayıldı. İki yerine tıpkı hakiki yarış sahalarındaki gibi muntazam süpürgeci manialar kondu. Tahtadan altı küheylân, üzerleri de birden altıya kadar numaralı. Yarış sahasının ortasında bir masa. Üzerinde bir tavla. İki başına yolcular arasından seçilen en güzel iki genç kız geçti. Yarış heyeti makamını ısgal etti. İstiyenler beşer franga istediği numaralı at için birer bilet aldılar ve yarış şöyle başladı. Madmazeller karşılıklı zar atıkça gelen sayı hangi ata düşerse o bir merhale ileri geçiyor. İkisi de meselâ düşüş attılar mı altı numaralı at iki merhale birden atıyor. İlk mania önüne gelinceye kadar vaziyet böylece gitti. Maniayı görmek için mutlak zarın çift gelmesi lâzım. Meselâ hepyek geldi mi bir numaralı at maniyayı aşiyor. Bütün vapur halkının iştirak ettiği bu yarış ikinci çayına kadar devam etti. Bir defasında bir numarayı almıştım. Benim at en geride kaldı. Eh Paris yolunda kaybetmiş olalım, ne çıkar?

Bürhan Cahid

Çorap fabrikatörleri dün toplandılar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ğer alâkadarlar tarafından ısrarla ve dikkatle takib edildiği malumdur.

Gene okuyucularımızın malûmudur ki, çorab derdinin uzunca ve hayli de meraklı bir tarihçesi vardır. Kadın çorablarının ve umumiyetle çorabların çürük ve dayanaksız oluşları, uzun zaman halkın şikâyetini mucib olduğundan İktisad Vekâleti bu mesele üzerinde durmuş, ilk iş olarak çorabların standardize edilmesini şart koşturmuş. Bu tedbirin bozuk kaliteli çorabları piyasadan silip süpüreceği umulmuş ise de matlûb netice hasıl olmamış, bunun üzerine daha başka tedbirler almak yolunda ciddi teşebbüsler yapılmıştı. Çorabların çürük ve mukavemsiz oluşları, daha ayağa giymeden yırtılmaları ve piyasada sağlam çorab bulamamak vaziyeti devam etmiş olacak ki, halkın çorabdan şikâyeti eksilmemiş, bilâkis artmıştır.

Gene hatırlardadır ki, Son Posta (çorab derdini) günün meselesi olarak ele almış, alâkadarlarla ve bayanlarla konuşarak çorabların niçin dayanmadığını incelemiş ve bu mevzu etrafında esaslî neşriyat yapmıştı.

Bu neşriyatımız nazarı itibara alınmış, İktisad Vekâleti çorab derdinin hallini, yeni bir takım tedbirlerle karşılamak kararını vermiştir.

Dün bunun neticesi olarak çorab taticileri ve fabrikatörler millî sanayi birliğinde İktisad Vekâletinin bu işle alâkadar memurlarla birlikte bir toplantı yapmışlardır.

Bu toplantıda millî sanayi birliği umumî kâtibi Halid'in çorabların sağlamlığı için neler yapmak lâzım geldiği yolundaki projesi konuşulmuş ve fabrikatörler bu mesele etrafındaki fikirlerini söylemişlerdir. Alınan netice İktisad Vekâletine bildirilecektir.

Toplantıdan sonra kendisine çorabların sağlamlığını temin için neler düşündüğünü sordüğümüz salâhiyettar bir zat:

« Birçok şeyler düşünmekteyiz. Bugünkü toplantımızda bunları konuştuk. Vaziyeti İktisad Vekâletine de bil-

Dünkü toplantıdan bir intiba

direceğiz. Henüz kat'i bir şey söylenemez.» demiştir.

Diğer taraftan çorabların niçin çürük olduğuna bir çorab fabrikatörüne sorduk. Bize şu cevabı verdi:

« Bir defa tasrih etmek lâzım ki, umumiyetle bütün çorabların değil, ince kadın çorablarının çürüklüğünden şikâyet ediliyor. Bayanlarımızın rağbeti ince çorabdır. İnce çorabların tabiatile ömürleri azdır. Saniyen ipek çorablar sun'î ipekten yapılır. Sun'î ipek nebatî olduğundan, dayanma kabiliyeti daha azdır. Bayanlarımız arkaları dikilmiş çorabları tercih ediyorlar. Bu dikmiş koton makinelerle yapılır. Bu makineye malik olmayan müesseseler yuvarıak makinede bu dikişleri yaparak piyasaya çıkarmaktadırlar. Bu amelîye ile, çorab dayanma kabiliyetini yarı yarıya kaybeder. Mesele budur, yoksa çorabcılar çürük mal çıkarmakta ittifak etmiş değillerdir.»

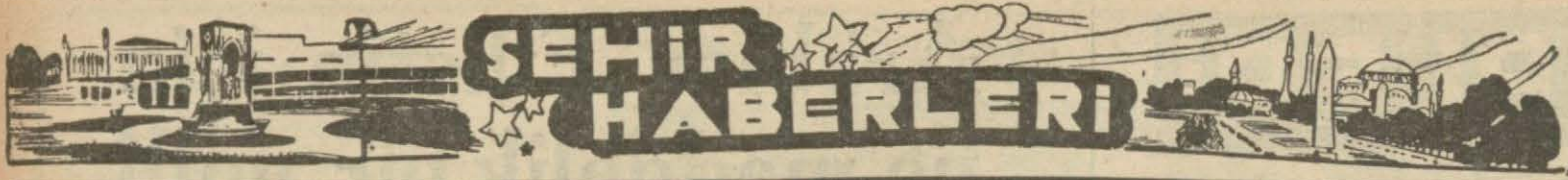
Yakında çorab derdinin halledileceğini, daha esaslî tedbirlerle, çürük, kalitesi kötü malların ortadan kalkarak artık şikâyetlere mahal kalmıyacağını ümid edebiliriz.

Çorluda kahvehane bolluğu

Çorluda hemen hemen her sokakta, her semtte beş on kahvehane vardır. Bunların çoğu geçen sene nazarı dikkati celbetmiş ve belediyece birkaç tanesi kapatılmıştır. Fakat bazı açık gözler, bir müddet sonra kapanan kahvehaların adedince bir kolayını bulup gene kahve açmışlardır.

Bu kahvehaların müşterilerini hep işsiz adamlar teşkil etmektedir. Şehrin ortasında ki kahvehaların önü tıklım tıklım işsizlerle doludur. Bu yüzden belediye yeniden tedbir almağı kararlaştırmıştır.

Etimesud radyo istasyonunun teknik tecrübeleri iyi netice verdi

Cumhuriyetin 15 inci yıldönümünde açılacak olan yeni istasyon alaturka musikiye de ehemmiyetle yer ayıracak

Etimesud radyo istasyonunun bütün hazırlıkları ikmal edilerek, tecrübe neşriyatına başlanmak üzere, olduğunu yazmıştık.

Nafia Vekâleti mühendisleri ve teknisyenleri huzurunda yapılan teknik tecrübeler çok müsbet neticeler vermiştir. Cumhuriyetin 15 inci yıldönümünde mezarimle açılacak olan yeni radyo istasyonumuz, her türlü teknik vesaiti ve modern tesisatı havi olmak itibarile, dünyanın başlıca radyo istasyonlarından biri halini alacaktır. Programın mükemmeliyeti de bu tefevvukunu teminde, büyük rol oynayacaktır. Hemen her saat neşriyat yapacak olan Ankara radyosu, neşriyatına kusursuz bir programla başlayacaktır. Programın çeşidli olmasına ve yeknesak bir şekil göstermemesine bilhassa dikkat edilecektir.

Alaturka musikiden hoşlananlara müdeliyelim ki, Ankara radyosu neşriyatı arasında, alaturka musikiye bilhassa ehemmiyet verecektir. Bu arada klâsik musikinin, eski musikinin şaheserleri ön plânda yer alacaktır.

Yeni radyomuz, bu suretle aynı zamanda güzel bir sanat topluluğu halini alacaktır.

Etimesud radyosunun memleketin ve şark ve garb milletlerinin zevkle dinliyecekleri bir istasyon haline gelmesi için, hükümetimiz hiç bir külfetden kaçınmamıştır ve kaçınmayacaktır.

Yeni radyp istasyonunun yalnız elektrik masrafı 8 saatte 400 lira olarak, tesbit olunmuştur. Halbuki, İstanbul radyosunun 24 saat zarfındaki bütün masrafı - her şey dahil - 150-200 lira arasında dır.

Ankara radyosunda bilhassa ehemmiyet verilen bir husus da, spiker meselesidir.

Spikerde bir çok şartlar aranmaktadır. En az bir kaç lisan bilmesi ve kuvvetli bir kültüre malik bulunması şart tutulmuştur. Bu şartları haiz bir spiker henüz bulunmamıştır. Radyo müdürü yeti bu meselede çok dikkatli davranmaktadır.

İstanbul radyosunun müstakbel şekline gelince, bu cihet elân meşkûk bulunmaktadırlar. Kaldırılacağı, yahud Etimesud'a bağlanacağı hakkında henüz resmi hiç bir tebliğ gelmemiştir.

Fakat yeni istasyon faaliyetine geçince, İstanbul radyosunun vaziyetinde kat'i bir değişiklik olacağı muhakkaktır.

Hararet derecesi dün 16 ya düştü

Aâlkadarlar bu düşüşü tabii telâkki etmiyorlar

Şehrimizde bir kaç gün evveline kadar bunaltıcı sıcaklar hüküm sürerken hava vaziyeti iki gündendenberi tamamen değişmiş ve suhnet bariz bir surette düşmüştür.

Dün hava tamamen kapalı geçmiş ve yağmur kısa fasilalarla akşama kadar devam etmiştir. Sayfiyelerde pek çok kimseler havaların birdenbire bozması yüzünden şehre göç etmeğe başlamışlardır. Yeşilköy meteoroloji istasyonundan aldığımız malûmata göre dün yurdun Kocaeli, orta Anadolu cenub ve cenub doğusu mntakalarında hava yağışlı geçmiş, rüzgârlar umumiyetle şimal' istikametinde orta kuvvette Ege ve Akdenizde kuvvetlice esmiştir. Son 24 saat zarfında şehrimize yağın yağmurun metre murabbaina bıraktığı su miktarı 4 kilo 50 gram olarak ölçülmüştür. Suhnet en yüksek güneşte 42,5, gölgede 23,2 ve en düşük 16,2 olarak tesbit edilmiştir. Suhnet derecesinin bu mevsimde bu kadar düşmesi normal sayılmamaktadır.

Diğer taraftan Ege ve Karadenizde fırtına çıkması ihtimali olduğuna dair deniz ticareti müdürlüğüne muhtelif sahillerden telgraflar gelmiştir. Deniz ticareti müdürlüğü Ege ve Karadenize çıkacak vapurları müteyakkız bulunmalarını bildirmiştir.

RADYO Bugünkü program İSTANBUL

15 Eylül 1938 Perşembe

ÖĞLE NEŞRİYATI:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:
19.30: Dans musikisi (Plâk). 19.40: Spor musahabeleri: Eşref Şefik tarafından, 19.50: Şan: İnci ve arkadaşları tarafından, 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenviç rasadhanesinden naklen. Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Ajans haberleri, 20.47: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev, 21: Saat ayarı: Orkestra. 21.30: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 22.10: Hava raporu, 22.13: Keman konseri: Orhan Borar, piyano refakatle. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı, 23: Saat ayarı

ANKARA

15 Eylül 1938 Perşembe

ÖĞLE NEŞRİYATI:
14.30: Karışık plâk neşriyatı, 14.50: Türk musikisi ve halk şarkıları, 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Karışık plâk neşriyatı, 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin ve Semahat), 20: Saat ayarı ve Arabca neşriyat, 20.15: Radyofonik temsil, Siyah gül (Gençler Grubu tarafından), 21: Plâk neşriyatı, 21.15: Stüdyo salon orkestrası, 22: Ajans haberleri ve hava raporu, 22.15 Yarınki program.

Ertuğrul Sadi Tek Tiyatrosu

Bu gece (HEYBELİDE)
Yarın gece (Bebek) de Cumartesi (A. Hisar) da
NURBABA

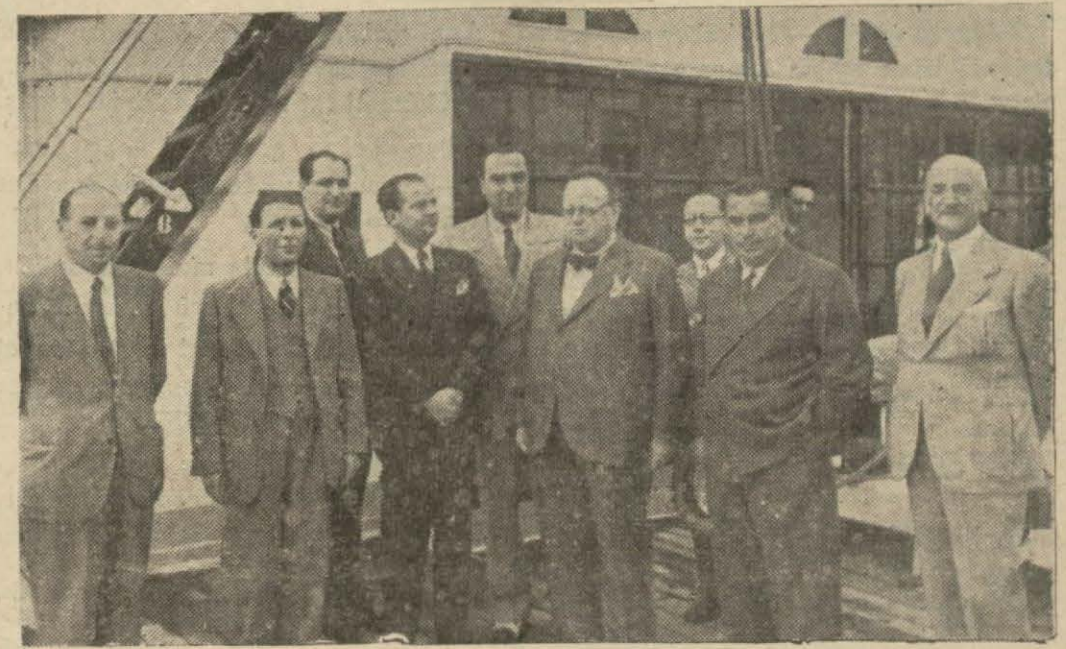
İstanbul Şehir Tiyatrosu

Bu akşam
İzmir Fuarında
Süt Kardeşler

İKONOMİ

İtalyan ticaret heyeti dün şehrimize geldi

İlk toplantı bugün 11 de Tophane köşkünde yapılacak ve ihzarî müzakerelere başlanacak

İtalyan heyeti şehrimizde

Şehrimizde yapılacak olan yeni Türk - İtalyan ticaret anlaşması müzakerelerinde İtalyayı temsil edecek İtalyan heyeti, dün sabah saat 8 de Palastine vapur ile şehrimize gelmiştir. Maruf İtalyan iktisadçılarında M. Massinin riyasetinde 7 kişiden ibaret olan İtalyan heyeti, Galata rıhtımında Türkofis İstanbul şubesi müdürü Cemal Ziya, Türk murahhas heyeti azaları, ticaret odası ve İtalya sefaretinin erkânı tarafından karşılanmıştır. Heyet Tokatlıyan oteline misafir edilmiştir. Anlaşma müzakerelerine aid ilk toplantı, bugün saat 11 de Tophane köşkünde yapılacaktır. Bundan evvel heyetimiz Hariciye Vekâleti genel sekreteri Bay Numan Menemencioglu'nun başkanlığında ihzarî bir içtima aktececek ve tesbit edilen ilk talepler, bir daha gözden geçirilecektir.

İtalya ile yapılacak müzakerelerin esasları tesbit edilmiş olmakla beraber, İtalyaya ihracat yapan tüccarlarımızın İtalyan Türkofise davet edilmiş ve ikinci bir defa daha İtalyan anlaşması etrafındaki mütela ve dilekleri sorulmuştur. İhracatçılar İtalyan kleringinin aleyhimizde netice verdiğini söylemişler ve bilhassa İtalyadaki üç buçuk milyon liraya yakın bloke paraların eritilmesi hususunda ehemmiyetle durulmasını istemişlerdir.

Türk - İtalyan ticaret anlaşması müzakerelerinin kısa bir zamanda iki memleketin menfaatlerine uygun bir şekilde imzalanacağı ümit edilmektedir.

Almanların üzümlemize verdikleri fiat düşük görüldü

İzmir (Hususi) — Üzüm piyasasının tam bir inkişaf göstereceği sırada Alman kontrol dairesinin İzmir Sultaniye üzümlemine tesbit ettiği fiatlar İzmir borsasında iyi bir tesir yapmamıştır. Şu dakikada borsada muamele gören üzümler, açılış fiatından bir kuruş aşağısına satılmaktadır.

Almanya İzmir üzümlemine şu fiatlara kabul edeceğini alâkadar dairelere bildirmişti: Fob fiatlar 7 numara 13 lira, 8 numara 14 lira, 9 numara 15 lira, 10 numara 17 lira, 11 numara 20 lira, 12 numara 23 liradır; sif fiatları 100 kilosunda yarım lira ilâvesi icab etmektedir.

Fihakika Alman kontrol dairesinin tesbit ettiği bu düşük fiatlara biraz da İzmirli ihracat firmaları sebebiyet vermiş-

lerdir. Çünkü Alman kontrol dairesi net tesbitinde İzmir borsa fiatları ile, İzmirli firmaların Almanya tekliflerini esas tutarak ortalama bir hesabla bu fiatları bulmuştur. İmirdeki gayri Türk firmalar 9 numaraya 14 lira, Türk firmalar 17 lira teklif etmişlerdi. Gayri Türk firmaların nasıl bir hesabla böyle tekliflere giriştikleri bittabi anlaşılabilir. Piyasanın inkişafı için Almanların üzümlemimize daha müsaid bir fiat tesbitine tazyik edilmektedir.

Ankara borsası

Açılış-kapanış fiatları 14-9-938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6,06	6,06
Nev-York	126,1450	126,4650
Paris	3,39875	3,39875
Milano	6,6375	6,6500
Cenevre	28,48	28,4950
Amsterdam	67,9425	67,9425
Berlin	50,52	50,5850
Brüksel	21,275	21,3525
Atina	1,11	1,11
Sofya	1,4950	1,4950
Prag	4,3475	4,3475
Madrid	6,06	6,06
Vargova	23,7450	23,7450
Budapeste	15,12	15,12
Bükreş	0,9050	0,9050
Belgrad	2,8175	2,8175
Yokohama	35,3775	35,3775
Stokholm	31,2450	31,2450
Moskova	23,4250	23,4250

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu şm. % 60 peşin	24 60	24 60
A. şm. % 60 vadeli	—	—
Bomonti - Nektar	6 90	6 90
Aslan çimento	8 20	8 20
Merkez Bankası	103 50	103 50
İş Bankası	10	10
Telefon	8 25	—
İttihat ve Değiz.	11 50	11 50
Şark Değirmeni	1 05	—
Terkos	6 10	6 10

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	19 10	19 10
" " III	19 10	19 10
" " I vadeli	—	—

Bir müdahalenin sonu: iki kişi yaralandı

Dün akşam Tophane civarında bir yaralama vak'ası olmuş, Üsküdarlı Fethi adında birisi tanımadığı iki kişiyi muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır. Hâdisenin tafsilâtı şudur:

Galatada Necati bey caddesi Yonca sokak 18 numarada oturan Simento adlı bir genç bir kabahatinden dolayı küçük kardeşi Cakiyi döverken yoldan geçmekte olan Üsküdarlı Fethi hâdiseye müdahale etmiş ve bu suretle Simento ile kavgaya başlamıştır. Bu sırada aynı mahallede oturmakta olan Panayot adlı bir açığı kavgaya ayırmak istemiş, fakat Fethi kavgaya sırasında bıçağını çekerek Simento ve Panayot'u muhtelif yerlerinden ehemmiyetli surette yaralamıştır. Hâdiseyi müteakib kaçmak isteyen Fethi polisler tarafından yakalanmış, yaralıları tedavi altına alınmışlardır. Zabıta hâdisesinin etrafında tahkikata devam etmektedir.

Müteferrik:

Dahiliye Vekili parti vilâyet kurağında meşgul oldu

Şehrimizde bulunan Dahiliye Vekili ve Parti genel sekreteri Şükrü Kaya dün öğleden evvel Parti vilâyet kurağına gelmiş, uzun müddet meşgul olmuş ve vali ve belediye reisi Muhiddin Üstündağ ile görüşmüştür.

Hafriyat yerlerindeki istimlakler

Sultanahmedde Arasta sokağında devam eden hafriyatta bazı istimlaklere lüzum hâsıl olmuş, Profesör Bakster istimlakin vilâyet tarafından yapılmasını ileri sürmüştür. Dahiliye Vekâletinden gelen cevabda istimlakin hafriyatı yapan tarafından yapılması iktiza edeceği bildirilmiştir.

Dairelerde kış mesai saati başladı

Devairde bu sabahtan itibaren kış mesai saati başlamıştır. Mesai saati dokuzdan on ikiyeye kadar devam edecek, on ikiden on üçe kadar tatil yapıldıktan sonra saat 17 ye kadar tekrar çalışılmaktadır.

Pollste:

Karısını yaralayan bir adam yakalandı

Dün Kadıköyünde bir yaralama vak'ası olmuştur. Kadıköyünde İsmail Hakkı bey sokağında 35 numarada oturan Sinoblu 24 yaşında Mehmed kızı Resmilye, karakola gelerek kocası Süleyman Özden tarafından ekmek bıçağı ile yaralandığını söylemiştir. Resmilye muayene edilmiş, iddiası sabit görülerek suçlu Süleyman yakalanmıştır.

İki amelenin bacağı kırıldı

Fenerde demir ardiyesinde çalışan ameleden Nuri ve Mehmed demirleri istif ederken yığın üzerlerine kaymış. Nürinin sağ, Mehmedin de sol bacakları yaralanmıştır.

Bir çocuk pencereden düştü

Kızıltoprakta kasab Mehmedin oğlu bir buçuk yaşındaki Ergun, annesinin meşgul olduğu bir sırada açık duran pencereden aşağı sarkmış ve müvazenesini kaybederek ikinci kattan aşağı düşmüştür. Ağır yaralı olan çocuk, derhal çağırılan sihi imdad otomobil ile Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Masa üstündeki parayı çalmış

Çarşıkapıda oturan Muzaffer adında birisi, polise müracaatla, çarşıda Kavafilar sokağında terlikci Mehmedin dükkânına gittiği sırada masanın üzerine bıraktığı on lirasının aynı sokakta 42 numarada kafvecilik eden Ali tarafından çalındığını iddia etmiştir.

Allin üzeri arandığı zaman çaldığı para bulunmuş ve suçlu adliyece verilmiştir.

Beynelmilel cerrahi kongresi

Cerrahpaşa hastanesi operatörü doktor Fahri Arel, Brükselde toplanacak olan beynelmilel cerrahi kongresinde memleketimizi temsil etmek üzere dün akşamki ekspresle İstanbuldan hareket etmiştir.

Güzide doktorumuz kemik ameliyatlarına dair kendi tecrübe ve müşahedelerini mufassal bir raporla kongreye arzedecektir.

Burada bir çok muvaffakiyetlerine, ve ezcümle Son Posta sütunlarında tafsilâtını vermiş olduğumuz çok nazik ve mühim bir kalb ameliyesine şahid olduğumuz Bay Fahri Arel'e, kongrede de muvaffakiyet dileriz.

TAKVİM

EYLÜL											
Rumi sene			15			Arabi sene					
1364			15			1367					
Eylül			Resmî sene			Hicrî					
2			1933			133					
PERŞEMBE											
GÜNEŞ				Receb				İMSAK			
S.	U.	S.	U.	S.	U.	S.	U.	S.	U.	S.	U.
5	38	3	59	11	17	9	39				
20											
Öğle			İkinci			Akşam			Yatsı		
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
12	09	15	41	18	20	19	52				
E.	5	48	9	20	12	—	1	32			

Manisanın halisile meşhur bir kazası: Demirci

Demirci mektebsizlikten şikâyet etmeyen tek kazadır. Halkın çoğu okuma yazma biliyor. Kasabada 500 e yakın halı tezgâhı çalışıyor

Demircide yeni ya pılan binalardan biri

Manisa muhabirimiz yazıyor: Ağaçlık ve yeşilliklerle süslenmiş olan Demirci kazası vilâyet hududları içinde ormanlarının zenginliği ile tanınmıştır. Bu dağlık ormanların işgal ettiği 40 bin hektar kadar arazide çamların enva'i ile meşelikler göze çarpmaktadır. Havası çok güzeldir. Şehirdeki çalışmalar kasabayı gittikçe mamur bir hale sokmaktadır. Nüfusu gittikçe ziyadeleşmekte olup elyevm mevcut nüfusu 28.904 tür.

Demircililerde kültüre karşı büyük bir alâka vardır. Kasabanın okuma ihtiyacını karşılayacak derecede ilmektebi mevcuttur. 937 yılında köylerinde bir kaç ilk mekteb yaptırılmıştır. Halka yeni yazı öğretilmiş olup halkın çoğu okur yazardır.

Zirai vaziyet

Arazi ziraate çok elverişlidir. Başta buğday, çavdar, arpa, mısır olmak üzere bir çok hububat yetişir. Diğer mahsuller patates vesairelerdir. Bu bölgede bilhassa ayvon, çekirdeksiz siyah rezaki üzüm ile zeytin çok yetişir. Akhisar cinsi tütün de yetişmektedir. Arıcılık mevcut olduğu halde eldeki ince şekli fennî değildir. Fennî şekilde ancak dört kovan ile elde olunmaktadır.

İyi bir gelir temin eden bu servet kaynağı üzerinde yeni çalışmalar ve tecrübeler başlamıştır. Her sene mühim miktarda bal ve balmumu elde edilmektedir.

Palamut ihracatı da kayda değer mahiyettedir. Meyva pek mebzuldür. İhracat imkânı bulamadığından yerinde sarfolunmaktadır. Ayva, erik, elma, kiraz, armud, iğde kasabanın başlıca meyva çeşidini teşkil eder.

İktisad vaziyet

Çalışkan bir halk kütlesi ile dolu olan kazanın en ileri işi haliciliktir. 500 ü müteceviz tezgâhı vardır. Bu işlerde umumiyetle kadınlar meşgul olur.

Demirci halıları hemen her tarafta makbul ve meğuptur. Halıların en çoğu İzmir sevk edilir.

Cumartesi günleri kasabada umumî pazar kurulur. Köylerle kasaba arasında mübadele yapılır. Bu pazara Gürdes, Kula, Borludan seyyar satıcılar gelir. Kasabada ziraat bankasının da bir şubesi vardır. Banka halkın zirai işlerine yardım etmektedir. Bir ziraat kooperatifi de kasabada faaliyet halinde bulunmaktadır.

Sanayi ve belediye işleri

Kasabada tuğla, testi ve emsali gibi sanayi işleriyle Demirci ve köylerinde su ile işleyen bir çok değirmenler vardır.

Kasabanın kaplıcaları Manisa ve civarında oldukça mühim bir şöret taşır. Mayısta başlayan ve romatizma tedavisine faydası görünen kaplıcalar belediyeye aiddir. Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâletine aid on yataklı bir dispanser de mevcuttur.

Bu kere belediye tarafından ve altı bin liraya mal olan ve soğuk hava deposu, barsakhane ve mebzul su tesisatını havi modern bir mezbaha yaptırılmıştır.

Yeni kaymakam Şefik halka karşı kendisini az bir zaman zarfında sevdirmiş ve kasabanın muhtac olduğu işleri ele alarak başarmağa muvaffak olmuştur. Belediye reisi de belediye işlerini kaymakamla birlikte çok muntazam bir şekilde ilerletmektedir.

Balkan tıp kongresi azaları İzmirde

Azalar fuarında inhisarlar pavyonu önünde

İzmir (Hususi) — Balkan Tıp kongresine iştirak eden doktorlar Ege vapurine şehrimize gelmişler ve fuarı ziyaret etmişlerdir. Doktorlar şerefine öğleyin vilâyet, gece belediye tarafından fuar ga-

Nazilli köylüsü ucuz kinin bulamıyor!

Nazilliden yazılıyor: «Türkiye ziraat bankasının sattığı ve dükkânlara verdiği devlet kinini epey zamandır Nazillide görülmez olmuştur. Nazilli, sıtma mücadele teşkilâtına dahil bir kasabadır. Mücadele kurumunun çalışmalarına ve yardımlarına rağmen bu banka kininine de şiddetle ihtiyaç vardır. Halk ucuzca tedarik ettiği bu kininlere tekrar bolca kavuşmak arzusunda. Ziraat bankasının Nazilli şubesine ihtiyaç nisbetinde devlet kinini gönderilmesi halkın sağlığı noktasından çok faydalı bir hareket olacaktır.

Alâkadarların dikkat nazarını çekerez.»

Bir çocuk cambazlık yaparken feci şekilde öldü

Gemlik (Hususi) — Dün Engürücük köyünde sorgu hâkimi Samet tarafından tahkikatı yapılan çok feci bir vak'a olmuştur.

On iki yaşlarındaki Bekir oğlu Ahmed küçük kardeşi ile beraber köyün tahminen beş yüz metre uzağındaki bahçelerine incir toplamağa gitmiş ve ağaca çıkarak topladığı incirleri, yerdeki küfeye yerleştirdikten sonra evvelce yaptığı gibi gene aklına cambazlık yapmak gelmiştir. Bunun üzerine derhal yerdeki boş küfelerinden birisinden söküp çıkardığı urgan parçasını tırmadığı incir ağacının dalları arasına gererek bir müddet üzerinde cambazlık marifetleri göstermiştir. Bundan sonra bir ucunu dala bağladığı ipin öbür ucunu ilmikliyerek aşağıya doğru sarkıtmiş ve bu ilmige kâh kolunu, kâh bir bacağı geçirerek muhtelif vaziyetlerde asılıp türlü hünerler gösterdikten sonra, sıra ilmige boynuna geçirmeğe gelmiştir. Bu teşebbüsünde de muvaffak olmak için ilmige boynuna geçirip aşağı doğru sallanır sallanmaz hareketler kalmıştır. Bu vaziyette iken kardeşinin sesinin çıkmadığını gören küçük çocuk bağırıp çağırılmalarıyla etraftaki köylüleri vak'a mahalline toplamış ise zavallı Ahmedin çoktan ölmüş olduğu görülerek ihtiyar heyeti tarafından derhal hükümete haber verilmiştir.

Kastamonunun 20 evli küçük bir köyü

Üç dağın eteğinde bulunan bu küçük köy, Kastamonunun şifa yeridir. İhcalarına birçok hastalar koşar, iyileşir ve öyle döner. Fakat İhcaya gelenler barakalarda ve kamış kulübelerde yatmağa mecburdur

Kastamonu (Hususi) — Bayramören nahiyesine yarım saat uzaklıkta bulunan (Akçakese) köyü, 1400 metre yüksekliğinde üç ehiramin sıralanışı şeklinde Çatak, Kuru, Akbaba isimleri verilen dağların eteğinde yirmi evli bir yerdir. Köyün etrafındaki Çatak tepesi kızıla çalan, birinci devirde meydana çıkmış ve sönmüş eski bir yanardağ mahrutudur. Tepenin altındaki koruluğun Atagide buğday tarlaları arasında 1500 yıl evvel hüküm süren şarkî Romalıların harabeleri görülmektedir.

Şimdi buğday tarlaları ile dolu bulunan bu sahada çift sürerken sapanlara boş küpler takılmaktadır. Harap olan binalara aid bazı tuğlalar da toprak üzerine çıkmaktadır. Bu harabeye köylüler «Kilisebaşı» ismini vermişlerdir.

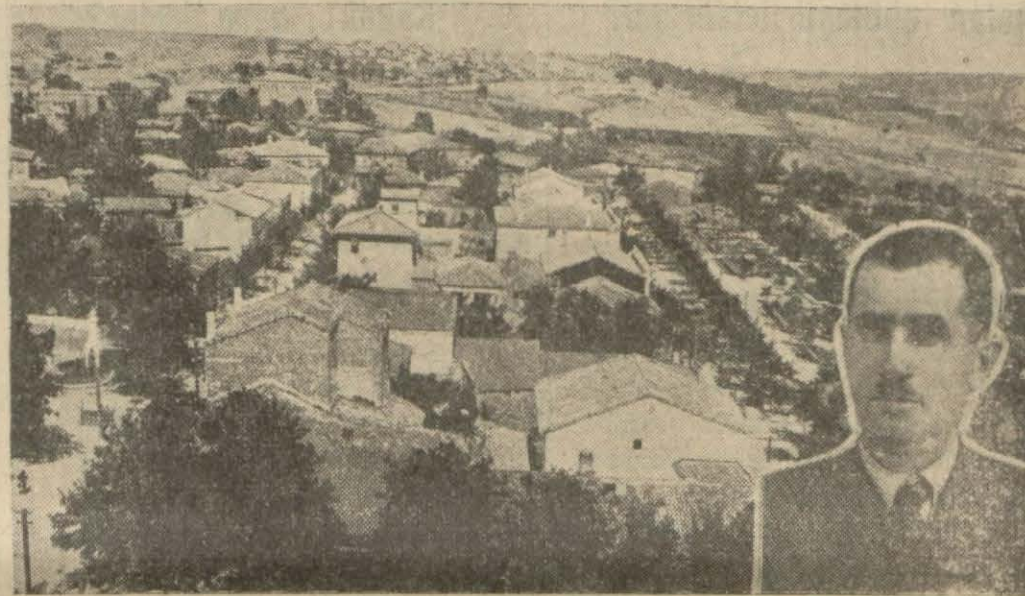
Akça Kесе köyünün batısında da kale surları bakıyeleri ve tabya yerleri vardır. Bu tarihi köyün karşısında çıplak

volkanik tarlalar Atagide ilıca maden suyu bulunmaktadır. Çerkeşten mansabını alan Melan çayı da köyü iki kısma ayırarak İlg'a doğru akmaktadır.

İlıca suyu terkinde birçok kimyevi maddeler bulunmaktadır. Buraya Kastamonu, Çankırı, Zonguldak ve diğer yerlerden yaz mevsimlerinde birçok kimseler gelmektedir. Bu su böbrek, mide ve barsak hastalıkları için çok nafidir. Buraya gelen kimselerden Akçe Kesenin köy sandığı için 20 kuruş alınmaktadır.

Halbuki gelen yolcular otel ve yersizlik yüzünden çok sıkıntı çekmektedirler. Yolculardan alınan paralarla burada bir otel yaptırılmak suretile yolcuların barakalarda, tahta ve meşedalları ile çatılmış toprak zemimli yerlerde yatmalarının önüne geçilmesi lâzımdır.

Malkara nihayet elektriğe kavuştu

Malkaradan bir görünüş ve belediye reisi Tevfik Er

Malkara (Hususi) — Malkaralıların senelerdenberi bekledikleri ışık nihayet kasabaya ulaşmış, Malkara baştan başa elektriğe kavuşmuştur. Bir kaç müteahhidin yaptığı elektrik tesisatı Nafia Vekâletinden gelen fen memurlarının muayene ve muvafakatinden sonra harekete geçmiştir.

Elektrik bina ve fabrikasile tesisatının belediyeye devir ve teslimi muamelesi de ikmal edilmiştir. Belediye reisi Tevfik Erin çalışması sayesinde belediyemiz bir çok emlak ve akarata ol-

duğu gibi bugün de bir elektrik fabrikasına sahip bulunmaktadır.

Plâna uygun bir şekilde yapılan yollar ve inşasına başlanan fenni ve sıhhi mezbaha, halk tarafından inşa edilen binalarla Malkara hergün biraz daha güzelleşmekte, biraz daha modern bir kasaba halini almaktadır.

İmar işi hızını kaybetmeyen bir şekilde devam etmektedir. Bu faaliyetle Malkara Trakyanın en güzel bir kasabası olacaktır.

Bir sarhoşun işlediği cinayet

İzmir (Hususi) — Evvelki gece saat 21 sularında Seferihisarda, hükümet caddesinde müessif bir cinayet olmuştur. Hâdis e etrafında mahallinden aldığımız malûmat şudur:

— Seferihisarda, bilhassa işret âlemlerinde tanınmış Abdürrahim isminde bir sabıkalı vardır Abdürrahim bundan on yıl önce Abdullah isminde birini öldürmüş, beş sene yatmış, cezasının kalan kısmını çekmeden afdan istidafe ile hapisneden çıkmıştır.

Son zamanlarda fazla işret yüzünden hafıza ve şuurunda taşkınlıklar gösteren Abdürrahim, evvelki gece rakıyı fazlaca kaçırmış ve Hükümet caddesindeki Sadığın bakkal dükkânına gitmiştir.

Çatmak, kavga etmek için Sadığın bakkal dükkânına gelen Abdürrahim, bakkalın onu iyi karşılaması üzerine geri dönmüş, fakat hiddetini yenememiştir.

Abdürrahim, şuurunda bir fevkalâdelik hissetmiş olacak ki tekrar Sadığın dükkânına dönmüş, tabancasını çıkarak ateş etmeğe başlamıştır. Sadık «ah, yandım» diye bağırarak yerlere yuvarlanmış ve hayata gözlerini yummuştur.

Katil yakalanmıştır. Namuskâr bir

Katil Abdürrahim jandarmalar arasında adam olan Sadığın ölümü, Seferihisarda derin bir teessür yandırmıştır.

Bir kadın pencereden düştü

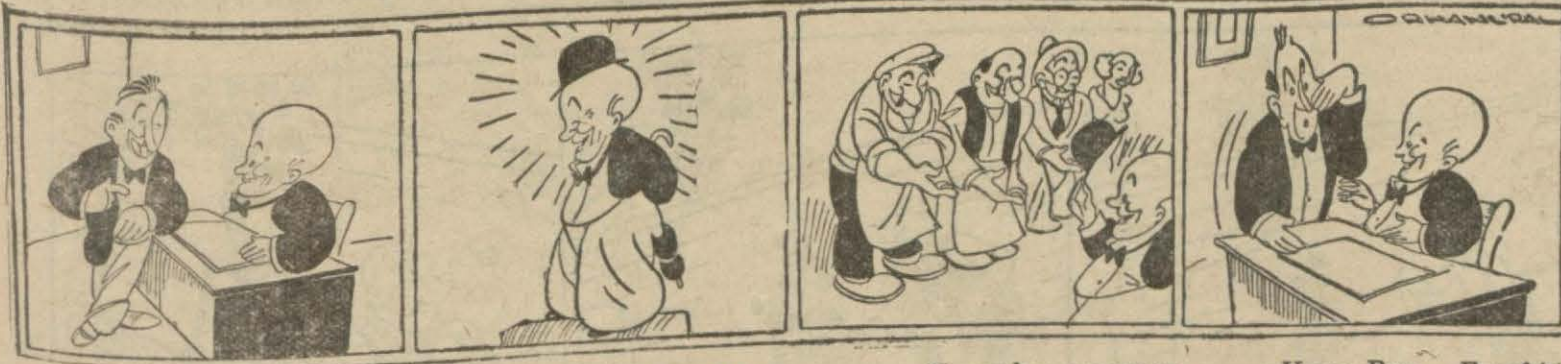
Gemlik (Hususi) — Demirsabağ mahallesinden Bayram kızı Fatma, evlerinin sekiz metre yüksekliğindeki penceresinden sokağa bakarken birdenbire müvazenesini kaybederek kaldırım üzerine düşmüş ve tehlikeli surette yaralanmıştır.

Niksar doktorsuz kaldı

Niksar (Hususi) — 40.000 nüfuslu olan kasabamız hükümet tabibi Aziz Ülkerin tekaüd olmasile doktorsuz kalmıştır.

Bu hal daha şimdiden büyük bir sıkıntı doğurmuş bulunmaktadır. Kış bastrıp doktora ihtiyac arttığı takdirde Niksarlıların hali daha elîm olacaktır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey sana gıpta ederim, doğrusu...

... Mahalleli arasında seni sevmiyen yok...

... Komşular memnun, esnaf hürmetkâr...

Hasan Bey — Esnaf hürmetkâr, çünkü peşin para ile alış verir ederim, komşular memnun, çünkü rad-yom yok!

Günün siyaseti

Vapurda, aynı sırada oturuyor-duk. Onlar da herkes gibi Çekoslovakya'dan, Almanyadan, İngiltereden, Fransadan bahsediyorlardı. Yüksek sesle konuştukları için bütün söylediklerini duyuyordum.

— Bu işi benim kadar iyi bilen olmasın.. Çekoslovak henüz pek yenidir. Fazla yer tutmamıştır. Gösterişi vardır.. çabuk çabuk bozulmaz hissini verir fakat...

— Fakat?..

— Fakat zora gelmeğe hiç tahammülü yoktur.. dağılıverir.

— Evet, öyledir. Alman gelince...

— O da onun gibi..

— Hiç de değil. Gerçi o da pek sağlam sayılmazsa da Çekoslovak'a nazaran gene sağlamdır.. iyi hazırlanmıştır. Dokunurince gitmez.

— Ya Fransız?..

— Onu da geç.. ne olduğunu gördük. Süsten ibaret.

— Canım neye süsten ibaret olsun.

— Belki hakkın var.. süsten ibaret değildir. Ama şu var ki çoktanberi ortaya çıkmadı.

— Birdenbire çıkacak.

— Hiç zannetmem. Bu kadar zaman sonra mı?..

— İngiliz diyebileceğin yok ya!

— O da Fransız benzedi.. bir türlü ortaya çıkamıyor.

— Fransız benzemez, ne vakit olsa çıkacaktır.

— Hattâ son günlerde biraz görün-
dü.

— Ama henüz biraz.. daha fazla gör-
rünse.

— Ne olursa o zaman olur; ötekilere
nefes bile aldırılmaz.

Bu sırada ben de söze karıştım:

— Affedersiniz, dedim, konuştukları-
nızı duydum. Bu mesele beni de alâka-
dar ediyor.

Biri yüzüme baktı:

— Siz de kumaş tüccarısınız öyle
mi?

— Efendim?..

— Biz İngiliz, Fransız, Alman, Çe-
koslovak kumaşlarından bahsediyor-
duk da..

— Ya!..

Bense onların bugünkü Avrupa siya-
setinden bahsettiklerini zannetmiştim.

İsmet Hulusi

Kadın Köşesi

Yüz güzelliği

Kadın yüzünü en çok yaşlı gösteren nedir? Nasıl giderilir?

Dikkat ediniz, ne göz kenarı, ne alın, ne de başka taraf çizgilerinin, kadın yüzünü, sarkmış adaleler kadar yaşlı göstermediğini göreceksiniz. Adalenin sarkması yalnız bir yaş meselesi değildir. Daha pek genç denecek yaşlarda yorgunluğun, ihmalin, hastalığın tesiriyle yüzün körpeğini, katılığı kaybetmeye başladığı, çizgilerinin bozulduğu çok görülür. Bilhassa çene ve yanak etleri pek kolay gevşer.

Masaj bunun yegâne ve en müessir ilâcıdır. Fakat herkesin «güzellik müessesesi» ne gitmek için ne vakti, ne de bütçesini müsaid değildir. Bahusus aynı şeyi evde bir krem parasile yapmak dururken neden boş yere vakit ve para harcamalı.

a. İyi cins besleyici bir krem alın.

b. Bir de dirseklerinizi rahatça dayıyabileceğiniz (ne pek yüksek, ne pek alçak) bir masa hazırlayınız. Meselâ: Tuvalet masanız... Hazır aynanız da önünüzde olur. Nasıl olsa masaj yaparken aynaya bakacak değil misiniz? Dirseklerinizi bu masaya dayadıkça kollarınız yorulmaz. Masajınız on dakika sürecektir.

1. Parmaklarınızı bol bol kremlersiniz.

2. Masajın yüksekliği, dirseklerinizi üstüne koyduğunuz vakit avuçlarınızın tam çenenizin altına gelmesine müsaid olmalıdır. Bu vaziyette hiçbir tarafınız gergin durmamalı, gevşek ve rahat olmalıdır.

3. İki avucunuzu çenenizin tam ortasında birleştiriniz. Oradan itibaren kulağa kadar bütün çene kemiğini hafif hafif sıvayınız. Bu hareket boyunca yakın adalelerin sarkmasına, çene altından çene çıkmasına mâni olur ve başlamışsa giderir.

4. Yalnız çene etleri sarkmaz. Yanaklar da vaktinden çok önce sarkabilirler. Bunu önlemek ve düzeltmek için iki elin ikinci ve üçüncü parmaklarıyla bütün yanağı burun yanından şakaklara doğru yarım daire şeklinde oğmal.

Her sabah on dakikanızda ve birkaç ayda bir kutu krema malolacak bu basit tedbir sizi değil genç iken yaşlanmak, hattâ yaşlandığınız vakit genç gösterecek en kat'i ilâçtır.

Her kadın bilmelidir:

Pardesü yakası nasıl temizlenir?

Temiz bir bezi sirkeye batırıp bütün yakayı silmeli. Sonra da kuru bir bezle kurutmalı.

iki ahbab çavuşlar:

Komşu rekabeti

Mahkemelerde

Çemberlitaş cinayetinde kadın parmağı olduğu meydana çıkarıldı

Galibin eniştesini kardeşinin ve karısının teşvikile öldürdüğü sabit olarak her iki kadın da tevkif edildiler

Çemberlitaşta İplikçi hanında Ali isminde bir gencin, eniştesi Ahmedî bıçakla yaralı olarak öldürdüğünü dünkü sayımızda yazmıştık.

Hâdise etrafında müddeiumumî muavini Orhan Köni tarafından başlanan hazırlık tahkikatına dün de akşama kadar devam edilmiş ve geç vakit neticelendirilmiştir.

Sultanahmed 3 üncü sulh ceza mahkemesine verilerek sorguya çekilen Ali, kendisine isnad olunan suçunu tamamiyle reddetmiştir.

Katil, müddeiumumilikte verdiği ifadesinde de, şunları söylemiştir:

— Birkaç kişi birden üzerime hücum etmişlerdi. Bir kargaşalık oldu. Bu sırada Ahmed yaralanmış. Fakat, yaralı kim, bilmiyorum. Her halde, ben değilim.

Tahkikatın tekemmülü neticesinde, suçlunun karısı Emine ile kız kardeşinin de, cinayette rolleri olduğu, Aliyi suçlu işlemeğe tahrik ve teşvik ettikleri anlaşılmıştır.

Bu suretle müddeiumumilik, her iki kadın hakkında da şerikî cürüm sıfatıyla takibata başlamış ve ikisini de sorguları yapılmak üzere 3 üncü sulh ceza hâkiminin huzuruna çıkartmıştır. Yapılan sorguyu müteakib, hâkim Alinin kız kardeşi ile karısının da tevkiflerine karar vermiştir.

Suçlular, cürmü meşhud kanunu hükümlerine göre, Ağırceza verilmişlerdir. Muhakemelerine bugün başlanacaktır.

Hamallar kâtibini öldüren hamal 12 sene hapse mahkûm edildi

Bir müddet evvel Unkapamı civarında

İngilizler mühim miktarda incir aldılar

İzmir (Husufî) — İncir mıntakalarında bir tedkik seyahati yapan İngiliz istihlak kooperatifi mümessillerinden mürrekkeb bir heyet, hafta sonunda Londra'ya hareket edecekler. İngiliz kooperatifi, İzmir mıntakasında dört milyon liralık iş yapmıştır. İngilizler yakında mühim bir parti üzüm işi için müzakerata girişeceklerdir. Fiatlarda yakınlık vardır.

Ziraat Bankasının buğdayları ofise devredildi

Toprak mahsulleri ofisi İstanbul devir komitesi dün işini bitirmiş ve Ziraat Bankası elindeki buğdayları tamamen tesbit ederek ofise devretmiştir. Devir komitesi âzaları bugün İzmir vapurule İzmir'e hareket edeceklerdir. Komite orada da kısa bir zamanda Ziraat Bankasının buğday işlerini ofise devrettikten sonra Samsuna hareket edecekler.

Bir Amerikan firması halı alacak

İzmir (Husufî) — Amerikada büyük bir müessese İzmirden mühim miktarda halı almaya talib olmuştur. Fiatlarda henüz bir yakınlık elde edilememiştir. 4300 kilo tutan bu halı partisi elden çıkınca halı piyasasında büyük bir ferahlık müşahede edileceği şüphesizdir.

da, kendisini işden çıkartan hamallar kâtibi Hasani bıçaklıyarak öldüren hamal Yusuf, Ağırceza taammüden katilden idamı talebile verilmişti.

Uzun müddet devam eden muhakemesi, nihayet dün neticeye varmıştır. Ancak, muhakeme sırasında Yusufun fiili taammüden katil seklinden çıkmış ve ceza kanununun 448 inci maddesine göre, kasden öldürmek şeklinde görülmüştür.

Mahkeme, maktulün fiilin işlenişindeki tahriklerini hafifletici sebeplerden sayarak, Yusufu 12 sene müddetle hapse mahkûm etmiştir.

Bir kadın evinde ölü olarak bulundu

Müddeiumumilik şübheli bir ölümlü hâdisesinin tahkikatına el koymuştur.

Şehremininde, Melek hatun mahallesinde oturan Sıdika isminde bir kadının, dört gündüberi evden çıkmaması nazarı dikkati celbetmiştir.

Nihayet evden sokağa doğru bir cesed kokusu da yayılınca, şüphe büsbütün artmış ve polis memurları evin içersine girmişlerdir.

Bu suretle Sıdikanın yatağında ölmüş bulunduğu görülmüştür. Cesedin ağzında büyük bir kan parçasının bulunması ve kocası Mustafanın da dört gündüberi eve uğramaması şübheli davet eder mahiyette görülmüştür.

Cesedi muayene eden adliye doktoru Enver Karan, morga nakline karar vermiştir. Adliye ve zabıta, tahkikata devam etmektedirler.

Urfanın Karakoyun suyu üzerinde bir köprü yapılıyor

Urfa (Husufî) — Urfadan geçen Karakoyun suyu üzerinde bir köprü kurulmaktadır. Bu köprünün inşaatı bitince belediyenin önünden geçen Atatürk caddesi, Saray önündeki caddelerle birleşecektir. Köprü etrafındaki binaların yıktırılmasına başlanılmıştır.

Urfa ve civarında mahsul çok iyi

Urfa (Husufî) — Urfa ve civarında bu sene mahsul çok iyidir. Gerek Urfada gerekse kazalarında tüccarlar tarafından mühim miktarda buğday mübayaası yapılmaktadır. Ayrıca da hükümet tarafından buğday alımı başlamıştır.

Bir benzin deposunda yangın çıktı

Dün Beyoğlunda bir yangın başlangıcı olmuştur. Tarlabası caddesinde 101 numaralı Sadık'a ait benzin deposunda fiçiden depoya benzin boşaltılırken yerde duran hortumun ağzından sıran benzin ateş almıştır. Hemen yetmiş itfaiye, 250 kilo benzin ve 350 lira kıymetindeki buz dolabı yandıktan sonra yangını söndürmüştür. Dükkan sigortasıdır. Tahkikat yapılmaktadır.

Bir palto hırsız yakalandı

Taksimde Sazlıdere'de 23 numarada oturan Sabıkalı Hakkı, sebze halinden Mehmed'in paltonu çalıp kaçarken suç üstü yakalanmıştır.

Bunları biliyor mu idiniz?

Aslan ehlileştirilebilir mi?

Yırtıcı hayvanların şahı addedilen aslana bir mürebbi tarafından muhtelif oyunlar yaptırıldığı at cambazhanelerinde görmüşsünüzdür. Fakat aslan bu vaziyetlerde korkunun tesiri altındadır, verilen emirleri küçük yaşındanberi çok dayak yediği ve yıldığı için kerhen yapmaktadır, hakikatte kedi, köpek gibi ehlileşmiş değildir. Bununla beraber bir İngilizin iddiasına inanılacak olursa karakter sahibi bir adamın aslanı ehliştirmesi mümkündür, nitekim bu zatın evinde serbest serbest dolaşan, sofrasında yemek yiyen, hattâ geceleri odasında yatan bir aslan vardır. İngiliz aslanı bir haftalık iken almış, sütle besleyerek büyütülmüştür. Şimdi en sadık dostu odur.

"Kazak", neye derler?

«Kazak» kelimesi aslında silahlı hafif süvari demektir, fakat bilâhare Moskova ile Lehistan arasında kâin arazide oturan bir kısım halka bu isim verilmiştir. Aslan Slavdır, yalnız damarlarında Türk - Tatar kanı da vardır. «Kazak» lar eski zamanlarda yarı müstakil bir hayat yaşarlar, bazan Moskov, bazan da Leh kralları hesabına çalışırlardı, hattâ bir aralık Türkiyeye geçerek burada tavattun etmeleri de bahis mevzuu olmuştu. Sonraları tamamen Rus idaresine geçtiler ve Rus süvari kuvvetinin belkemiğini teşkil ettiler. Rus ihtilâlini müteakib bir aralık Sovyet ordusunda yerleri kalmamıştı, fakat bugün gene eskisi gibi Rus süvarisinin mühim bir kısmını Kazaklar teşkil ederler.

GÖNÜLİSLERİ

İki mektub, İki cevap

Beyoğlunda oturan bir genç kız müşkül vaziyette, fikir soruyor. Anlattıklarını kısaca hülâsa etmek kabül:

21 yaşındadır, mühimce bir işde çalışmaktadır. İhtimali mevkii iyidir. Karşısında bir erkek vardır. Yaşı 35, tahsili mükemmel, kazancı da yüksek. Genç kız bu erkeğe mütemayil, onun da kendisini sevdiğini sanıyor. Fakat aralarında hiçbir kelime teati edilmemiştir.

Genç kızın suali iki cebheli:

1 — Açılmakta ön ayak olayım mı?

2 — Adamın tekliflerini kabul ederek ara sıra birlikte gezmeye gideyim mi? diyor.

★

Her iki suale de menfi olarak cevap vermekte tereddüd edilemez.

1 — Bir erkek kendisine aşktan bahseden genç kıza evvelâ kadınlık gururundan mahrum addeder, sonra da aynı kelimeleri başkasına da söylemeye müstaid görür, haksız değildir.

2 — Şimal memleketleri ile İngilterede aynı muhite mensub bir genç kızla bir genç erkeğin gündüzleri

küçük bir gezinti yapmaları fazla tekrür etmek şartile tabii görülür, cenub memleketlerinde aralarında bir flört başlangıcı olduğu şübhesini uyandırır, bizim gibi içtimai hayata yeni atılmış olanlar arasında ise «damgalanma» tehlikesi doğurur.

Genç kız mektubunda:

— Bu gezinti teklifinden maksad istifade etmek değil, sırf konuşmak, anlaşma ihtimalleri olup olmadığını araştırmaktır, diyor. Hiç şübhesiz, zaten ben, başka türlü konuşan erkek olduğunu görmedim ki..

★

İçgüveysi girmek isteyen genç..

Şöyle bir mektub aldım:

«912 de doğduğuma göre 26 yaşındayım. Orta boyluyum, koyu kumral saçlı ve elâ gözlüyüm. Tahsilimi Yugoslavyada yaptım, buraya yeni geldiğim için kazancım şimdiki halde vasat derecede. Fakat artacağımı ümid ediyorum.

«Maksadım iyi bir aileye içgüveysi olarak girmektir. Acaba bulabilir miyim?»

Ben içgüveysi meselesini Büyük muharebenin hallettiği zahabındaydım. Delikanlının adresi bende mahfuz. Eğer zahabımda aldanmış isem kendisine bu sütunlarda cevap veririm. Veya ehemmiyeti derecesine göre adresine yazırım.

TEYZE

KAHKAHA

Nereye?

Kadın kocasının kendine muti olmasını istiyordu:

— Öyle olmalısın ki, dedi, kendini denize at, dersem hemen denize atılmalısın...

Erkek şapkasını giydi, sokağa çıkıyordu:

— Nereye gidiyorsun?

— Sözüne yerine getirmeye.

— Ne yapacaksın?

— Yüzme öğreneceğim.

— Herkes nişanlım lehinde söylüyor.. seninle nişanlandığından beri hiçbir eğlence yerinde görülüyormuş.

— Olabilir, benimle nişanlandığın ertesi günü hapishaneye girdi.

— Gelip geçenlere el uzatmak hiç iyi bir şey değil.. değil mi?

— Evet bayan, bu yüzden bazan kolum ağrıyor. Hem öyle ağrıyor ki, bazı geceler bu yüzden uyuyamıyorum.

— Eğer benim istediklerimi yapmazsan bir daha beni göremezsin..

— Ne o, beni bırakıp gidecek misin?

— Boşuna sevinme, bırakıp gitmem.. gözlerini oyarın.

Başka adam

Erkek evine sarhoş gelmişti, karısına yemin etti:

— Vallahi, billâhi bir daha içmem. Görürsün, yarından itibaren büsbütün başka adam olacağım!

Sarhoş sözü bu; doğru olur mu? Ertesi akşam gene zilzuruna idi, karısı çıkıştı:

— Hani büsbütün başka adam olacağına söz vermiştin?

— Vallahi, billâhi sözümü tuttum karıcığım? Ama ne yapayım ki o başka adam da ayyaşın biri imiş.

İdareli

Komşu, komşusuna yeni hizmetçisinden bahsetti:

— Çok iyi, dedi, hele idareli olmasına diyecek yok!

— Yağı filân az mı kullanıyor?

— Onları bırakın, tek kâğıd ziyan olmasın diye, bakkaldan, sebzeceiden, kasabdan aldığının parasını kalemlerle mutfağın duvarın yazıp hesaplıyor.

— Karım, kahve fincanını başıma attı, bu olacak şey mi?

— Bilmem, benim karım kahve içmez, çay içer!..

İyi ya

Otelde kalan, otelin salon kapısına geldi. Kapıcı yolunu kesti:

— Affedersiniz.

— Ne var?

— Pijama ile girilemez. Suvare elbisesi lâzım.

— Suvare ne demek?

— Yani akşam.

— İyi ya, pijama da gündüz giyemez, akşam giyilir.

— Evleneceğini anladık. On beş gün izin verelim, fakat üç ay; çok fazla..

— Daha az zamanda olmaz bayım, alacağım genç kıza henüz aramış bulmuş değilim..

— Ya istediğim şapkayı alırsın, yahud da..

— Ne yaparsın?

— Kavga çıkarırım, barışmak için daha birçok şey almak mecburiyetinde kalırsın..

— Bugün, benimle beraber yemek yemek ister misin?

— Tabii isterim, neye istemiyeyim..

— Öyle ise karının peşinden koş, haber ver, sofraya bir tabak fazla koysun.

— Buradan maç seyredilmez, fazla meraklı isen içeri gir.

— Ben içeride idim de buraya kaçtım.

— Neye?

— Maçın hakemi benim de..

— Ben miydim?

— Tabii sendin; kim olacak.

— Benim olduğumu nereden bildin, başka bir kadın olamaz mı?

— Olamaz.. mütemadiyen fena fena şeyler söyledi, beni kızdırdı.. Ben de suratına bir tokat vurdum.

— Hakkın var benim için!

Olamaz

Karı koca bahçede dolaşıyorlardı, erkek bir aralık karısına döndü:

— Dün gece rüyamda bir kadın gördüm. Yüzü kapalı idi, fakat muhakkak sendin..

— Ben miydim?

— Tabii sendin; kim olacak.

— Benim olduğumu nereden bildin, başka bir kadın olamaz mı?

— Olamaz.. mütemadiyen fena fena şeyler söyledi, beni kızdırdı.. Ben de suratına bir tokat vurdum.

— Hakkın var benim için!

— E sonra?

— Sonrası fena..

— Ne oldu?

— Beni tanımadı, yanımdan geçti gitti.

— Kabahat sizde, neye her zamanki gibi bakmadınız!

— E sonra?

— Sonrası fena..

— Ne oldu?

— Beni tanımadı, yanımdan geçti gitti.

— Kabahat sizde, neye her zamanki gibi bakmadınız!

— E sonra?

— Sonrası fena..

— Ne oldu?

— Beni tanımadı, yanımdan geçti gitti.

— Kabahat sizde, neye her zamanki gibi bakmadınız!

— E sonra?

— Sonrası fena..

— Ne oldu?

— Beni tanımadı, yanımdan geçti gitti.

Kabahat sizde

Kadın anlatıyordu:

— Kocamla tam on sene yaşadık, sonra darılmış, ayrılmıştık. Altı ay ayrı yaşadık. Bana bir mektub yazdı; barışmak istediğini söyledi. Ben de barışmaya razı oldum. Biraz evvel buraca buluşacaktık. O, uzaktan göründü. Tatlı tatlı gülümsüyerek geldiği tarafa baktım.

— E sonra?

— Sonrası fena..

— Ne oldu?

— Beni tanımadı, yanımdan geçti gitti.

— Kabahat sizde, neye her zamanki gibi bakmadınız!

— E sonra?

— Sonrası fena..

— Ne oldu?

— Beni tanımadı, yanımdan geçti gitti.

— Kabahat sizde, neye her zamanki gibi bakmadınız!

— E sonra?

— Sonrası fena..

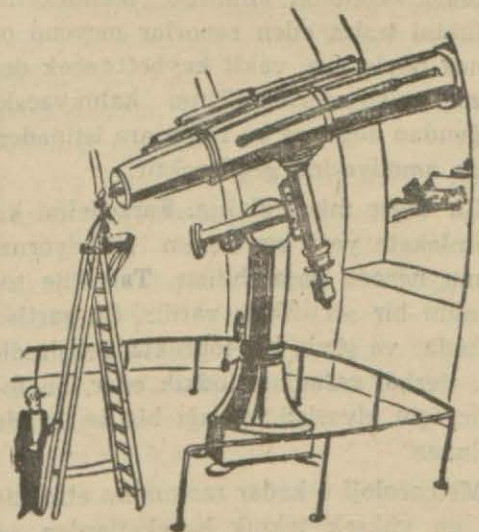
— Ne oldu?

— Beni tanımadı, yanımdan geçti gitti.

— Kabahat sizde, neye her zamanki gibi bakmadınız!

— E sonra?

— Sonrası fena..

Heyetşindın hizmetçisi — Vay alçak vay; banka müdürünün şoförü benden başkasını sevmeyeceğine yemin ettiği halde, şimdi de mühendisin hizmetçisiyle kur yapıyor.

— E sonra?

— Sonrası fena..

— Ne oldu?

— Beni tanımadı, yanımdan geçti gitti.

— Kabahat sizde, neye her zamanki gibi bakmadınız!

— E sonra?

— Sonrası fena..

— Ne oldu?

— Beni tanımadı, yanımdan geçti gitti.

— Kabahat sizde, neye her zamanki gibi bakmadınız!

— E sonra?

— Sonrası fena..

— Ne oldu?

— Beni tanımadı, yanımdan geçti gitti.

— Kabahat sizde, neye her zamanki gibi bakmadınız!

— E sonra?

— Sonrası fena..

— Ne oldu?

— Beni tanımadı, yanımdan geçti gitti.

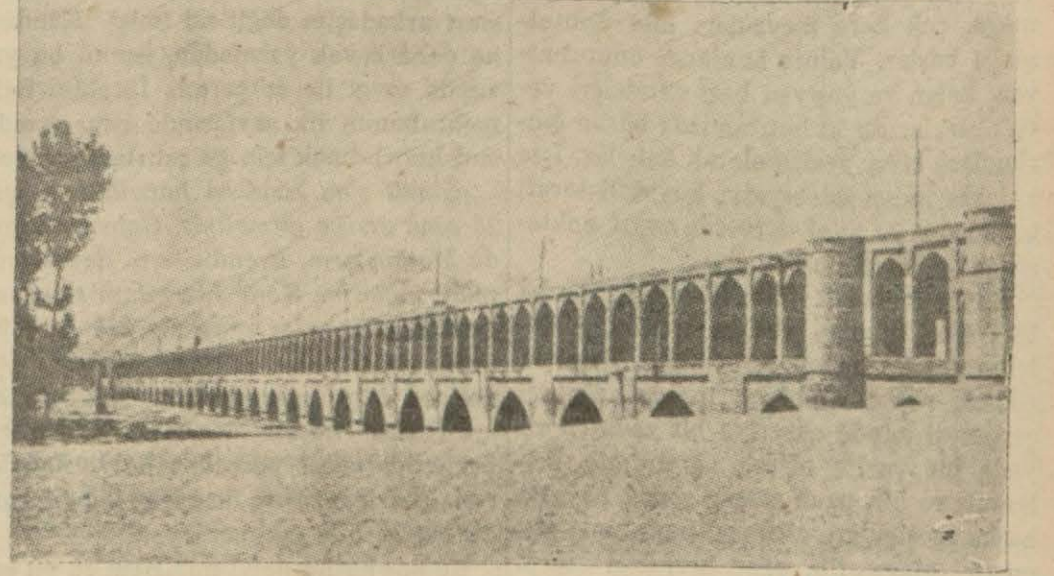
SEYAHAT MEKTUPLARI : 42

Yazan: Vasfi Rıza Zobu

Tebrizden intibalar

Gazinolarda hizmet eden İran kızları - İran kadını ve tesettür - İranda caddeler nasıl sulanıyor - İranlı ve şapka

İranda bir köprü

Tebriz'in bugünkü valisi «Kâzımî» Handır. Bu zat, İranın eski hariciye nazırlarındandı. hattâ Şehinşah hazretleri İstanbulu teşrif ettikleri zaman Kâzımî Han da, maiyetlerinde «Hariciy» Veziri sıfatıyla gelmişti.. değerli bir devlet adamı olduğu için mi, yoksa başkaca bir sebebdan dolayı mı nedir, «vezir» likten çekilince, Tebriz vali olarak gönderilmiş. Gelir gelmez de, şehrin çehresi değişivermiş.. yollar daha muntazam bir şekil almış. Parklar yapıp, belediye işlerine de ehemmiyet verilmiş.. yaptırdığı parkın biri, şehrin içindedir.. çiçeklerin ortasında havuzlar, gazinolar, müteaddid müzik yerleri ve Şehinşahın güzel bir de heykeli vardır. Akşamın saat altısından itibaren, gece geç vakitlere kadar bu koca bahçe tıklım tıklım dolar dolar, boşalır.. Kadın ve erkek, sanki bütün Tebriz halkı, evlerinden dışarı uğramış, soluğu burada almışlardır. Gazinolarında her şey satılır. Nefis İran birasından Rus votkalarına kadar. Hizmet edenler'n hepsi, Türk ırkından, müslüman dininden İranî genç kızlardır. Onların, ellerinde beyaz peşkirle «selâmün aleyküm» diye, yüzünüze gülerek, ne içeceğinizi bir soruşları vardır! Daha dün kadar horozdan kaçan bu kızların, bugün kesik saçlarıyla, boyalı dudakları ve manikürlü tırnaklarıyla gazino hizmetlerinde görülmesi çok hoş gidiyor. Şarklıların, bu kadar az bir zamanda değişeceği, şarkın, devadımillerle terakki edeceği, hangi Av-

rupalının kafasından geçerd?... Halbuki Şehinşah, Türkiyeden döndükten sonra daha büyük bir hızla, ileri doğru atıldığı her sahada göze çarpmağa başlaştırmıştır.. Müteaddid fabrikaların açılışını, şimali cenuba bağlayan tren yolunun ilerleyişi, mektepler, yollar, devlet binaları kurmak, medeni kanunlar, nizamları yapmak.. Bunlar öyle sür'atle meydana çıkan vak'alar ve manzaralardır ki; heybeti karşısında insanın başı döner.. İranlı kadınlar, açıklığa bizimkilerden çabuk alışmışlar.. taassubun en koyu bu yeri olan İranda kız çocuk beş yaşında iken örtü altına girermiş.. bugünkü İranda değil çarşafı, hattâ şapka yerini başına bir örtü saran kadına bile tesadüf edemezsiniz. Bizim İstanbul ve Ankara sokaklarında hâlâ çarşafı kadınlara tesadüf etmek mümkündür. Taşralı kadınlarımızın ekserisi kapalıdır. Köylü: Yerrine göre, gözünden başka tarafını görmemeğe çalışır. Halbuki İranın en uzak köşesindeki küçük bir köyde, başörtülü kadın bulmak imkânı yoktur.. Esasen polis in elinde kanunun emrettiği bir madde vardır: Örtü ile mücadele.. İran polisi bir kadının başında «tesettür» için örtülmüş bir örtü görürse hemen alıp yırtmak hakkını haızdır. Tebriz sokaklarında böyle bir vak'a ile bizzat karşılaşmıştım. Polis, bir kadının başından örtüsünü almca yırtıp atıvermişti. Hatun, kanun hilâfına bir harekette bulundu.. (Devamı 10 neuc sayfada)

Okuyucu Mektupları

Fuzulen Kapatılan bir cadde

Okuyucularımızdan mimar Abdullah Ziya yazıyor:

«Ayaspaşa Yahya Çelebi mahallesi halkının tek yolu Parkotelin arkasından geçmektedir. Evimizin eşyasını, kömürünü, v.s. ini getiren kamyon ve arabalar bu yoldan geçerler.

Bu kere Parkotel sahibleri tarafından bu yol işgal edilip kapatılmış ve yola betonarme kolonlar dikilmiştir. Bu suretle hem yolumuz kapanmış, hem de ev ve apartmanlarımızın kıymeti azaltılmıştır. Parkotel sahibleri yolu genişleteceklerini söyledikleri halde bu işe başlamadan bizim yolumuz kapatılmıştır. Parkotelin yüzlerce halkın yolunu kesmesine müsaade edilmemesini, evvelâ yolun açılmasının temin edildikten sonra inşaatına müsaade edilmesini ve şimdiki işgalinin kaldırılmasını Beyoğlu belediye başkanlığından istiyor ve bekliyoruz.»

geniş bir saha teşkil etmiş olan iki konak ve bahçe yeri var. Henüz ağaçları da duruyor.

Esasen bu civarda park ve meydanlık gibi yerler bulunmadığı için o civar çocukları bu moloz dolu arsaya toplanıp oynamaktadırlar.

Bu sahanın da bir defa tedkik edilmesini ve birkaç mektebe yakın olan bu yerde çocuk bahçesi vücute getirilmesini muhterem belediyemize hatırlatmak istedim.»

Mudanyaya bilet alamıyan bir yolcu

Okuyucularımızdan Devlet Demiryolları üçüncü işletmesinden A. yazıyor:

«Eylülün beşinci günü saat 11 de Mudanyaya gidip gelme bilet almak için Denizbank Tophane salonuna gittim ve ikinci mevki bilet talep ettim. Fotograf da hazırda. Bir memur, memur ve bilet olmadığını, öğleden sonra tekrar gelmemi aşık bir surat ve âdetâ dürüstane olarak söyledi. Vaktimin ölçülü ve tekrar gelmeye müsâid olmadığını anlattım. «Memuru yok ne yapalım» ifadesini tekrar etti. Cevap vermeğe de tenezzül etmez halde başını çevirdi.

Behude bir saat vakti diğer işlerimden keserek bilet almıya gittim, arzuma da nail olamadım. Denizbank Demiryollarının dikkat nazarını çekmenizi rica ederim.»

Su

Bir kuyu yüzünden mahkemeye düşen iki tarafın avukatlarından biri, hararetle bir müdafaaya girişti. İşin uzadığını gören hâkim ihtar etti:

— Bir kuyu için bu kadar külfete hacet yok!

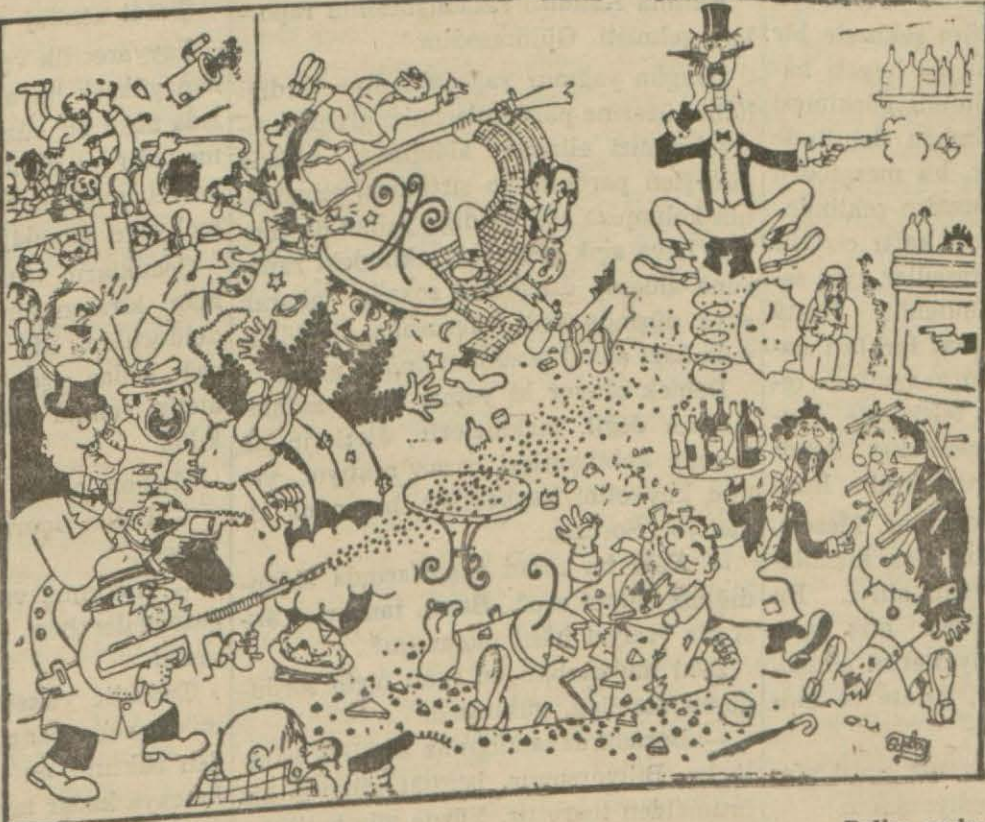
— Bir kuyu diyoruz ama bay hâkim unutmayınız ki iki taraf ta sütçüdürler.

Nerede?

Muallim, talebeye sordu:

— Avrupa Rusyası, Asya Rusyasını birbirinden ayıran dağlar nerededir?

— Rusyada efendim!..

«Delice resim»

Garson — Size onların hiçbir zararı olmaz.. ne emrediyorsunuz, getireyim bayım!..

Sabretsin

Yolcu gişenin önünde sabırsızlandı:

— Bay memur bak sana saatlerdir gişenin önünde bekliyorum.

Memur soğukkanlılıkla cevap verdi:

— Ben senelerdir arkasında bekliyorum ama hiç şikâyet etmedim!

Ne çabuk

Kadın:

— Kocacığım, yarın benim doğduğum gün olduğunu elbet biliyorsundur?

— İyi ama üç ay evvel doğduğun gün diye sana bir yüzük almışım!

— Sahi... Günler ne çabuk geçiyor!..

Kulakta kalan edebiyat

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Bilmem, hiç düşündünüz mü? Daima sevilen, meşgul olunan ve bizi sık sık kütüphanemize çeken bir edebiyat olduğu gibi, kafamızda yalnız hatıra olarak ararsa dirlen bir edebiyat ta vardır. Buna, kısaca, kulakta kalan edebiyat ismini verebiliriz. Bu edebiyat, mekteb sıralarında edebiyat muallimlerinin okuyup okuttuğu parçalarla kafamızda birleşir ve mektebden sonra seneler geçtikçe bu parçalar kafamızın içinde tekrar parçalanmağa, başı, ortası, sonu kopup dağılmağa, çok kere mevzuları bile unutulmağa başlar. Yalnız bunların unutulmıyan, kalan ve yaşayan bazı cümleleri veya mısralarıdır ki hatıramızda bütün ömrümüzce birer vecize olarak kalırlar. İşte kulakta kalan edebiyatın kuvvetli tarafı buradadır ve aynı derecede zayıf noktası; püf noktası da burada..

Kuvvetli tarafı tatlı tarafıdır. Çünkü bize gençliğimizi, uzakta kalmış, göçlenmiş yıllarımızı hatırlatır. Zayıftır, çünkü, resmî edebiyat programlarının gerçevesi içinde ekseriya bir zevkten ziyade bir vazife olarak öğrenilmiş, belenmiş ve biz, uzun zaman sonra, hayatta başka mesleklerle atılınca unutulmuş gitmiştir. Maamafih, eğer herhangi meslekte devam ederken de edebiyat zevkini kaybetmemiş, güzel eserleri okumaktan geri kalmamışsak, bunda, pek nadir olarak, sımsırlardaki edebiyat derslerinden ziyade edebiyat muallimlerinin şahsi tesirleri vardır. Yahud, doğrudan doğruya, san'ata ilk gençlik çağımızdan bağlılık göstermişizdir ve o heyecanla eski, yeni her türlü edebiyat cereyanlarına karşı alâkâmızı kesmemişizdir. Ancak bu alâka iledir ki, edebî eserleri okuyuşumuz artık bizim için bir vazife olmaktan çıkmış, kelimenin en tam ve asil manasile derin bir zevk olmuştur. İşte bir muhitte edebiyatı canlandırarak, edebî eserlerin çoğalmasını, takdir ve alâka görmesini temin edecek olan da, bu ikinci neviden san'at bağlılığının münevverler arasında fazlaşabilmesidir. Ama bu nasıl olur? Hangi imkânlar dahilinde buna tam bir muvaffakiyet elverişli? Bunu, doğrudan doğruya, o muhitteki san'at ve kültür hareketlerini, hava, gıda ve su ihtiyacı gibi bir ihtiyaç haline getirmedikçe mümkün değil.

Fakat buna karşı, öteki edebiyat, yani kulaktan kapma ve mektebden hatıra kalma olanı her zaman revaçtır. Bunu ben de, siz de, filân veya falan kişi de aynı suretle hergün kafamızda ve bazan da dilimizde devam ettirir dururuz. Çünkü, yukarıda dediğim gibi, çok defa bizi en eski yıllarımızın gençlik ve talebelik hatıralarına götürürler. Nasıl ki işte ben, daha geçen gün, böyle hoş bir hatıramın zevkini yaşadım. Hanı Son Posta okuy-

cularının, son ay zarfında, Amerikadaki sinema yıldızlarıyla mülakat yazılarını okudukları İbrahim Safa yok mu? İşte o vatandaştan bir mektub aldım. Resmini de mektubuna leffetmiş. Bana yirmi sekiz yıl evvel Galatasaray lisesindeki talebeliğimizi hatırlatıyor. Meğer yirmi dört yıldır Amerikada yerleşmiş ve bir daha vatana dönmemiş olan, fakat mektubundaki hararetili satırlardan derin bir daüsilâ ile tutuştuğu anlaşılın bu vatanış, benim o kadar eski bir zamanda sınıf arkadaşım değil mi imiş! Kendisine daha cevap yazmadan, ismini bu yazımda sevgi ile anıyorum. İbrahim Safa mektubunun ilk sayfasında bana kendisini hatırlatmak için şu satırları yazıyor:

«Şimdi size kendimi hatırlatmak için 28 sene geriye gitmeliyiz. Galatasarayında Moskoslarda, Brendizilerin devresinde pilâv yiyen ve Kont Jüerinin sınıfında Le Cid okuyanlar arasında 278 İbrahim Safa.

Kont Jüeri maamafih o mektebin en iyi Fransız hocası idi. Corneille'den ezberlettiği güzel parçaları hâlâ hatırlarım. Rodrigue, as-tu du coeur kulaklarımda bugün bile çınlıyor..»

Ne hoş hatıra değil mi? Hem 23 yıl evvelki arkadaşına, uzaktan resmi ve mektubu ile kavuşuyorum, hem de kulakta kalan edebiyatın bir trajedi sayfasından derinleştiren sanki Fransız edebiyatı mualliminin sesi ile benim de kulaklarımda çınladığını duyar gibi oluyorum. Ve gözlerimin önünde o Fransızın çehresi canlanıyor: kızdığı zaman dikleşen ve cam gibi acı bir parıltı çıkaran iki göz ve bu gözlerden birinde, yalnız öyle hidetli zamanlarında bazan bir lâhza için çıkarıp gene taktığı bir monokl... Sonra siyah bir çelebi sakalı... Fakat ne zevkli ve edebiyat bilgisi ne derin, ne kuvvetli adamdı! Hele sentaks'a verdiği ehemmiyet!.. Öyle ki, üçüncü sınıfta bize yalnız Fransız klâsiklerini okuyup, okutup izah etmekle kalmazdı, aynı zamanda hem on yedinci, hem on altıncı asır ediblerinin cümleleri üzerinde sentaks tahlilleri yapardı. Hele bir defasında bana, La Bruyère'den yaptırıldığı otuz bilmem kaç satırlık bir cümlemin tahlilinde, ayak üstü kürsünün önünde adeta ecel terleri döktüğümü hiç unutmam. İşte kulakta kalan edebiyatın bizde bilhassa böyle hatıraları canlıdır ve evvelce kuvvetli dediğim tarafı da ancak bu hususiyetidir. Hâsıl neticede bu edebiyat, bizim için bir dereceye kadar şahsi bir «hatıra» kıymeti ahyor ve yıllardan sonra bile kalbimizde bir heyecan uyandırabiliyor. Fakat bu haz, edebiyatın kendisi değil, yalnız salçasıdır. Nükte, zarafet ve fıkra gibi bir şey... Eğer bu kadarı kâfi ise!

Halid Fahri Ozansoy

Belgrad sergisinde Türk pavyonu

Pavyonun harici manzarası

Belgrad, 12 (Hususî) — Yugoslavya Ticaret Nezaretinin teşebbüsile hazırlanan Belgrad Beynelmillel sergisindeki Türk pavyonu 10 Eylül cumartesi günü sabah saat onda büyük merasimle açıldı.

Belgradın ortasından geçen Sava nehrinin kenarındaki büyük arazi sergi için ayrılmış ve Türkiye, Çekoslovakya, İtalya, Macaristan, Romanya, Bulgaristan, Fransa, Holanda ve Yugoslavyanın iştirak ettikleri bu sergi cidden pek güzel ve o derece itinalı bir şekilde tanzim edilmiştir. On gün devam edecek olan sergi sabahleyin sekizde açılıyor, akşam onda kapanıyor.

Küçük küçük dairelere taksim edilmiş o-

lan Türk pavyonu İstanbul ve diğer şehirlerimizin en güzel resimlerle süslenmiş. Küçükük bina, kıtlım kıtlım dolu. Gözlerimin hiç yadırgamadığı binayı rahat rahat doluştım. Pavyonumuzun tertib ve tanziminde, eşyaların teşhirindeki itizam ve mükemmeliyet, dahill ve haricî dekorasyonun sadeliği herkesin takdirlerini celbetmektedir. Pavyonda başlıca ihrac mallarımız olan pamuk, fındık, üzüm, incir, hububat, zeytinyağı, ve kömüre büyük yer ayrılmıştır.

Meyva, bahik konservelerimiz de gayet iyi teşhir edilmiştir.

(Devamı 10 ncu sayfada)

Devlet meteoroloji istasyonunda bir saat

Hava vaziyeti nasıl tesbit ve evvelden nasıl tahmin edilir?

Meteoroloji istasyonu memurları yurdun hava vaziyetine aid tahminlerin bazan tahakkuk etmeyişine ne diyorlar?

Radyo, akşamları «Devlet Meteoroloji istasyonundan» diye günün hava vaziyetini verir. Gazetelerde görürsünüz: «Dün hava yağışlı geçmiş, rüzgâr şimali şarkiden şu kadar sür'atle esmiş ve bazı mıntakalara da kar düşmüştür.»

Kandilli rasadhanesinden sonra yeni bir devlet teşekkülü olarak ortaya çıkan meteoroloji istasyonunun tebliğlerini gördükçe, dinledikçe bu genç teşekkülün nasıl çalıştığını daima merak ederim. E-ğër sizin merakınız da benimkine eş olacak kadar ileri ise buyurunuz beraberce Yeşilköydeki Meteoroloji istasyonuna girelim. 1925 de kurulan ve şimdiki Umum Müdür Bay Tefvîğin himmetile bu işi yapan ziraî bir teşekkülden ve daha çok heyet ilmîle iştigal eden Kandilli rasadhanesinden 1937 ye gelinceye kadar resmî bir meteoroloji teşkilâtımız yoktu. Bugün vardır. Başvekâlete bağlı bir müdürü umumîlikle idare edilir. Şimdi Yeşilköy tayyare istasyonundaki kısımda meteorolojist Bay Numan Kıpmanın karşısındayız ve beraberce genç müdürü dinliyoruz:

— Ötedenberi memlekette rasad işle-riyle meşgul olan teşekküller vardı. Bunlar muhtelif vekâletlere merbuttular. Meteorolojiye aid türlü bakımlardan çalışmalar yapıyorlardı. Meselâ: Millî Müdafaa Vekâletine aid askerî hava rasad teşkilâtı, Ziraat Vekâleti meteoroloji enstitüsü ve teşkilâtı, Nafia Vekâletinin su işleri rasad istasyonları gibi kısım kısım teşekküller mevcud idi.

Meteorolojinin gittikçe aldığı ehemmiyet önünde bunlar bir teşkilât kanunile birleştirildi, küll haline getirildi. Başvekâlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğü ismi verildi. Bugün memlekette bu işle meşgul bulunan yalnız bu müdürü-yettir. Bu teşekkül memleketteki bütün devlet müessesatının ve hususî müesseselerinin hattâ şahısların rasad işlerini olan ihtiyaçlarını tamamen tatmin edecek vaziyettedir. Umum Müdürlük Ankaradadır. Her tarafta, her vilâyette, bazı kazalarda, hattâ dağ başlarında istasyonları vardır. İstasyonlarda hem askerî, hem sivil, hem de iktisadî ve ziraî bakımlardan rasad yapılır. Bu rasadlar günün muayyen saatlerinde telsizlerle bütün dünyaya ilân edilir ve bütün dünya devletlerinin rasadları da alınır. Meteoroloji istasyonlarının başlıca vazifesi evvelâ memleket iklimini tesbit, gerek iktisadî ve gerek ziraî kalkınmalarda, inşaatta, köprülerin, fabrikaların kuruluşunda lâzım olan rasad malûmatını tayin, tayyare uçuşları için muktazi keşifleri yapıp ilân etmektir. Meteoroloji, aşağı yukarı hatıra gelmeyecek işlerimizde bile lüzumu olan bir mesleklerdir.

İnanır mısınız herhangi bir adli vak'a-da bile meteoroloji rol alabilir. Meselâ, bir mıntakada vukubulmuş bir hâdisede, taraflardan biri, yahud şahid şu vak'ayı, şu gece, şurada görmüşüm şeklinde bir iddiada bulunabilir. Bunu da heyeti hâkime bizden sorabilir. Bunun görülmesi hava vaziyeti itibarile imkân dahilinde midir, mehtab var mıdır, bu mesafeden görüş mümkün müdür vesaire şeklinde.

Biz günde üç defa hava kartı çizeriz. Dünyanın her tarafında rasadlar aynı saatlerde yapılır. Beynelmilledir. Hattâ memleketler arasındaki saat farkları nazarı itibara alınarak aynı zamanlara tesadüf ettirilir. Neticeler telsizlerle dünyaya ilân edilir. Her memleket kendi memleketile alâkadar telsizleri alır. Bunlar bir hava kartına doldurulur. Meselâ, biz Türkiye ile hemhudud olan kısımların rasadlarını muntazaman alırız. Bu suretle diğer mıntakalardan bize tesir etmesi melhuz hava vaziyetlerini siklon, antisiklonları tesbit eder, gazete ve radyolarla ilân ederiz.

— Memleketimizde havanın nasıl olacağını ne şekilde tayin ediyorsunuz?..

— Bunun için civar memleketlerin hava vaziyetini tedkik ediyoruz. Telsizlerle malûmat alınmasının sebebi budur.

Numan Kıpman yüksek hava sondaj yaparken

Hangi hava tahavvülleri, cereyanları bizi müteessir eder. Bunlar malûmdur.

Bir an dinlenmek ister gibi duran genç meteorolojist sözüne meşgul bulunduğu ilmin ehemmiyetini tebarüz ettirmek isteyen başka bir bakımdan devam etti:

— Meteorolojinin kıymeti ve ehemmiyeti her tarafta tamamen anlaşılmaştır. Meselâ ziraî sahayı ele alalım: Bir şeker fabrikası kuracağız, bu fabrikanın iyi pancar yetiştiren bir mıntakada kurulması lâzımdır. Pancarın ne kadar yağışa ihtiyaç gösterdiğini, ne biçim bir toprak istediğini ve nihayet buna tesir edecek diğer âmilleri tayin ve tesbit eden bir meteoroloji faaliyetinin ademi mevcudiyetini kabul edelim. Bu takdirde evvelâ muhtelif mıntakalarda deneme pancar zeriyaatı yapmak iktiza edecektir. Bunun için birçok zaman kaybedilmiş olacaktır. Halbuki elimizde memleketin iklimini tesbit eden raporlar mevcud olunca böyle bize vakit kaybettirecek deneme ameliyelerine lüzum kalmıyacak, doğrudan doğruya bu raporlara istinaden tesis ameliyesine geçilecektir.

Bir diğer misal alalım. Farzedelim ki, memlekete yeni bir tohum getiriyoruz. Bunu nerede yaşatabiliriz. Tabiatile tohumun bir sertifikası vardır. Şu şartlar altında ve şöyle bir toprakta yetişir diye.. derhal rasadları tedkik eder, bu tohum için elverişli toprağı bir an içinde buluruz.

Meteoroloji o kadar taammüm etmiştir ki, en yüksek teknik hareketlerden en küçük teşebbüslere, meselelere kadar her şeye şamil bir hal almıştır. Halk ta alışmış, ehemmiyetini idrak etmiştir. Gezme-lerimizi bile gazetelerde (hava bugün böyle olacak) şeklindeki rasad raporlarına göre tanzim etmiyor muyuz?

Aklıma Kandilli rasadhanesinin raporları gelmişti. Gülümsedim.

(Bugün yağmur yağacak) diye verdiği haber üzerine pardesülerimizi giyip, şemsiyelerimizi elimize aldığımız, bilâkis güneşten pardesünün sırtımıza, şemsiyenin kolumuza ağır geldiği, yahud da (bugün hava açık geçecek) şeklindeki rapora aldandıp dümdüzlük sokağı çıkarak suya düşmüş kedi yavrusuna döndüğümüz bazı ahval gözümüün önüne geldi.

Demek oluyor ki yalnız bizim kafalarımızın değil, makinelerin, âletlerin de tahmin kabiliyetleri bazan azalıyor, yahud kuvvetini kaybediyor, bazan da aldanıyor. Sordum:

— Peki bu rasad raporlarında aldanmış oluyor mu?.. Bazar tamamen akisi bir vaziyet hâsıl olmaz mı?..

Zeki muhababım bu sualı niçin sordüğümü sezmişti, gülümsedi:

— Burada dayandığımız ameliye istidlâldir. Biliyorsunuz, istidlâl nihayet bir ihtimalden ibarettir. Yüzde yüz kat'ı değildir. Tahmin nisbeti muhtelif memleketlerde farklıdır. İstidlâlde Amerikalılar şu kadar, Almanlar şu kadar muvaf-

ak olurlar. Bu istidlâl için çok kuvvetli olması için eski rasadların da bulunması normaler bunlardan çıkarılması icab eder. Bizim teşkilâtımız Cumhuriyetin eseridir. Eskiden kalma sağlam raporlarımız yoktur. Sonra düşününüz ki hava vaziyeti insanı daima aldatabilir. Maamafih ekseriyet itibarile istidlâllerde muvaffak olunur. Yüzümüz umumiyetle kara çıkmaz.

Konuşmamız burada bitmişti. Bay Numan Kıpman:

— Arzu ederseniz, dedi. Size âletlerimizi göstereyim. Şimdi soncağ ameliyesi de yapacağız, görmüş olursunuz?..

Berberce evvelâ istasyonun ısgal ettiği küçük fakat sevimli, derli toplu binayı doluştık. Nazik rehberim her âlet önünde umumî ve coğrafi malûmatı mak ek olan kozmografya hakkındaki fikir depomun bir hayli mahmul olduğunu sanarak uzun boylu izahat veriyor. İşte hava tazyik tahavvülâtını kaydeden, dünyadaki bütün sarsıntılarını hemen duyan âletler..

Telsiz odası.

İki genç telsiz memuru kulaklarıle bütün dünyayı doluyorlar. Günde üç defa beynelmillel rasad raporlarını ahyorlar.

8 de, 14 de ve 20 de..

Sordum:

— Bütün memleketlerin rasadlarını anlamak nasıl mümkün oluyor?..

Cevap verdiler:

— Şifre ile.. beynelmilledir kullanılan şifre.. her millet anlar ve de şifre edebilir.

— Bütün memleketler hep birden mi ilân ediyorlar, karışmaz mı?..

— Hayır, her memleketin ilân saatini tesbit edilmiştir. Saatler malûmdur. Filânca saatte filânca memleketin rasad ilân saati olduğuna bilimiz.

— Niçin İstanbul için ayrı bir hava raporu neşredilmiyor?..

— Türkiye için yaptığımız istidlâl mıntaka mıntaka yapıyoruz. Egede, Trakya'da, Orta Anadolu'da hava vaziyeti şöyledir diyoruz.

— Bana İstanbul için böyle bir istidlâl yapmak imkânsız gibi geliyor?..

— Neden?..

Şakaya olan tahammülünü ölçtüğüm genç muhababıma gülümsiyerek dedim ki:

— İstanbul havası malûm. Kadını denize benzeten şairler olduğu gibi İstanbul da kadına benzetenler de yok değil. Nasıl olur da fettan bir kadın gibi bir daldaki durnıyan İstanbul havasını tesbit edebilirsiniz. Bu istidlâlde daima yüzünüz kara çıkmaz mı?..

Bay Numan Kıpman güldü:

— Hakkınız var ama, o fettan kadının da huyunu, suyunu bilmek, ona göre ayyar etmek mümkündür. Biz de istidlâl hesaplarımızı bu vaziyete göre yapıyoruz.

Şimdi soncağ ameliyesi yapılacak!

Tayyarecilik ve hava istidlâlî bakımından yüksek havayı bilmek lâzım! Yukarıda nasıl bir rüzgâr esiyor, hangi istikamettedir ve sür'ati ne kadardır? Bir tayyareci bunu muhakkak bilmelidir. Bu ameliyeye (soncağ) diyorlar.

Çocukların uçtukları balonların azmanı kırmızı bir balona müvellidülüne dolduruldu. Bir adamın güç kucaklayacağı kadar şişen balon Teodolit denilen âletin yanına getirildi ve serbest bırakıldı.

Meteorolojist:

— Balon uçurmak çok keyiflidir?

Dedi.

— Hakkınız var dedim. Bilhassa bis gazeteciler hem çok yapar, hem çok severiz!

Teodolit yüksek bir sehpa üzerinde mikroskoba benziyen bir âlet. Adesinin den baktınız mı uçurlan balonu kayboluncaya kadar takip edebiliyorsunuz. Yarımda bir de saat asılı. Her dakika başında ve dakikaya yedi saniye kalan çalışıyor. Başındaki memur her dakika ba-

(Devamı 10 ncu sayfada)

Tarihî tedkikler :

İstanbulda ilk itfaiye teşkilâtı nasıl kuruldu?

On sekizinci asrın başlarında yangınlar o derece müdhiş bir hal almıştı ki bir defa Cibaliden başlamış, Kocamustafapaşaya kadar olan yerleri silip süpürmüş, binlerce aileyi sokak ortasında bırakmıştı. O sırada Fransızdan dönme müş, binlerce aileyi sokak ortasında bırakmıştı. O sırada Fransızdan dönme küçük Davud ağa adına birisi tulumba icad etti. Nevşehirli İbrahim Paşa beğendi ve derhal faaliyet geçti.

Yazan: Kadircan Kafk

İstanbulun tarihe karışan büyük yangınlarına aid bir hatıra: Çırağan sarayı yanarken

Zelzeleden korkan İstanbullular evlerini ahşap yapmağa başlamışlardı. Kocaman konaklar, muhteşem saraylar bile kârgir değildi. Bunların bakiyelerine bugün de Boğaziçinde, yahud eskidenberi yanmamış olan bazı kenar köşe mahallelerde raslarız.

Bu suretle zelzelelerin sebep olduğu faciaların önüne geçilmişti. Fakat bu sefer başka bir felâket başlamıştı: Yangın...

Daracık sokakların üstünde birbirile öpüşerek yükselen cumbalı çatılı evler, birbirine bitişik olan koca konaklar küçük bir ateş parçası ile kolay kolay tutuşur; kupkuru bazan çirali olan tahtalar cayır cayır yanar; her tarafı saran ve yanardağ gibi harlıyan ateş kısa bir zamanda birçok evleri, bütün bir mahalleyi, hattâ mahalleleri kasıp kavururdu. Bu ateş önünde don gömlekle kendilerini sokağa atanlar bahtiyar sayılırdı. Hele elbiselerini ve bir iki kapkaçak ve bir döşek kaçırırsa en büyük saadet olurdu.

On sekizinci asrın başlarında yangınlar o derece müdhiş bir hal almıştı ki bir defasında Cibaliden başlamış, Kocamustafapaşaya kadar olan yerleri silip süpürmüş, binlerce aileyi sokak ortasında bırakmıştı. Bu yangınları çeşmelerden evlere su taşımak suretilen geçinen sakalar söndürmeye çalışırlardı. Tutuşan yerlere kurbalarla dökülen sular çok zaman ateşi büsbütün çoğaltmaktan başka işe yaramazdı. Yahud ateşin önüne raslıyan ve henüz tutuşmamış olan evlerden bir kaçını yıkmak lâzım gelirdi. Fakat bu usul de pek az zamanlarda faydalı olurdu. Çok defa yangının sönmemesi «Allahın inayeti» ne bağlı kâhirdi.

Nevşehirli damad İbrahim Paşa imparatorluğu sulha kavuşturduktan sonra halkın da rahatına çalışıyordu. Yangın felâketine karşı gösterdiği alâka gerçekten kuvvetliydi. Yangın çıktığı zaman gece yatağında bile haber alsın kalkar ve oraya koşardı. Bu maksadla gecelerini İstanbuldaki sarayında geçirdiği oluyor; orada kalmadığı zamanlarda yangın olduğu takdirde bakmak üzere başka birini nöbetçi bırakırdı.

O sırada, Fransızdan dönme küçük Davud ağa adında bir adam tulumba yaptı. İbrahim Paşaya gösterdiler. Paşa bunun tecrübelerinde bulundu ve çok sevindi. Bu sayede İstanbul yangınlarının önüne geçeceğini umuyordu. Çünkü yangınlarda sakalar ancak kendilerinin sokulabilirdikleri yerlere yani ateşin kenarlarına su atabiliyorlardı. Tulumba vasıtasile daha ilerilere, suyun ortasına kadar su sıkılmak mümkün olacaktı.

Nevşehirli İbrahim Paşa tulumbalardan birçok yaptırdı. Fakat bunları rasgele adamlara vererek başı bozuk bir halde kullanmaktan büyük ve mümkün olduğu kadar fayda görülemeyeceğini kestirmişti. Bunun için İstanbulda bir itfaiye teşkilâtı yapmayı düşündü. Bu

hususla üçüncü Ahmede yazdığı bir telhiste, fikrini şöyle anlatıyordu:

«Şehri İstanbulda bazı vakitlerde bıkazailâhi taala ihrak zuhur eyledikçe teskin ve itfai için bu defa icad olunan tulumba bir iki defa tecrübe olunup azim faydası müşahede olunmağın ibadullahı zarar ve hasareten sıyanet ve şehri dahi tahribden savnu himayete vesile olur halet olmağla hini iktizada istimal olunmak üzere bir surete ifrağı emri müstahsen olup lâkin ocaklardan birine verilme lâzım gelse san'atı istimalinde ademi maharetlerinden nâşi bir işe yaramayıp memulümüz olan fayda husule gelmeyeceği melhuz olmakla gene fil'asul tulumbayı icad eden Davud nam kimsenin marifetile verilecek nizamları mufassal ve meşru bir suret olup defterdar efendi kullarına ilâm ettirmekle manzuri hümayunları olmak üzere merfui rikâbı şevket nisabı cihandâri kılınmıştır.»

Mektubun bundan sonraki kısmının manası şudur:

«Bu işin sizin hükümdarlık zamanınızda yapılan eserlerin en nadir ve güzellerinden ve ileride şükranla hatırlanacak olanlardan bulunması şöyle dursun yeniden masrafı da icab ettirmeyecektir. Maaşlar ocaklılardan artmış olan para ile ödenecek, muayyen gelirimiz a-zâlmıyacak ve senede bin iki yüz kurusla yapılabilecektir.»

Üçüncü Ahmed de veziri ve sevgili damadı Nevşehirli İbrahim Paşa gibi İstanbul yangınlarına üzülürdü. Vezirinin mektubunu okuduğu zaman büyük bir sevinç duydu. Bu işin herhalde başarılı olacağını istiyordu. Hattâ bu mevzu üzerinde kafasını da yormuş, bazı fikirler edinmişti. Vezirinden gelen mektubun sol başında bir açıklık vardı. Oraya şu satırları yazdı:

«Tulumba icadı mühim bir eser olup duayı hayre bais olacağı emri mukarrerdir. Tulumbacı başı Azapkapısında olmayıp İstanbul yakasında olması şühulet görünür. Karşı yakaların ihraki tez defolup güçlük yoktur. Eğer tersane için ol tarafta bulunmaları münasib görülmüş ise gene kem değildir.»

Böylece ve hicret senesile 1132 de İstanbulda ilk itfaiye teşkilâtı kuruldu. Bunlar yangınların tamamile önüne geçemediler. Yarım asır evvel Avrupa usulünde itfaiye teşkilâtı yapılmış, bu teşkilât orfaya bağlı bulunmuştu. Başlarında da «Ziçni Paşa» adında bir Macar vardı. Bununla beraber her mahallenin de tulumbacıları, tulumbacı koğuşları, tulumbacı kahveleri eksik değildi. Bunlar yangın haberi alınır alınmaz tulumbaları omuzlayarak koşarlardı. Çok zaman yangın söndürülmü diye yağmacılık yaptıkları olurdu. 1908 den sonra bile İstanbulda «Aksaray yangını» gibi felâketler olmuştu.

(Devamı 10 ncu sayfada)

“Madeleine Carroll,, ile
“Fred Mc. Murray,,
film çevirecekler

Madeleine Carroll

Uzun müddettenberi Newyork radyo -sunda konserler vermekte olan meşhur sinema yıldızı Madeleine Carroll Amerikanın genç san'atkarlarından Fred Mc. Murray ile birlikte büyük bir film çevirecektir.

Filmin ismi: (Cafe Society) dir.

Isa Miranda Holivudda yeni
bir film çevirecek

Son çevirmiş olduğu (Nina Petrovnanın yalanı) filmi ile büyük bir şöhet kazanmış olan İtalyan sinema yıldızı Isa Miranda bir senedenberi Holivudda bulunmaktadır.

Pek yakında (Hotel İmperial) adında bir film çevirecektir.

Sessiz film zamanında (Hotel İmperial) bir defa daha çevrilmiş idi. Baş rolü maruf san'atkar Pola Negri yapmıştı.

Geçen sene bu filmin yeniden çevrilmemesi kararlaştırıldığı vakit baş rol Marlen Dietrich'e teklif edilmişti. Marlen bu rolü kendi şöhetini ile mütenasib bulmuyarak reddetmişti.

Bu san'atkarın reddi üzerine rol kuvvetli sinema san'atkarlarından Margaret Sullavan'a teklif edilmiş ve teklif kabul olunmuştu.

Henüz ilk sahneler çevrilirken san'atkarın kolu kırılmıştı. Film de yarıda kalmıştı. Şimdi İtalyan yıldızı Isa Miranda bu filmi baştan çevirecektir

Sinemaya dair bir istatistik

Almanyada yapılan en son istatistiklere nazaran 1 şubat 1938 tarihinde Almanya'da açık bulunan sinemaların adedi: 5446 idi. Yerlerin adedi: 2.013.706 idi. 1937-1938 sinema mevsiminde sinemalara giden halkın sayısı 430.000.000 a bağlı olmuştur.

Küçük sinema haberleri

Tanınmış sahne vazırlarından Korda (Dört tüy) adında bir film çevirmek üzere Sudana gitmek üzere. Filmin de nihil manzaraları Pariste hazırlanmıştır.

★ Fransada bu hafta (Bir kadının gölgesinde) adında bir film çevrilmeğe başlanacaktır.

★ Ann Miller ile Sally Cilers pek yakında (Miracle Racket) adında bir film çevireceklerdir. Sally Cilers uzun senelerdenberi film çevirmemiş olduğundan sinema hayatına yeniden dahil olması Holivudda bir hâdise teşkil etmiştir.

★ Ruben Mamulyanın çevireceği yeni filmin ismi (Masasüette bir cinayet) tir.

★ Joan Crawford, Margaret Sullavan, Nelyon Douglas, Robert Young, yakında (The Shining hour) adında bir film çevireceklerdir.

★ Amerikan sinema üreticileri tarafından geçen sene ihmal edilmiş olan san'atkar Georges Bancroft (That Certain Age) adında bir film çevirecektir. Partöneri güzel yıldız Deanne Durbin olacaktır.

★ Robert Taylor, pek yakında (Stand up and fight) adında büyük bir film çevirecektir.

Partöneri Wallace Beery'dir. Renkli olarak çekilecek olan bu filmin haricî manzaraları Kaliforniada çevrilecektir.

CASUSLUK
Tarihinden birkaç yaprak

Büyük harbde Fransız ve Belçika casusluğu

Avrupada umumî bir harbin patlak veriş, uzun zamandır bu ihtilâfî tabrik edenlerle mücadeleye girişmiş olanlar için, beklenmedik bir hâdise oldu. Bunun içindir ki harb başlangıcı her cebhede kendini tam bir görüş ve düşünüş yanlışlığı halinde gösterdi. Tedbirsizce silâh altına alınan efradı terhis edememek yüzünden cebhelere yağmak gibi kayıtsızlıklar ve hatalar hep birbirini takib etti. Hele istihbarat ve casusluk kısmındaki yanlışlıklar daha aylarla, yıllarla evvelindenberi işleneğelmışti. Bunlardan bazılarının tesiri hattâ tarihe geçti.

Hazırlıksız öç

Fransızlar, Alsas Loreni geri almak için kırk yıldır öç besledikleri halde büyük harbe beklenmedik bir hücum karşısında kalmış gibi girdiler. Çükü: - 7,5 luk hafif sahra topları istisna edilirse hiçbir hazırlık yapmamışlardı. Fransa gibi büyük bir devletin bunca zamandır «kaçınılmaz» saydığı bir harbe, onun bütün zaruri icablarına göz yumarak, giriş, ne garib şey değil mi? Askerî hazırlığı bu halde olan Fransanın gizli teşkilâtı da - bütün dikkatini Alman casusluğu üzerinde toplamak yüzünden - Dreyfus gibi, Picquart gibi masumları hapse, menfaya, mahva sürüklüyordu. Bu halde Fransa, cihan harbine adeta «Alman zaferi» ne yardım etmek üzere giriyor gibi idi.

İstihbarat sefleri, Alman ordusunun ancak harekete geçen kısmını hesaba katmışlardı. Hattâ «Almanların ihtiyat kuvvetlerini de cebheye topluyacakları ihtimalini düşünerek yaptıkları hesap bile hakiki Alman kuvvetinin ancak yarısını bulabilmişti.»

Halbuki 1906 da Alman genel kurmay başkanlığına, meşhur Graf Schlieffen'in yerine Von Moltke geçtiği vakit, Alman ordusuna dokuz fırka ilâve edilmişti. Bu hâdiseden büyük harbe kadar geçen sekiz sene içinde Fransızların geçmiş hatalarını düzeltmeleri pek mümkündü. Buna rağmen Fransa gizli teşkilâtı hatasında devam etti. Nihayet aynı hataya General (Joffre) da düştü.

Joffre'un meşhur (plân - 20) si bu yanlış hesablar üzerine kurulmuştu. Bu plânın hezimete uğramasının ve muharebe meydanında değiştirilmesinin bir sebebi de budur.

Belçikaya gelince: Orada (1912) denberi istihbarat işlerine pek az tahsisat ayrılıyordu. Binaenaleyh görülen iş de bu masrafı uygundu. Brükseldeki salâhiyettar mehafil 1914 de Avrupadaki gerginliğin bir harbe doğru gittiğini görünce vaziyetin vahametini anladılar. Hiçbir bitaraflık muahedesinin, Almanları Schlieffen plânını tatbikten vazgeçirmeyeceği şübhesizdi. Ortada bir de Almanyanın yeni silâhlar icad ettiğine dair rivayet çalkalanıyordu. Gerçi Liej, Namur, Anvers gibi müstahkem mevkiiler aktile Almanların (21) lik, Fransızların (22) lik toplarına karşı «zaptolunmaz kaleler» sayılıyorlardı ama Japonlar (Port-Arthur) da (28) lik top kullanmışlardı. Almanların bundan daha yeni bir şeyler icad etmiş olması ihtimali Belçika ordusu seflerinin huzurunu kaçırdı.

Bunun üstüne derhal Avusturyaya, Almanyaya birkaç casus salındı. Bunlar Krupp fabrikasının son modellerini, Skodanın havan toplarını gördüler ve memleketerine şu sarîh kanaatle döndüler: Alman - Avusturya ordusu yeni harbde Japon muhasara toplarının bir buçuk misli büyüklükte toplar kullanacaktır.

Hattâ casuslardan birinin bu (42) lik topların en ufak teferruatına kadar tam ve sarîh bir tarifini getirdiği de söylenmektedir. Yazık ki bütün bunların Belçika istihkamlarının yenilenmesine hiç bir faydası olmadı. Alâkadar makamlar bu yeniliğin hem «pek geç» kalmış olduğunu, hem de «pek pahalı» ya malolacağını ileri sürdüler. Eski istihkamlar düşmanın yeni silâhı karşısında olduğu gibi bırakıldı. Orduyu idare edenlerin maneviyatı bozulmasını diye hattâ genel kur-

Mataharinin 1916 da Fransızlar tarafından alınan bir resmi

may dairesi bu kötü haberlere ehemmiyet veriyor gibi görünmek bile istemedi.

Ludendorf, (Liej) e giriyor Belçika kalelerini kendi talihlerine terketmek, bu yolda işlenebilecek hataların en büyüğüydü. Liej o halile bile «Belçikaya girdikten sonra yayılıp cenuba sarkan Fransız - İngiliz kuvvetlerini vuracak olan general Von Kluck ve general Von Bulow idaresindeki Alman ordularına karşı koydu.

Liej, dört demiryolunun koruyucusu vaziyetinde idi. Almanlarsa harekete girişir girişmez bu demiryollarını ele geçirmek mecburiyetinde idiler. Binaenaleyh bu hayatî noktayı zaptetmek için bisikletli ve motörlü kıt'aları ve topçusile birlikte altı piyade livası, yıllardır, harekete hazır vaziyette tutulmakta idiler. Bütün bunlar Belçikalı casuslar tarafından Brükselde alâkadar makamlara bildirilmişti. Buna rağmen Liej olduğu gibi bırakıldı.

1914 de Liej üstüne ilk yürüyen Alman kuvvetlerine general Von Emmich kumanda ediyordu. En mükemmel surette organize edilmiş Alman orduları için bile haftalara muhtak olan bu ileri hareketi Von Emmich kuvvetleri için bir gün ve saat meselesi idi. Düşman orduları Von Emmichin hücumundan ancak üç hafta sonra harekete geçmiş bulunacaklardı.

Bütün bunlar Schlieffen'in kurduğu ve Moltke'nin tādil ettiği şaheser plân dahilinde oluyordu. Fakat tatbiki ârizaya uğradı. Eğer Liej, günün ihtiyacına biraz olsun uydurulmuş olsa, Belçika bütçesi en mübrem zaruretlerin karşısında bir parçacık genişlemek elastikiyetini gösterebilse idi Alman muvaffakiyeti suya düşsekti.

Schlieffen plânına göre Von Emmich idaresindeki altı liva 1914, 14 ağustos gecesi bitaraf Belçika devletine tecavüz etmek üzere hududa yollandı. Fakat bu ilk sürpriz darbesi düşünüldüğü gibi başarılmadı. Uzun zamandır bu maksadla yetiştirilmiş olan Alman hücum kıt'aları bocaladı. Liej kaleleri teslim olmadı. Gece karanlığında bir karışıklıktır başladı. Düşman kaleleri arasında sıkışıp kaldıklarını hissedilen kıtaat şaşkınlıktan «yollarını kaybettiler. Nerede ise bir felâkete sürükleneceklerdi.»

İşte tam bu hercümerç içinde cenahlardan birinden, ismi ve harikulade kudreti yakında bütün dünyaya yayılacak olan Prusyalı bir zabıt ortaya atıldı. Asker ve sivil bütün Almanların maneviyatını yükseltti. Bu kahraman zabıtın ismi Erick Von Ludendorff'tu. Alman erkânharbiyesinin en parlak zabıtlarından idi. Ancak «fikirlerinde fazla ısrar ve inadı görüldüğü için Berlindeki büro işlerinden - muayyen vaktinden bir yıl önce - kıt'aya sevki münasib görülmüştü.»

Bu kıt'a şimdi bozguna uğramış, felâkete gidiyordu. Harbin daha başında böyle bir hezimet yalnız bozulan kuvvete değil, bütün Alman plânına fena bir (Devamı 10 ncu sayfada)

Mari Valevska

Napolyonun aşk romanı

Tercüme eden: Mebrure Sami

Napolyonu tehdid eden tehlike

Böyle âni şeylerin verdiği cazib zevkle nemen razı olacaktı. Gümüş ipekliden elbisesinin üzerine bir şal atabilir ve derhal çıkabilirdi. Borgez'lerin sarayında debdebeden sıklıkla başlanmıştı. Polin'in bütün nezaket ve kalbinin iyiliğine rağmen, o saçma sapan sözlerinden, kaptislerinden, mabûde taklidi pozlarından usanç getirmişti.

Mari her vakitki alışı olduğu sükûn ve sadeliği, bu her an değişen, dalgalı âleme gireliberi büsbütün arıyordu.

Fakat ev sahibesinin âdetlerine hürmet etmek lüzumu aklına geldi:

— Yok bu saatten sonra olmaz artık. Öğle yemeğine geç kalır, prensesi bekletmiş olurum... dedi.

— Şu halde, akşam üstü?
— Peki, akşama olur. Kimseye sözlü değilim ve memnuniyetle gider, evi gezirim.

— Öyle ise saat dörtte gelip zatiâli-lerini almama müsaade buyurursunuz değil mi?

— Elbette, ama, sanki yalnız da gidemez miyim ben? Zaten size lüzumundan fazla vakit kaybettirdim.

— Vaktimi hizmetinize hasretmekten daha iyi bir şekilde geçirmeme imkân var mı kontes? Zatiâlinize karşı hissetmekte olduğum ubudiyet ve hayranlığı göstermek vesilesini veren bu fırsatı, ben, nimet addediyorum.

Mari kızardı:
— Pek çok teşekkürler ederim. Sizin gibi yüksek ve değerli bir şahsiyetin lütüfkâr hizmetlerine minnettar olmak la beraber ne sebeble hayranlığınıza mazhar olduğumu anlıyamıyorum.

Çok sade ve tabii bir tarzda söylediği bu söz adamı şaşırttı. Yapmacıklık bir iltifat savurmakla, işin içinden çıkmıya kalkıştı:

— Güzelliğinizle, o akşam, sarayda bulunan herkesin, gözlerini kamaştırdığımızı bilmiyor musunuz madam?

Mari aldanmadığını anlatan bir şekilde başını sallayınca hemen o kuvvetli görüşü ile yanlış yola saptığını sezdi. Genç kadının itimadını böyle yavan komplimanlarla elde edemeyecekti.

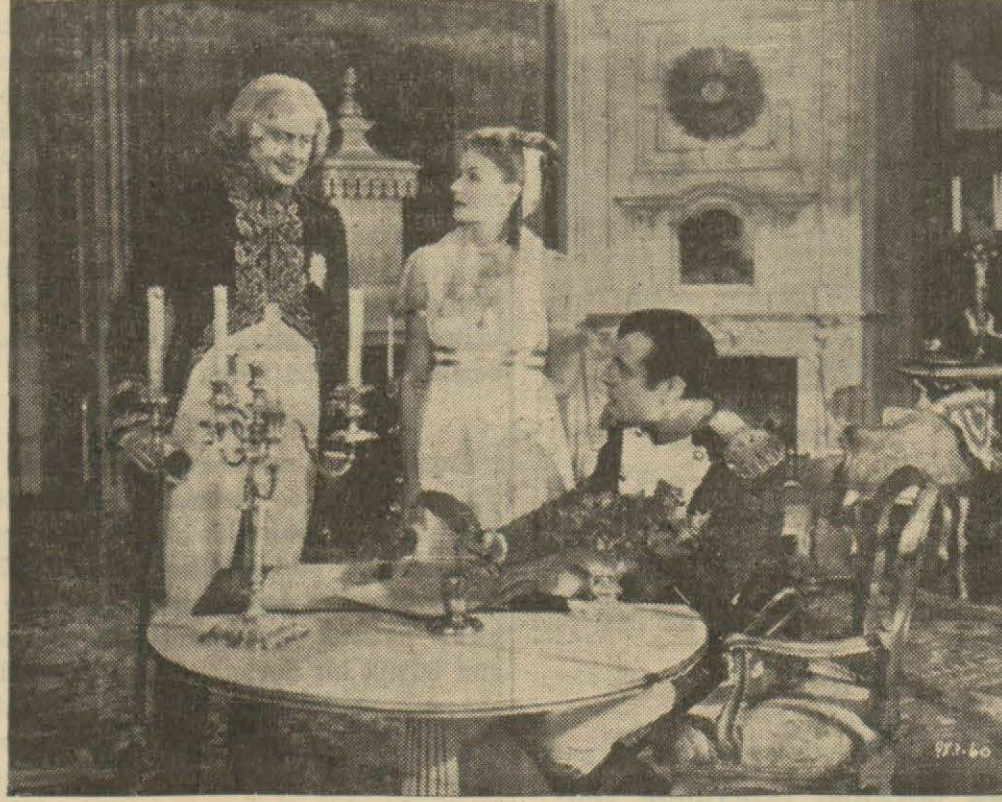
Kendine hâs olan oyunlarından birini kullanarak, karşısındakini şaşırtan ve çelen babacan, açık sözlü bir hal takındı.

— Kontes, dedi, bildiğim bir tek şey varsa o da şudur: Sizi gördüğüm dakikadan itibaren, içimde saygı dolu bir alâka uyandırdınız. Bu hissimi kabul buyursanız beni taltif etmiş olursunuz. Hizmetinize koşmak, bir işinizi görmek, beni daima sevindirecektir ve günün birinde de... mevkiniizi kuskunlar veya size düşmanlık besleyenler olursa, yemin ediyorum ki, bunlar benim de düşmanlarım olacaklardır...

— Bu lütüfkâr düşünceleriniz için size müteşekkirim efendim. Aynı dostca hislerle ben de size mukabele ederim. Yalnız Paris'de o kadar sessiz, patırdısız bir hayat sürmek emelindeyim ki, ne kıskançlık, ne de dedikodu uyardıracağımı hiç zannetmiyorum.

— Gençsiniz madam! İhtiyar denilecek bir yaşta olduğum için müsaade-nizle söylüyorum: Henüz insanların iç yüzlerini bilmiyorsunuz. İki gündür sarayda, her yerde, sade sizin lâfınız ediliyor. İmparatoriçe telâfta, şu dakikada tasavvurlarınız, şahsiyetiniz ve düşünceleriniz insamlar hakkında birçok şeyler öğrenmeğe çabalyor. Kıskançlığını ne derecelere kadar götürebileceğini tasavvur edemezsiniz. Bu kadın yalan ve dolab timsalidir. Maamafih ben bu işi yoluna sokacağım. Beni hiç sevmeyen, ben de ona lâyıf olduğu mukabeleden hiç çekinmem ve çevirdiği entrikalar yüzünden uğranılacak zararları daima vaktinde imparatora haber veririm.

Madam Valevska, hükümdarın eşinden bu kadar korkusuz bir şekilde bahsedebilen bu nazırı merakla dinliyordu.

«Mari Valevska filminden»

Napolyon bir iki defa Mariyi gizli merdivenden kendi hususî dairesine getirtti

Jozefinin o kabul tarzına zaten üzülmüş, kırılmıştı. Fakat ondan hiç de korkmuyordu. Napolyonundan emin değil mi idi? Onun bir tek sözü her şeyi silmeğe yetmiyor mu idi?

Fuşe devam etti:

— İmparatoriçeye karşı beslediğim bu aleyhte duyguları şahsî bir gazeze atfetmeyiniz kontes. Onu uzun zamanlar ben mazur göstermeğe çalıştım, hep ben müdafaa ettim. Fakat sonunda da

aramızı açmağa ben karar verdim. Asla Jozefinin gözünden düşmüş filân değilim. Sırf imparatorun menfaati namına, onunla aramızdaki bağı kopardım. Bu kadın ona lâzım olan, şanına lâyıf olan insan değildir. Bir zamanlar Bonapart adına saygı göstermesini bilmemiş iken, o kuvvetsiz omuzlarla, içi, sade kof havayla dolu kafasile bu ismi, «İmparatoriçe» ismini taşıyabilecek kadın değildir o. (Arkası var)

Yeni açılan mektebler ihtiyacı karşılıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

caat eden talebe sayısının her sene artmakta olduğu, bu seneki müracaatların adedile de bir kere daha meydana çıkmış bulunuyor.

Memleketin dört bir tarafında olduğu gibi İstanbul vilâyetinde de müracaatlar her seneye nazaran çok kabardır. Halkın her tabakasında okumağa karşı gösterilen bu istek ve hevesi karşılamak ve tatmin etmek için Kültür Bakanlığı memleketin her tarafında ihtiyacı karşılayacak kadar mekteb açmak veya mevcut mekteblerin teşkilâtlarını genişletmek gibi faaliyetler göstermektedir.

İstanbul şehri kültür direktörlüğü de bu sene talebe ihtiyacını gözönünde tutarak tedris kadrosunu genişletmiş ve yeni mektebler açmış bulunuyor. Bu hususta salâhiyettar bir makamdan aldığımız malûmat şudur:

— İstanbulda bu sene üç ortamektebin teşkilâtı genişletilmiştir. Bunlardan biri Bakırköy diğeri Kasımpaşa ve üçüncü Beşiktaş ortamektebidir. Bir yeni lise açılmıştır. Bu lise Çamlıca kız lisesidir. Karagümrük, Yenikapı, Zeyrek, Göztepe, Pendik ve Nişantaşında yeniden ortamektebler açılmıştır. Yıldızda ellinci ilkmekteb açılacak-

tır. Gene Nişantaşında bir kız enstitüsü açılmak üzere Said paşa konakları istiklâl edilmiştir.

Bu sene açılan bu mekteblerin talebe ihtiyacını karşılayacağı kuvvetle ümit edilmektedir. Birçok ebeveynin bu husustaki endişelerini bu çok değerli faaliyet ortadan kaldırmış bulunuyor.

Liselerin edebiyat şubelerinden çıkan talebelerin Üniversite ve yüksek mekteblerin edebiyat şubelerine ve fen şubesinden mezun olanların da gene aynı şekilde Üniversite ve yüksek mekteblerin fen şubelerine alınacağı ve bu suretle talebelerin lisede aldığı ihtisaslar üzerinde çalışmasının ve tabii istidadlarının da inkişafına hizmet edileceği hakkında gazeteler bir havadis neşretmektedir. Bu hususta yaptığımız tahkikat neticesi henüz bu şeklin bu sene tatbiki mevzuubahs olmasına imkân bulunmadığı ve bu son günlerde hususî bir komisyonun bu işle meşgul olduğu ve bu iş hakkında bir karar almak için tedkikat yapmakta olduğu merkezindedir. Salâhiyettar bir zat bu hususta şunları söylemiştir:

— Bu sene maarif şûrası toplanacaktır. Maarife aid mesail orada görüşülecektir. Bu hususta bizim henüz hiçbir malûmatımız yoktur.

H. H.

DENİZBANK

Akay işletmesinden:

Mesaf saatlerinin değişmesi dolayısıyla 15.9.938 Persen, beden itibaren Köprüden Haydarpaşaya saat 16,43 da kalkan vapur 16,45 de kalkacak ve Anadolu iskelelerine Köprüden 16,30 da kalkan vapur da 17,30 da hareket edecektir.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan

- 1 — Deniz vasıtaları için 100 er metrelik 7 parça galvanizli zincirle, 3 kilit, 2 parça adi zincirin ve iki admiraliti demirinin 16/9/938 Cuma günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Tahmini tutarı 3000 lira ve ilk teminatı 225 liradır.
- 3 — Evsaf ve şartnamesi komisyonadadır. Görülebilir.
- 4 — İsteklilerin o gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun tarifi veçhile hazırlıyacakları teklif mektublarını Galata eski İthalât Gümrüğü binasındaki komisyona vermeleri. (5950)

Kafdağının arkası

(Baş tarafı 7 inci sayfa)

ğunu, binaenaleyh suçlu olduğunu bildiği için sesini bile çıkaramadan tırıs tırıs yürüdü gitti.

Ne olursa olsun, yol yorgunluğunu dindirmek için, bir köyün kahvesine girdiniz. Eli kınalı fakat saç kesik, arkasına temiz bir entari giymiş kahvecinin karısını size hizmet eder görünce, hoş gidiyor vesselâm. Bu gibi şeyleri biz şarklılar, ancak Avrupa köylerinde görürdük. Türkiye dahilinde hâlâ raslıyamadığım güzel bir âdetle, İranda karşılaşıncaya zevkime gitti. Bu gösterdiğim küçük bir nümune... Dostumuz olduğu için iftiharla söyleyebiliriz ki bazı işleri bizden daha iyi kavramış ve tatbik etmeğe başlamışlardır. Sırası geldikçe bunları birer birer sayacağım...

★

Yukarıda bahsettiğim parkın olduğu yer eskiden kabristanmış.. şimdi bu güzel bahçenin ismi «Bağ gülistan» dir. Bu bahçeyi tuhaf bir surette sularlar.. şehirde, kumpanya suyu, yani bizim terkos gibi teşkilât olmadı için, civardaki küçük bir gölden aktıkları su ile işi idare ederler.. içilecek, yıkanacak, sulayacak su, işte bu sudur.. sokakların yanlarından, açıkta geçer. Bunu alırlar. Ne edeceklerse ederler. Park ve caddeler de bununla sulanır.. fakat sulama tarzı çok

orijinaldir.. hani eskiden bizde, sebiller vardı.. boyunlarından, yanlarına astıkları meşin «kırbas» larla ötekine berikine su dağıtırlardı.. işte İranda, sokakları bu sebiller, bu kırbalarla sularlar.. acıba kovalarla, havuzlardan, yahud yol kenarındaki arklardan aldıkları suları bu kırbalara doldururlar. Musluksuz, açık olan ağız tarafından, elile fıskiye yaparak sağa, sola savura savura işlerini görürler. Gözünüzün önünde yirmi, yirmi beş kişinin, savura savura etrafa serinlik verişini seyretmek, sıcak memleketlerde yaşayan insanların içine bir ferahlık veriyor. Akşamları parka, bu çevik adamları seyir için gitmeğe dadanmışım.

Maamafih: Gözümde tuhaf görünen manzaralar da yok değildi.. meselâ parkın bir köşesindeki üstü kubbeli müzik yerinde bir orkestra «konser» vcrüyordu. Etrafına toplanan halkın arasında ben de sıkıştım. Müzik san'atçıları kâncer esnasında başlarındaki şapkaları çıkarmaya lüzum görmemişler. Viyolonist ayakta san'atını gösterirken fôtrini arkaya doğru itmiş, piyanistin kasketi yüzünü göstermeyecek kadar burnunun üstüne düşmüş. Biraz sonra, şarkı söylemek için meydana gelen kadının da başında, geniş etraflı, kenarı güller, çiçeklerle süslenmiş hasır bir şapka vardı.

Vasfi R. Zobu

Devlet meteoroloji istasyonunda bir saat

(Baş tarafı 8 inci sayfa)

şında, yani saat çalar çalmaz, balonun vaziyetine göre ufki ve şakuli zaviyeleri okuyor. Sondaj bittikten sonra tersimini yaptılar. Bu suretle rüzgârın muhtelif irtifalarda istikameti ve sür'ati tesbit edilmiş oldu. Bu raporlar bütün istasyonlara telgrafila veriliyor. Tayyareciler için daima hazır bulunduruluyor.

Müdür diyor ki:
— Yeşilköyden bir Avrupa şehrine tayyare uçacağını farzediniz. Biz o şehre kadar bütün rasad istasyonlarıyla muha-

bere eder, hava vaziyetini tesbit ederek pilota veririz. Tayyare işlerinde meteorolojinin ehemmiyeti çok büyüktür, onuz uçulamaz. Tayyare uçuğu zaman bütün hava mes'uliyeti bize aiddir. Son dakikaya kadar onu daima takip ederiz.

Bundan sonra Kappel helyografi denilen güneşin devam müddetini gösteren âleti, sühunet ve rütbet derecelerini tesbit eden âletleri görüyoruz.

İntibam şudur: Bu genç teşekkül genç elemanlarla cidden güzel çalışmaktadır.

Nusret Sıfı Coşkun

Casusluk tarihinden birkaç yaprak

(Baş tarafı 9 ncu sayfa)

darbe olacaktı. Ludendorff karanlıkta birdenbire meydana çıktı. Yolunu şaşırarak küt'aların idaresini ele aldı. Bunlara yakındaki cüzütamları da kattı. Doğru yolu buldu. Şehre girdi. Şafak sökerken, bir başına, Liej kalesinin teslimini istiyordu.

Bu blöf Belçikalı kumandanlarda dış kalelere şiddetli bir hücumun hazırlanmış olduğu zehabını uyandırdı. Kendilerine hücum edilmemesini bir hile sandılar. Bütün garnizon teslim oldu. Şehrin bu suretle zaftı Almanlara diğer küt'aları muhasara imkânını verdi. Fakat bu kaleler inadla mukabele ettiler ve ancak havan toplarıla dövüle dövüle, birer birer teslim oldular.

Büyük bir askerî münekkid «havan toplarının, taktik bakımından, cihan harbinin en büyük sürprizi olduğunu» yazar. Bu toplar, hiç şübhe yok ki, Alman askerî kudret ve zekâsını cihana ilân etmiş oldu, ama, bir sürpriz olmadı. Çünkü sade havan toplarının değil, daha sonra Parisi döven uzun çaplı topların icadı bile casuslar tarafından memleketlerine tam vaktinde haber verilmişti. Asıl şaşılacak nokta, itilâf devletleri erkânharbiyesinin bu tehlike işaretine karşı gösterdikleri, uyusukluk ve ihmaldir.

Tarihi tetkikler

(Baş tarafı 9 uncu sayfa)

tur. Bunların yerleri, aradan çeyrek asır geçtiği halde birer harabe halinden tamamiyle kurtulamamıştır.

On beş sene kadar evvel bir taraftan itfaiye teşkilâtı belediye emrinde motörlü bir hale konuldu; bir taraftan da ahşab ev yapılması âdeti bırakıldı. Tulumbacılar kalktı ve İstanbul artık sık sık ve karanlık gecelerin sessizliği içinde tüyleri ürperterek yükselen:

— Yan...gün... vaaaaa...
Seslerinden kurtuldu. Hem halk uyanı hem de çıkan yangınlar hemen oracıkta, birkaç dakika sonra yetişen pompolar vasıtasıyla, suyu bollaşan terkos borularından fıskıran selâlelerle bastırılıyor

Belgrad sergisinde Türk pavyonu

(Baş tarafı 8 inci sayfa)

Sanayimizin inkişafını göstermek üzere yünü, pamuklu ve ipeklî kumaşlarımızdan maada kauçuk, cam, kâğıd, deri, alominyum nümuneleri de nazarı dikkati celbetmektedir.

İnhisar maddelerinden tütün, sigara, ilkök ve alkollü içkilerle, tuza çok güzel yer verilmiştir. Bilhassa bu köşe takdirle seyredilmektedir.

Kızılay Cemiyeti san'atevinin el işleri de, alâka toplıyan mallarımız meyanındadır. Millî san'atimiz olan çinileri ayrılan kısım ince bir zevkle süslenmiştir.

Pavyonun bir kısmı da iktisadî, sınaî, kültürel sahalarda yapılan terakkileri mukayeseli surette gösteren tablo, ve grafiğe tahsis edilmiştir.

Resmî küşadın yapıldığı sırada Ticaret Nazırı bir nutuk söylemiş ve Türkiye'nin Belgrad fuarına müstaklî bir pavyon inşa ettirerek resmen vâki iştirakinden dolayı memnuniyet izhar ve teşekkür etmiştir.

Türk pavyonunu İktisad Vekâleti Türkofis müsavirlerinden Mazlûm Ataman ile raporör ve pavyon dekoratörü Hakkı Arman hazırlamışlardır.

ÖMER BESİM

Tahtakalede bir yangın çıktı

Dün akşam saat 18.40 da Tahtakalede Balkapanı sokağında bir evin bodrum katından yangın çıkmış, yetişen itfaiye tarafından, etrafa sırayet etmeden söndürülmüştür. Tahkikata başlanmıştır.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci	sahife	400	kurus
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpsiz edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Dünya matbuatında akisler

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

ku yazıyor: Avrupada siyasi gerginlik günden güne artmaktadır. Öyle ki, 1914 temmuzu günlerindenberi yeni bir dünya harbi tehlikesi, hiç bir vakit bu kadar yakınlaşmamıştır.

İngiltere hükümetinin siyaseti her gün biraz daha aydınlaşiyor. Onun hedefi diğer memleketlerin zararına olarak mütevacizle uzlaşmak ve bu bapta ilk gayesi Çekoslovakya'yı Hitlerin metalibatını bilâmukavemet kabul etmeğe icbar eylemektedir.

İngiltere bu suretle Almanya yeni kurbanını da yuttuktan sonra onu hazmetmekle uğraşacak ve uzun bir müddet için, İngilterenin iyi bir parça telâkki ettiği müstemlekelerle taarruzdan vazgeçecektir.

Halbuki, Avusturyanın misali bu nazariyenin hiç te hakikate uymadığını isbat etmiştir. Bu kat'i anlarda en büyük mes'uliyet Çekoslovakya hükümetinin maneviyatını kıran, onu ellerini, kolları bağlayan ve mütevacize cesaret verenele aiddir. Her hâdiseye bir takım desisekâr unsurlar karışıyor. Hattâ bazı İngiliz siyaset adamları, bizzat kendilerinin hazırladıkları cinayetin mes'uliyetini Sovyetler birliğine yüklemeye çalışıyorlar.

Sovyetler birliğini Çekoslovakyanın maneviyatını kırmakla itham etmek, Nürnbergde yapılan resmi geçidin tadını kaçırarak şiddetli yağmuru veya Japon yada çıkan bir tayfunu, ona atfetmek kadar manasızdır.

İngiltere ve Fransanın mes'uliyeti

Sulh için en vahim tehlikeleri taşıyan bu anda, en büyük mes'uliyet, İngiltere ve Fransaya aiddir. Bugün mütevaciz belki de daha durdurulabilir ve Avrupa bir felâketten kurtarılır. Fakat yarın ihtimal pek geç kalmış olacaktır.

«Almanya hangi noktada duracak?»

Paris, 14 (A.A.) — Gazeteler, soğukkanlılık ve enerji tavsiyesinde müttelifler.

Lö Jurna'de Helsey şöyle yazıyor: «Fransa ile İngiltere her ne bahasına olursa olsun, sulhu kurtarmak için ellerinden geleni yapacaklardır. Fakat vazifelerini ifa etmekte tereddüt edemezler, çünkü aksi takdirde yakında kopması muhtemel korkunç fırtınaları kendi üzerlerine çekmiş olurlar.

Mücadelesiz bir takım muzafferiyetler silsilesinin vermiş olduğu gurur ile sarhoş olan Almanya, acaba hangi noktada duracaktır?»

Avrupa meselesi

Figaro gazetesinde Vlâdimir Dormesson, diyor ki:

«Mesele, almış olduğu nisbetler ve tevild ettiği neticeler itibarıyla, ilk nisbetleri ve neticeleri hem de pek ziyade aşan bir noktaya vasil olmuştur. Mesele, bundan sonra artık bir Avrupa meselesi halini almıştır. Artık bu meselenin bu mahiyeti gözönünde tutularak müzakere ve halledilmesi icab eder.»

Ordr gazetesinde Bür diyor ki:

«Mühdîş bir oyun oynanmakta ve Romanya, Yugoslavya, Polonya ve hattâ İtalya, Almanların «şarka doğru» siyasetlerinin taacil keyfiyetinin kendileri için neler hazırlamak olduğunu soruşturmaktadırlar. Bilhassa Londra ve Paris'in halihazırda gevşeklik göstermemeleri lâzımdır.»

Almanlar tehlike görüyorlar

Berlin, 14 (A.A.) — Alman gazeteleri, Henlayn'ın ultiimatını ve Bohemya'da vukuca gelmiş olan hâdiselere müteallik haberleri büyük başlıklar altında nesretmektedirler.

Völkiser Beobachter, «İşte Beneş'in cevabı» diyor ve vaziyetin son derece tehlikeli olduğunu, çünkü Südetler kütesinin keyfi muamelelerin tesiri altında nevidane bir takım hareketlere kıyam etmesi muhtemel bulunduğunu kaydediyor.»

Berliner Tageblatt, «İrki hukuk tehlike» demekte ve fakat Çekoslovak hükümeti ile Südetler arasında serbest müzakereler icrası için Hitler'in bütün mes'uliyeti müzakere edenlere bırakmış olduğunu kayıd ve Almanyanın tesiri altında değil, serbestce yapılması lâzım gelen müzakereleri ihlâl etmeyeceğini ilâve eylemektedir.

Diğer taraftan gazeteler, İngiltereyi Hitlerin nutkunu anlamamış olmakla muahaze etmektedirler.

Yugoslavyanın vaziyeti

Belgrad, 14 (A.A.) — Harici siyaset sütünuna Samoprava gazetesi, «Karar» serlevhası altında nesrettiği makalede bilhassa şöyle yazmaktadır:

«Hitler, nutkunu söylemiştir. Geçen sene sakin ve temkinli olan ses, bu sefer heyecanlı titremekte idi.

Südet Almanlarının kendi mukadderatlarına hâkim olmaları meselesi bugünden itibaren Lord Ransimen heyetini şiddetle meşgul edecektir.

Prag gene vekayilin merkezi haline gelmiştir. Hodza hükümeti, Hitlerin bir karar ver-

miyeceğini bildiği için sokak hâdiselerine meydan vermemek maksadıyla üç ayda bir umumî toplantıları menden eski kanunu hazırladığı bulundurmaktadır. Fakat bu tedbirin elektrikli ve hummalı olan vaziyeti vahimleştirmesinden korkulmaktadır. Kat'i günler belki yaklaşıyor. Herkes sınırlarına hâkim olabilecektir. Herkes hattâ sükûnet içinde yaşayan Yugoslavya bile bugün bu suali soruyor.»

«Lânet halkası»

Pariste intişar eden fransızca Jour gazetesinin başmuharriri Leon Bailby şunları yazmaktadır:

Ben birçok zamanlar düşündüm ki, bir vakitler Avusturyanın üzerine sinmiş olan lânet havası şimdi bütün Avrupaya musallat olmuştur.

1919 yılında sulh muahedemelerini yapmış olanlar ikinci bir harb tehlikesini gidermek için ilk olarak şu tedbiri buldular:

Mağlûb Almanya'yı parçalıyacak yerde silâhlarını elinden almak.

Başka bir tâbirle, yırtıcı tırnakları törpülüyorlardı, güya bu tırnaklar bir daha hiç sivrilmez gibi, mecnunane bir hayale kapılmışlardı.

Aynı zamanda da Avusturya - Macaristanın parçalanması Orta Avrupada süzükün tesis edecektir, diye düşünüyorlardı, bu sahada da Çekoslovakya isimle sun'i bir devlet yaratmaya güveniyorlardı. Bu devleti Alman kuvvet ve hırsının uyanmasına karşı başlıca mukavemet merkezi olarak kullanacaklardı.

★

Avusturyaya gelince, kendisine avuç içi kadar yerle 7 milyonluk nüfus bırakıldıktan sonra parçalanması işi, Avusturyanın ikinci katolik devletini de parçalamak suretile bu memleketin ölümüne ahdeden beynelmil masonluk tarafından yapılan uzun bir kin mücadelesinin son safhasından ibaretti.

★

Fakat büyük müttelifler Avusturyayı ölü doğmuş bir çocuk haline getirirlerken hemen her taraftan bazan ikna ile, bazan cebren toplanmış 16 milyonluk bir nüfus veriyorlardı.

Eklör do Nis gazetesinin başmuharriri Şarl Buset tarafından yazılmış gayet enteresan bir makale gördüm. Bu makalede Çekoslovakya Cumhuriyeti Beneş'i takdis için hakikî bir Çek olan Fritz Veil tarafından yazılmış eski bir kitabın bahsi geçiyor, ve kitabdaki bazı fıkralarla muharebeden evvel Avusturyaya aid olan 3,5 milyonluk Südet Almanlarının muharebeden sonra da Avusturyada kalmak için nasıl çalışmış oldukları anlatılıyor.

Kitabı yazan muharrir bu münasebetle şu cümleyi kullanmıştır:

«Fakat Avusturyanın omuzuna binmiş olan lânet onu istihlâf eden devletlere intikal etmişti.»

Sulh müzakereleri esnasında doktor Beneş Amerikalıların obstruksiyon yapmalarına, İtalyanların soğuk davranmalarına rağmen Südetleri de yeni kuracağı devletin içine almak için çalışıyor:

«1919 yılı şubatının 5 inci günü Vilsonun, Klemansonun, Loyd Corçun, Orlando'nun ve Japon murahhasının önleminde bu havalıyı daha islah edilmiş bir İsviçre haline getirmeyi vâdediyor. 5 murahhas hararetle onun elini sıkıyorlar. Artık Beneş 3,5 milyon Almanı dududu içine almış, mücadeleden galib çıkmıştır.»

★

«Beneş bu havalıyı İsviçre yapmayı vâdetti.»

Şübhesiz bu taahhüd tutulmuş olsaydı bugün bütün Avrupa, birkaç milyonluk insan tabiiyet değiştirmek istediği için, kırılmak tehlikesine maruz kalmazdı.

★

Ve bu, bizi birkaç gündenberi vücud bulmaya başlayan yeni fikre sevk ediyor. Bu fikir şudur

Çekoslovakya 1919 sulh müzakereleri esnasında bizzat teklif ve devleti muhtar kantonlar halinde yeniden kurmak esasını daha evvel kabul ettiği için:

«Kantonlar federasyonu ve bitaraflıkta siyasi vahdet» fikrine kuzumalıdır.»

★

Ben bu sütunlarda, amelî fikrinden, yüksek aklı seliminden, hürriyete ateşli bağlılığından dolayı İsviçre milletini bir

Hitler Çemberlayn Mülâkatı

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

hayli yatıştırılmıştır.

Hiç beklenmeyen bu tebliğ, başvekil Çemberlaynın, Hitlerle mülâki olmak ve Avrupadaki buhranın muslihaneye bir surette halli çarelerini araştırmak üzere, yarın sabah tayyare ile Almanyaya gideceğini bildirmektedir.

Çemberlayn, yarın sabah saat 8,30 da Heston tayyare meydanından hareket edecektir. Başvekilin saat birde Münih'e varacağı tahmin edilmektedir. Çemberlayn, Münih'ten trenle Hitlerin sayfiyesi olan Berhtesgadene gidecektir. Çemberlayne hariciye nezaretinden Viliam Streng ve hükümetin sanayi başmüstesarı Haris Vilson refakat edeceklerdir.

Çemberlayn'ın telgrafı

Bu mülâkat başvekil Çemberlaynın talebi üzerine yapılmaktadır. Çemberlayn bugün, Berlindeki İngiliz sefiri Sir Nevil Henderson vasıtasıyla Hitlerle şu telgrafı çekmiştir:

«Gittikçe artmakta olan kritik vaziyet karşısında, bu buhranın muslihaneye bir surette halli için bir çare bulmak üzere sizinle görüşmek istiyorum. Lütfen, en kısa bir zamanda, nerede ve ne vakit görüşebileceğimizi bana bildirin. Serî cevabınıza intizaren, şükran hislerimin kabulünü rica ederim.»

Hitler, bu telgrafa derhal cevap vererek, böyle bir görüşmeyi memnuniyetle kabul edeceğini bildirmiş ve yarın için hazır olduğunu ilâve eylemiştir. Mülâkat bugün saat birde vuku bulacaktır.

Fransa haberdar edildi

Çemberlayn, Hitler ile görüşmek kararını evvelâ kabine toplantısında arkadaşlarına bildirmiştir. Başvekil, bilâhare muhalefet şeflerini ve Fransız hükümetini de bu karardan haberdar etmiştir.

Berlinde akisler

Londra, 14 (Hususî) — Berlinden bildirildiğine göre Alman hükümeti namına konuşmağa salâhiyetler bir zat, Çemberlayn'ın ziyareti hakkında beyanatta bulunarak demiştir ki:

«Bu ziyareten çok şey bekleriz. Almanya, Çemberlayn'ın fevkalâde mahiyeti haiz bu ziyaretinin bütün kıymetini takdir eder. Esasen bu ziyaret de gösteriyor ki İngiltere vaziyetin ciddiyetini müdriktir.»

Çemberlayn hareket ettii

Londra, 15 (Hususî) — Başvekil Çemberlayn, beraberinde iki müsteğarı olduğu halde Münih'e mütevaccehen hareket etmiştir.

Kabine âzalarından bazıları, başvekil Heston tayyare meydanında uğurlanmışlardır.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yeniceami)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATİNA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

çok defalar takdir etmek fırsatını bulmuştum. İç memlekette komünist tahakkümüne, dış memlekette bitaraflığa karşı nasıl cesaretle uğraştığımız hepimiz bilimiz.

Şu halde Çekler için memleketi İsviçre şeklinde kurmanın serbest millet sıfatıyla beklemekte haklı oldukları hürmet ve takdiri ihlâl edeceğini iddia etmeye imkân yok demektir.

★

Bugün bizim sonuncu sulh garantimizi teşkil eden bir hal tarzı aleyhine hiçbir aklı selim sahibi itiraz edemez.

Dünkü siyasî müzakereler

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

hazır bulunmuş ve Cenevredeki temasları hakkında izahat vermiştir.

İçtima esnasında Çemberlaynın başlıca arkadaşlarıyla yaptığı istişarelerin neticesinden maada müdafaa nazırlarının erkânharbiye reisleriyle yaptıkları içti-maların neticeleri tedkik edilmiştir.

Temaslar

Çemberlayn, kabine içtimamı müteakib Amerika sefiri Kenediyi kabul etmiş ve vaziyet hakkında kendisiyle görüşmüştür.

Başvekil bilâhare muhalefet liderlerini de kabul etmiştir.

Diğer taraftan hariciye nazırı Lord Halifax ta Fransız sefiri Korben ile bir saat görüşmüştür.

Kabinenin yeni toplantısı için tarih tesbit edilmemiştir.

Kral Londraya döndü

Londra 14 (Hususî) — Londraya dönmek üzere yarın Balmoraldan hareket edecek olan kral, bugünden yola çıkmıştır.

Kral yarın sabah Londrada olacak ve vaziyet hakkında nazırların vereceği izahatı dinliyecektir.

Avustralyanın vaziyeti

Londra 14 (Hususî) — Avustralya hükümeti, bir harb vukuunda bütün imkânlarla İngiltereye müzaheret edeceğini ve şimdiye kadar takip edilen siyaseti tamamen tasvib ettiğini bildirmiştir.

Londrada heyecan

Londra 14 (A.A.) — Takriben iki bin kişilik bir halk kütlesi bugün Whitthall civarında toplanmıştır. Bir ihtiyat tedbiri olmak üzere polis halkın başvekilin binasına girmesine mâni olmuştur.

Komünistlerin mitingi

Londra, 14 (A.A.) — Dün gece komünistlerden mürekkep bir heyet, Çemberlayn'ın bir mesaj tevdi etmiştir. Bu mesajda parlamentonun davet edilmesi talebi ve Hitlerin nutku protesto edilmiştir.

Trafalgar Skuar'da bir miting yapılmış ve bunun hitamında bir heyet Çemberlayn'ın nezidine giderek mumalleyhe Führer'in Çekoslovakya, İngiltere ve demokrasiler aleyhindeki nutkunu protesto eden bir mesaj tevdi etmiştir.

Parlamento toplanıyor mu?

Londra, 14 (A.A.) — Başvekilin muhalefet liderleriyle yaptığı mülâkatlar esnasında, parlamentonun fevkalâde içtima daveti görüşmüştür. Bu babda resmi malumat yoksa da, parlamentonun toplanması muhtemeldir.

Fransada

Paris, 14 (Hususî) — Başvekil Daladye bugün de istişarelerine devam etmiş ve başta Blum olmak üzere, birçok parti şefleriyle görüşmüştür.

Hariciye nazırı Bone de İngiliz ve Amerika sefirlerini kabul etmiştir. Bone, geç vakit Çekoslovak sefirle de görüşmüştür.

«Sakin olunuz»

Daladye, dün gece başvekilin dairesinden çıkarken, vaziyet hakkında malumat isteyen gazetecilere şunları söylemiştir: «Sakin olunuz. Ümitsizliğe kapılacak bir şey yoktur. Ben yatmaya gidiyorum. Siz de öyle yapınız.

Macar hükümetinin kanaati

Londra, 14 (Hususî) — Pesteden bildirildiğine göre Macar hükümet mahfelleri, Südet meslesinin halli için plebisite müracaat edileceği kanaatinde değildir.

Bu takdirde, Peste hükümeti Çekoslovakya'daki Macar ekalliyeti için de plebisit yapılmasını istiyecektir.

Amerika cumhurreisi Vaşingtona döndü

Londra, 14 (Hususî) — Amerika cumhurreisi Ruzvelt, halen bulunduğu Roçester şehrinden hariciye nazırı Hul ile telefonla uzun boylu görüştükten sonra bugün Vaşingtona hareket etmiştir.

Ruzvelt, kendisini uğurlamak üzere toplanmış olan halka demiştir ki:

«Avrupada cereyan eden son derece vahim hâdiseler, Vaşingtona dönmekliğimi icab ettiriyor.»

Romada

Londra, 14 (Hususî) — Romadaki İngiliz maslahatgüzarı bugün hariciye nazırı Kont Clanoyu ziyaret ederek, Avrupadaki siyasi vaziyet hakkında görüşmüştür. İtalyan Südet meselesindeki hattı hareketi değişmiştir.

Mussolininin Ransimen'e mektubu Roma, 14 (A.A.) — «Popolo d'Italia» gazetesi yarın Mussolin'in Ransimen'e hitaben bir açık mektubunu neşredecektir.

Südet muntakasında çarpışmalar

Prag 14 (Hususî) — Dün geceki kanlı hâdiselerden sonra bir sükûnet devresi geçiren Südet muntakalarında, bugün öğleden sonra tekrar çarpışmalar olmuş-tur.

Südet membarlarından verilen haberlere göre Falkenau civarında, 2000 Südet ile Çek jandarmaları arasında muntazam bir harbi andıran çarpışmalar olmak-tadır.

Südetler, burada jandarma karakolunu

işgal ederek, iki mitralyöz, 40 sandık cephane ve diğer silâhları ele geçirmişlerdir.

Çarpışmalar esnasında 15 Çek jandarma ve polis in öldüğü bildirilmektedir. Südetlerin zayıtı daha fazladır.

Diğer muntakalarda da buna benzer kanlı hâdiseler olmuş, fakat Çek jandarmaları vaziyete hâkim kalmışlardır.

Alman silâh ve el bombaları

Südetlerin, Alman markasını taşıyan mitralyöz, el bombası ve silâhlarla mücehhez oldukları görülmüştür.

Resmî vesikalara göre dünkü ve bugünkü hâdiseler esnasında 25 kişi ölmüş ve 75 kişi yaralanmıştır.

Geç vakit sükûn tekrar iade edilmiştir.

Ümid zail olmadı

Prag 14 (A.A.) — Bu sabah Henlaynın umumî karargâhı olan Ash şehrinde müzakerelerin inkıtâa uğradığı ve Henlaynın Praga gideceği hakkında ecebî memleketlerden gelen haberlere müsteniden cephe almanın imkânı olmadığı söylenmekte idi.

Südetlerle alakadar mahfellerde söylendiğine göre Karlsbada tesbit edilen sekiz noktanın Südet partisince kâfi bir imtiyaz addedildiği hakkındaki haberler hakikate uygun değildir. Bilhassa kanunu esaside derpiş edilmemiş olan plebisitin kanun haricine çıkmamak isteyen Südetler tarafından talep edilemeyeceği söylenmektedir.

Nihayet aynı mahfeller müzakerelere tekrar başlanması ümidi henüz mevcut olduğunu ve bu sabah Çekoslovakyanın hemen her tarafında sükûnet hüküm sürdüğünü ilâve eylemektedirler.

Prag, 14 (A.A.) — Ashton Gwatin, sabahleyin Ash şehrine gelmiştir. Mumalleyh bütün gece yeni merkezlerinde içtima eden Südet liderleriyle görüşerek kendilerini müzakerelere devam etmeğe davet etmiştir.

Bilâhare Ransimen heyeti tarafından aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

«Heyet âzası bu sabah saat 11.45 de Henlayn tarafından kabul edilmiştir.

Henlayn Çekoslovak hükümeti ile müzakerelerde bulunmağa memur Südet Alman partisi resmî heyeti murahhasasının son günlerdeki hâdiseler dolayısıyla müzakerelere devam etmek için lâzım olan şartlar ortadan kalkmış olduğundan, feshedildiğini ve heyeti murahhasaya tevdi olunan vazifinin geri, alındığını bildirmiştir.

Bu mülâkatta, bütün Südet meb'uslar ve bu meydana Südet heyeti murahhasası âzası da hazır bulunuyordu.

Südetlerin tebliği

Prag, 14 (A.A.) — Alman Südet partisi, bu akşam neşrettiği bir tebliğde Südet Almanlar için kendi mukadderatlarına kendilerinin hâkim olmaları hakkını istemektedir.

İngiliz müşahidinin tayyaresine ateş

Prag, 14 (A.A.) — Südet muntakası üzerinden uçan İngiliz müşahidelerinden Sutton Pratt'in bindiği tayyare tüfekte birkaç el ateş edilmiştir. Müşahid tahkikat yapmak üzere gittiği Eger'den avdet etmekte idi. Kurşunlardan biri tayyarenin teknesine isabet etmişse de kimse yaralanmamıştır.

«Südet Almanlarına haklarını vermek lâzım»

Eger - Çekoslovakya - 14 (A.A.) — 8.000 Südet, Ransimen heyeti âzasından binbaşı Sutton Pratt'in evinin önünde toplanarak binbaşyı balkona çağırılmışlar ve alkışlamışlardır.

Binbaşı Sutton Pratt, balkondan halka hitab ederek ezcümle demiştir ki:

«Südet muntakasında cereyan eden hâdiseleri çok büyük bir alâka ile tedkik ettim. Şimdi şuna kanım ki, Südet Almanlarına haklarını vermek lâzımdır.»

Askere davet

Eger, 14 (A.A.) — Buradaki Almanlar bugün Prag hükümeti tarafından askerliğe çağırılmıştır. Almanlar bu davete icabet etmemişlerdir.

Macar arazisi üzerinde

Budapeşte, 14 (A.A.) — Cumartesi günü bir Çek tayyaresinin Macar arazisi üzerinden uçtuğu bildirilmektedir. Tayyarecinin e- lindeki fotoğraf makinesini kullandığı da müşahade olunmuştur.

Donanmamız yakında iskenderuna gidecek

İzmir, 14 (Hususî) — Şanlı donanmamız Ege denizinde bir ay devam edecek müsterek tâlim ve terbiye faaliyetine devam etmektedir. Donanmamızın şimdiye kadar yaptığı tâlimlerde elde edilen netice pek mükemmeldir. Tâlimlere haftanın salı, çarşamba, perşembe ve cuma günlerinde devam edilmekte, filomuz hafta sonlarını İzmir limanında geçirmektedir.

Filomuzun yakında İskenderun limanını ziyaret edeceği haber alınmıştır.

KIRLI ELDİVENLER

İngilizceden çeviren: Neygir

Genç kız ısrar ediyordu:

— Kuzum dayıcığım kırk yılda bir gezmeye çıkardın. Bari istediğim yere götür. «Işık gazinosu» dururken resim sergisinde ne yapayım?

— «Işık» mı? Ama yaptın Felisite? «Işık» senin gibi genç kızların hoşlanacağı bir yer değil ki... Kibar fakat durgun bir yer...

Genç kız dediğinden dönmüyordu. Dayı ister istemez bir taksi tuttu.

— Bugün muhakkak bir şeytanlığın var... Yoksa boş yere böyle تنها bir o tel bahçesine gitmekte bu kadar ısrar etmezdin. Doğru söyle bakalım ne var? Yoksa orada bir şeyini mi kaybettin?

Felisite bu sözlere ancak otel bahçesine girip bir masaya yerleştikleri vakit cevap verdi:

— Ben değil, arkadaşım Madelen burada babasını kaybetti.

— Babasını mı? Hayırdır inşallah, koskoca baba nasıl kaybolurmuş?

— İşte ben de onu merak ediyorum ya... Biliyorsun Madelen Fransızdır. Bu sene benimle beraber İngiliz mektebini bitirdi. Mektebde iken yakından tanıştıkları bir İngiliz ailenin yanında kalıyordu. Onların delikanlı oğullarıyla sevişti. İki tarafın büyüklüğü buna önce çok itiraz ettiler ama nihayet Londrada buluşup bu meseleyi neticeye bağlamaya karar verdiler. Madelenin annesi gelecek, bu otele inecekti. Oğlanın annesini de babası da başka bir şehirden geleceklerdi. Bugün de belki nişan yapılacaktır. Madelen bir haftadır bizde. Salı günü akşama kadar babasından hiçbir haber alamayınca kalktı, buraya gelip sordu. Otelden «Mister Gerardin sabahleyin otele indiğini, fakat hemen sokağa çıktığını» söylemişler. Madelen bir kâğıd yazıp bırakmış. Babasından bugüne kadar hiçbir cevap alamadı. Bu sabah ta gelip sordu. Aynı cevabı vermişler. Böyle hain baba olur mu? Kızcağız iş bozulacak diye heyecan içinde. İnsan bir satır yazı olsun yollamaz mı? Tuhaf: neresi, Mösyö Gerard pek sertmiş ama kızına çok düşkünmüş. Öyle iken...

— Ne iş görüyormuş bu adam?

— Elmas tüccarı imiş galiba.. çok, çok zenginmiş..

— Ha! Desene şu meşhur Gerard. «Kardeşler şirketinin sahibi...» Bu şirketin Avrupalının daha birçok şehirlerinde şubeleri vardır. Mesela hakikaten garib...
Dayıyı bir düşünce almıştı. Londranın Campion adındaki bu pek kurnaz ve zeki hafiyesi yeğenin anlatıklarında çözümlenmesi icab eden bir muamma sezmişti.

— İyi ki beni kurnazlıkla buraya kadar getirdin Felisite. Bu işde mutlaka bir bit yeniği var. Sen burada dur. Bu otelin hususî hafiyesi arkadaşımıdır. Ben gidip onu göreyim. On dakikaya kalmaz dönerim.

«On dakika» dediği zaman bir buçuk saati buldu. Çünkü: Campion sade arkadaşını görmeye kalmamış, onu Mösyö Gerardin tuttuğu daireyi açmaya da mecbur etmişti. Gerard bu odaya şöyle bir uğramış, hiçbir şeye el sürmemiş, iki bavulunun konulduğu yeri görmüş, sonra hemen çıkıp gitmişti. Campion bavullarını açtırdı. İçlerinden temiz çamaşır ve elbiselerden başka hiçbir şey çıkmadı. Yalnız kâğıd sepetinde gri pamukludan kirli bir çift eldiven bulundu. Londrada dört gün kalacağı halde yanında sekiz kat temiz çamaşır, üç kat elbise, bir yığın yakalıklı kravat, hattâ bir de işlemeli kirli torbacığı getirmeyi unutmıyan bir adamın bir gün, bir gece tren yolculuğundan sonra indiği otele banyo almaması, traş olmaması, hattâ değil çamaşırını, yakalığını bile değiştirmemesi garib bir şeydi. Sepette bulunan eldivenlerin de cinsi pek âdiydi. Fakat kibar yolcular ekseriyetle bu nevi eldivenleri trenlerde elleri kirlenmesin diye giyer, sonra, atarlar. Maamafih zeki polis hafiyesi onlarda bir gayri tabiiyet bulmuş olacak ki alıp cebine koydu.

Yeğenin yanına dönünce:

— Felisite, dedi, gördün mü başım, derde soktun. Sana şimdi bir iş düşüyor. Arkadaşımı al. Buraya gelin. Arkadaşımı görün. Size bir şey gösterecek. Buradan doğru karakola başkomiserin yanına gidin. Ben de orada olacağım.

Dayı yeğen ayrıldıktan bir saat sonra

komiserin odasında buluştular. Madelen de gelmişti. Zavallının beti benzi kül gibi idi. Felisite:

— Dayıcığım, dedi, söylediğin gibi gelirken o arkadaşına uğradık. Bize Mösyö Gerardin otel defterine attığı imzayı gösterdi. Madelen «Babamın imzası ama eli o kadar titremiş ki, ödüm koptu, hasta olmasın» diyor.

Polis hafiyesi:

— Telâşa mahal yok, dedi, yalnız sizden babanıza dair bir iki şey öğrenmek mecburiyetindeyiz madmazel. İngilizceyi bir İngiliz gibi konuştuğunuz için otele den sizi İngiliz zannetmişler ve tabii Mösyö Gerardin kız olduğunuzu inanmamışlar. Onun için imzayı evvelce göstermemişler. Siz meydana çıktıktan sonra babanızı bulmak hususundaki işimiz de belki biraz kolaylaşmış sayılır. Şimdi komiser size bazı sualler soracak, lütfen onlara cevap veriniz.

Komiser cevapları yazdıktan sonra omuz başından yazılanları düşünceli düşünceli süzüyordu. Bu, Mösyö Gerardin kısa bir tarifi idi:

Yaş: 61. Boy: 1,73. Saç: Kır. Ağırlık: Bilmiyor, tıknazca: Göz: Gri mavi. Bıyık-sız, yüzük filân takmaz. Hiçbir yerinde nişanı yok.

— Daha başka bir şey sormak lâzım mı Mister Campion?

Polis hafiyesi komiserin bu sözüne doğrudan doğruya cevap vermedi; genç kıza dönerek:

— Babanızın hiçbir şeye hususî bir merakı yok mudur madmazel Madelen? Diye sordu.

— Keman çalmayı pek sever efendim. Hafiyeye birdenbire şaşalamış gibi idi:

— Keman mı sever. Hâlâ çalar mı? — Evet efendim. Tabii yalnız kendi kendini eğlendirmek için...

Bunun üstüne Campion:

— Şu halde yapılacak bir şey daha kaldı bay komiser, dedi, lütfen «Kardeşler şirketi» direktörünü de çağıralım.

Yarım saat sonra büyük bir heyecan içinde karakola gelen şirket direktörüne komiser arasında şu muhavere oluyordu: (Devamı 13 ncü sayfada)

İnşaat İlanı

Sümerbank Umum Müdürlüğünden:

- 1 — Karabükte yapılacak mühendis ve memur apartmanları ile bunlara aid müteferri işler toptan götürü olarak ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 483,147 lira 76 kuruştur.
- 2 — Eksiltme evrakı 25 lira mukabilinde Sümerbank inşaat şubesinden alınabilir.
- 3 — Eksiltme 28 Eylül 938 Çarşamba günü saat 11 de Ankarada Sümerbank Umum Müdürlüğünde yapılacaktır.
- 4 — Muvakkat teminat miktarı 25,075 lira 91 kuruştur.
- 5 — İstekliler teklif evrakı meyanına şimdiye kadar yapmış oldukları bu kapalı işlere, bunların bedellerine ve hangi bankalarla muamelede bulduklarına dair vesikalar koyacaklardır.
- 6 — Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 10 a kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümerbank umumî muhaberât şubesi müdürlüğüne teslim olunacaktır.
- 7 — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vaki olabilecek gecikmeler nazarı itibara alınmayacaktır.
- 8 — Bu inşaatı banka dilediği müteahhide vermek hakkını muhafaza eder.

«6441»

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Edirne Nafia Müdürlüğünden: Kapalı zarf usulile Eksiltme İlanı

- 1 — Uzunköprü hükümet konağının 13706 lira 17 kuruşluk bir kısım inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.
  - 2 — Eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, hususî fennî şartname, bayındırlık işleri genel şartnamesi ve keşif evrakı Edirne Nafia Müdürlüğünde görülebilir.
  - 3 — Bu işin ihalesi 30 Eylül Cuma günü saat 15 de Edirne Nafia Müdürlüğü odasındaki komisyonda yapılacaktır.
  - 4 — Eksiltmeye girebilmek için 1028 liralık teminat vermek ve aşağıdaki vesaike haiz bulunmak lâzımdır.
- A — 938 senesine aid Ticaret Odası kâğıdı.
B — İhaleden en az sekiz gün evvel bu işe girebilmek için Nafia Vekâletinden veya Edirne Nafia Müdürlüğünden alınmış ehliyet vesikası 2490 sayılı kanuna göre hazırlanmış teklif mektupları mezkûr günde saat 14 de kadar komisyon başkanı nafia müdürlüne verilmiş olması lâzımdır. Postada gecikmiş mektuplar kabul edilmez. «6445»

Gurabî efendi, bir viski daha doldurmağa yanaşan garsonu bileğinden sık sık yakalamış, yılışık yılışık mı rıldanıyordu:

— Nim sun peymâneyi, sâki, tamam ettin beni!

Derken, İfakat hanım, oturduğu yerde bir iki kere hiçkırıldktan sonra, başını yan tarafta eğdi. Vücudü iskemleden aşağı kaydı, ayakları Avni Zormanın iri bacaklarının arasına sıkıştı.

Torik bu vaziyeti görünce:

— Koca karı oldu! dedi. Şimdi onu vagona taşımak için küfeyi nereden bulmalı?

Gurabî efendi de saçmalamağa başlamıştı.

— Kırk yıllık ehlimi baştan çıkardın, be oğlan! Aferin sana! Ben bu cenabetin ağzına ömrüm müddetince ilâç için bir yutum konyak koyduramadım. Kırk yıllık Kâni olur mu Yani? İşte bal gibi, mis gibi oluyor. Mesele, püf tarafını bulmada.. erbabının eline düşmede. Bu delikanlı elhak erbabmış! Tevekkeli aklı yaşta değil, başta dememişler. Heey, hatun! Havvanın torunu! İşte bir İb lis te sen buldun. Kalk; davran! Bir kadeh de eyalinin elinden iç. İçmez! Öyle ya? şair boşu boşuna dememiş: «Pir elin den bade içmem, zehr olur zira bana!» Piliç gibi çocuğun sunduğu hakikatte zehir dahi olsa, reddetmezsin ama..

İfakat hanım hâlâ o vaziyette, arada bir hiçkırıyor, delikanlının bacakları kendi ayaklarını hafifce sıkıştırdıkça, dağalanıyordu.

Gurabî efendi susunca, Takvor başladı:

— Zo, köpoğlun.. işi! Viskidir.. ne b...tur? Er yanımdan şafroş olmuşum. Ba..bacığım nerde.. dedir? Ayak..la.. n.. hangi cephe.. k..? Zo..

— Zo, köpoğlun.. işi! Viskidir.. ne b...tur? Er yanımdan şafroş olmuşum. Ba..bacığım nerde.. dedir? Ayak..la.. n.. hangi cephe.. k..? Zo..

— Zo, köpoğlun.. işi! Viskidir.. ne b...tur? Er yanımdan şafroş olmuşum. Ba..bacığım nerde.. dedir? Ayak..la.. n.. hangi cephe.. k..? Zo..

— Zo, köpoğlun.. işi! Viskidir.. ne b...tur? Er yanımdan şafroş olmuşum. Ba..bacığım nerde.. dedir? Ayak..la.. n.. hangi cephe.. k..? Zo..

— Zo, köpoğlun.. işi! Viskidir.. ne b...tur? Er yanımdan şafroş olmuşum. Ba..bacığım nerde.. dedir? Ayak..la.. n.. hangi cephe.. k..? Zo..

— Zo, köpoğlun.. işi! Viskidir.. ne b...tur? Er yanımdan şafroş olmuşum. Ba..bacığım nerde.. dedir? Ayak..la.. n.. hangi cephe.. k..? Zo..

— Zo, köpoğlun.. işi! Viskidir.. ne b...tur? Er yanımdan şafroş olmuşum. Ba..bacığım nerde.. dedir? Ayak..la.. n.. hangi cephe.. k..? Zo..

YAZAN: Ercüment Ekrem Tatu

bacak.. bacak..ları - mı ver. Vay babası - na, be!Gu..gurabî - nin sıfatına, hiye - tine bakın: Pika - tağlısı gibi ku..ku - kurulumuş..

Birdenbire o da sustu. Gözleri kapandı. Sızıdı. To - rik viski şişesini garsonun elinden almış, masanın ü - stüne koymuş, bo - yuna kadehini dol - durup içiyordu. O - nun âdeti sarhoş ol - du mu, susmaktı.

Meclisin eyiden eyiye olgunlaştığını yılışık yılışık mı rıldanıyordu:

— Nim sun peymâneyi, sâki, tamam ettin beni!

Derken, İfakat hanım, oturduğu yerde bir iki kere hiçkırıldktan sonra, başını yan tarafta eğdi. Vücudü iskemleden aşağı kaydı, ayakları Avni Zormanın iri bacaklarının arasına sıkıştı.

Torik bu vaziyeti görünce:

— Koca karı oldu! dedi. Şimdi onu vagona taşımak için küfeyi nereden bulmalı?

Gurabî efendi de saçmalamağa başlamıştı.

— Kırk yıllık ehlimi baştan çıkardın, be oğlan! Aferin sana! Ben bu cenabetin ağzına ömrüm müddetince ilâç için bir yutum konyak koyduramadım. Kırk yıllık Kâni olur mu Yani? İşte bal gibi, mis gibi oluyor. Mesele, püf tarafını bulmada.. erbabının eline düşmede. Bu delikanlı elhak erbabmış! Tevekkeli aklı yaşta değil, başta dememişler. Heey, hatun! Havvanın torunu! İşte bir İb lis te sen buldun. Kalk; davran! Bir kadeh de eyalinin elinden iç. İçmez! Öyle ya? şair boşu boşuna dememiş: «Pir elin den bade içmem, zehr olur zira bana!» Piliç gibi çocuğun sunduğu hakikatte zehir dahi olsa, reddetmezsin ama..

İfakat hanım hâlâ o vaziyette, arada bir hiçkırıyor, delikanlının bacakları kendi ayaklarını hafifce sıkıştırdıkça, dağalanıyordu.

Gurabî efendi susunca, Takvor başladı:

Gurabî efendi bir viski daha doldurmağa yanaşan garsonu bileğinden sık sık yakalamış, yılışık yılışık mı rıldanıyordu:

— Nim sun peymâneyi, sâki, tamam ettin beni!

Derken, İfakat hanım, oturduğu yerde bir iki kere hiçkırıldktan sonra, başını yan tarafta eğdi. Vücudü iskemleden aşağı kaydı, ayakları Avni Zormanın iri bacaklarının arasına sıkıştı.

Torik bu vaziyeti görünce:

— Koca karı oldu! dedi. Şimdi onu vagona taşımak için küfeyi nereden bulmalı?

Gurabî efendi de saçmalamağa başlamıştı.

— Kırk yıllık ehlimi baştan çıkardın, be oğlan! Aferin sana! Ben bu cenabetin ağzına ömrüm müddetince ilâç için bir yutum konyak koyduramadım. Kırk yıllık Kâni olur mu Yani? İşte bal gibi, mis gibi oluyor. Mesele, püf tarafını bulmada.. erbabının eline düşmede. Bu delikanlı elhak erbabmış! Tevekkeli aklı yaşta değil, başta dememişler. Heey, hatun! Havvanın torunu! İşte bir İb lis te sen buldun. Kalk; davran! Bir kadeh de eyalinin elinden iç. İçmez! Öyle ya? şair boşu boşuna dememiş: «Pir elin den bade içmem, zehr olur zira bana!» Piliç gibi çocuğun sunduğu hakikatte zehir dahi olsa, reddetmezsin ama..

birden kalktılar. Sendeleme sendele - ye yerlerine dön - meğe hazırlandılar. Metr dotel kendile - rini ölediler:

— Lütfen hesabınızı görün, mösyö - ler.

— Nasıl hesap?

— İçtiğiniz vis - kilerin hesabını.

— Onu, biz vere - cek değiliz.

— Kimden alaca - ğım?

— Bizimle bera - ber bir delikanlı o - turuyordu hani? O verecek.

— Kompartiman da mı?

— Evet.

— Peki mösyö!

Herif peşlerinde olduğu halde birbirlerini takiben kompartimana geldiler.. Bomboştu.. şaşırıldılar.. hepsinin ağ - zından aynı sözler çıktı:

— Yanlış gelmişiz!

İçeriye bir göz gezdirdiler. Bavullar yerli yerinde duruyordu. Takvor: — Burasıdır, zo! dedi. Nah, işte benim paradesüm!

— Peki! Nerede ya bunlar?

— Tuvalete gitmiş olmasın?

— Saçmalama, ahpar! Beraber gide -

Bu esnada, Toriğin gözü rafları birindeki boş köşeye ilişti.

— Oğlanın bavulu yok! diye bağırıldı. kocakarının eşyası da uçmuş!

— Etme!

— Etmesi yok: Nah, işte!

— Trenin içini araştıralım. Belki de yatmak için daha rahat bir yere çekilmişlerdir.

— Öyle olsa, bavulları ne deyip aldılar?

Kapının önünde para bekleyen herifi savdılar, ayakta duramayacak bir halde olan Gurabî efendiyi oturtular, Torikle Takvor, katarı boylu boyunca do - laşmağa gittiler. Hiç bir tarafta ne İfa - kat hanımın, ne de Avni Zormanın izi yoktu.

Ümidi kesip geriye döndüler. Gurabî efendi:

— Ne haber? diye sordu. Torik cevap verdi:

— Mübarek olsun, beybaba! Anne hanımı kaçırmışlar.. bir şey değil: Man - giz de beraber uçtu!

— Sahi mi?

Takvor:

— He! dedi. Hapı yuttuk! Restoranın hesabı da enksemizde amarked kaldı.. Oturmuş, şimdi bu hâdiset etrafında mütalea beyan ediyorlardı:

— Yahu, bizim hatun böyle ters halt etmez ama, acaba hangi şeytana uydu?

— Hangi şeytana uydusu var mı, bey baba? Oğlan, hanım evlâdının dik âlâ - sı. Koca karının papellerine göz koydu, sarhoş etti, kandırdı, bastırdı mantara. Bizim sabıka kitabları bunu da yazar. Ne var ki? Biz enailik edip de bu dal - gaya düşümiyecektik.

— Kardeş! Ne bilirsin? Oğlan, kibarî bir şey görünüyor.. Hiç te fikrime gelmemiştir ki böyle bir iş eder deyip..

— Zaten bu belâyı başımıza getiren de sensin, aslına bakarsan. Herifi viski

Abdülhamid devrinde bir aşk macerası : 38

Kırık madalya

Yazan: A. R.

Müşkül bir vaziyet

— Ağa... Ben, derhal ata binip, Emin ağanın çiftliğine gideceğim.

Ben bu herife, çok iyi bir ders verdim. Hattâ bu ders, değil buradakilere, Yıldız sarayındakilere bile kâfi gelirdi.

Diye söylendi.

Bereket versin ki, ağa hazretlerinin müzakeresi uzun sürmemişti. En şerif eşkiyalardan oldukları, kıyafetlerinden belli olan, tepeden tırnaklarına kadar silâhlı birkaç kişi, çıkıp gitmişlerdi.

Zeki bey, Şeyho'nun delâletle ağanın odasına girerken, şiddetli bir helecana kapılmıştı. Âdeta, iradesine hâkim olamayacak kadar müvazenesini şaşırılmıştı.

Tatar ağa, Zeki beyi mütadı olan güler yüzlülükle karşılamış:

— Vay, efendim.. hoş geldiniz. Safa

geldiniz. Şöyle buyurun. Rahat edersiniz... Kahve mi, çay mı.. yoksa, soğuk bir ayran mı? Emrederseniz, bir nargile doldursunlar..

Diye diller dökmeye başlamıştı.

Bu, öyle bir vaziyet idi ki; havayı birdenbire değiştirmişti. Zeki beyin zihninde tasarladığı sözler, şiddetli bir hararete maruz kalmış, kar gibi eriyivermişti.

Essen Tatar ağa, Zeki beyin söz söylemesine meydan bırakmıyordu. Sözen söz geçerek lâkırdıyı uzatıyor.. böylece, kopması muhtemel olan bir fırtınanın ilk şiddetini hafifletecek kadar kurnazlık ediyordu.

(Arkası var)

İstanbul Belediyesi İlanları

İtfaiyeye şoför ve efrad alınacaktır. Talib olanların şeraiti öğrenmek üzere Pazartesi, Çarşamba, Cuma günleri İtfaiye Müdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur. (B.) (6370)

Hepsine 60 lira bedel tahmin edilen Dolmabahçede Gazhane yokuşunda eski 24-6, 11-5 ve yeni 22-6 ve 13-5 numaralı binaların kiremid ve ahşab enkazı satılmak üzere açık artırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 4 lira 50 kuruş ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 27/9/938 Salı günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (6323)

TÜRKİYE

Şişe ve Cam Fabrikaları Anonim Sosyetesinden:

Paşabahçe Fabrikamız Otomatik Şişe makinelerinde 150 kuruş yevmiye ile çalıştırılmak üzere 5 sanayi mektebi mezununa ihtiyacımız vardır. Gösterilecek kabiliyet ve liyakate göre yevmiyeler arttırılacaktır.

Taliblerin ellerindeki vesaikle birlikte Galatada Perşembepazarı Samur sokağında İş Hanındaki Büromuza müracaatları.

Balıkesir Vilâyeti Nafia Müdürlüğünden:

1 — Bırhaniye hükümet konağı ikmalî inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — İşin bedeli keşfi 22500 liradır.

3 — Bu işe aid evrak:

A — Projeler.

B — Fiat bordrosu, mesaha cedveli, keşif hülâsa cedveli.

C — Fenni ve hususî şartname.

D — Nafia yapı işleri fenni ve umumî şartnamesi.

E — Bayındırlık işleri genel şartnamesi olup bu evrakı hergün Balıkesir Nafia Müdürlüğünde görebilirler.

4 — Eksiltme 26/Eylül/938 tarihinde Pazartesi günü saat 15 de Bırhaniye hükümet konağında kaymakamlık odasında kurulu Nafia Komisyonu huzurunda yapılacağından isteklilerin zarfları bundan bir saat evvel mezkûr komisyona vermeleri.

5 — İsteklilerin bu işe aid 1687 lira 50 kuruşluk muvakkat teminatı Bırhaniye Malsandığına yatırdıklarına dair makbuz veya bu miktarda şayanı kabul banka mektubu ile asgari 8500 liralık yapı işini bir defada muvaffakiyetle başardığına dair Balıkesir Nafia Müdürlüğünden tasdikli ehliyet vesikasını ve Ticaret Odası vesikasını kapalı teklif mektublarını ihtiva eden zarfa koymaları ve zarfları 2490 numaralı kanunun hükümleri dairesinde tazim ve imza etmiş olarak muayyen gün ve saatte Eksiltme Komisyonuna müracaatları lâzımdır.

6 — Postada vukubulacak gecikmeler kabul edilmez. (6121)

HİKÂYE: Kirli eldivenler

(Baştarafı 12 inci sayfada)

— Mösyö Gerard size ne yakıt ve nasıl uğradı? Neden şimdiye kadar ortadan kayboluşu hakkında bize bir haber vermediniz?

— Bunun mühim sesepleri var: Mösyö Gerard şirketin bütün sermayesinin sahibidir. Arzularında müstebid bir adamdır. Binaenaleyh biz madunları için onun bir dediğini iki etmek imkânsızdır. Kendisi on beş senede, ilk defa buraya geliyordu. Paristeki merkezimizden bize Mösyö Gerardın merasimden hoşlanmadığı, yalnız yaşamayı sevdiği ve hiçbir işine kimsenin karışmasına tahammül edemediği yazıldı, onu burada kaldığı müddetçe kendi haline bırakmamız emredildi. Karşılama dahi gitmiyecektik. Biz de emri aynen yerine getirdik. İstasyona bile gitmedik. Gerard salı günü saat dördü kırk beş geçe yalnız başına çıkageldi. Kendisine gösterilecek pek kıymetli bir yakut serimiz vardı. Gelir gelmez ilk işi onları sormak oldu. Fransızca konuşuyordu ve konuşurken hiçbir şeyle, hattâ karşındakile bile alakadar görünmüyordu. Yakutları alınca yarım saat yalnız kalmak istediğini söyledi. Odamı bıraktım. Başka odaya geçtim. Bir saat sonra döndüğüm vakit Mösyö Gerard gitmişti. Tuhafı neresi, yakutları da beraber götürmüştü. Ne diyeyim. Hepsi kendi mah. Zaten şirketin bütün sermayesi onun. Dört gündür otele dönmediği için hepimiz telâştayız. Fakat polise haber versek kızar diye susuyorduk.

— Mösyö Gerardı ilk defa görüyordunuz değil mi? Kızının şu tarifine ilâve edecek bir şeyiniz var mı?

Direktör Madelenin babası hakkında verdiği cevabları gözden geçirdikten sonra:

— Hayır, dedi, benim de söyleyeceklerim bunlardan ibaret kalacak.

Burada Champion söze karıştı

— Size bir şey soracağım, hatırlamaya çalışınız ve muhakkak cevap veriniz: Mösyö Gerard konuşurken ellerile işaretler yapıyor muydu?

Bu sual ötekiler gibi direktörün de tuhafına gitmişti. Gülümsüyerek:

— Hayır... Pek sakın konuşuyordu, dedi, sağ elinde bastonu, eldivenleri vardı. Sol eli cebinde idi.

Bunun üstüne direktöre işine dönebileceği söylendi. O gider gitmez polis hafiyesi, kararını vermiş bir adamın kat'i tavrile yerinden kalktı:

— Ben gidiyorum. Bir saate kalmaz neticeyi telefonla bildiririm.

Hakikaten bir saat sonra komiserin telefonu çaldı:

— Allo! Ben Champion... Derhal Welkeen sokağında 39 numaraya geliniz. Üstünde kirallik odaları olan kötü bir aşhane.. evet, hemen, hemen..

Komiser manalı manalı başını salladı. Welkeen sokağı şehrin en kenar ve berbad tarafıydı. Sıra sıra kötü dükkânların dizildiği bu sokakta gün geçmezdi ki polisi heyecana veren bir fevkalâdelik olmasın. Hele karanlık basınca bu esrarlı cinayetler muhitine polis bile adım atmaktan çekinirdi.

Welkeen sokağına o gece arka arkaya üç polis otomobili girdi. İçindekiler 39 numaranın önünde yere indiler. Önde komiserle Champion, arkada sivil polisler ellerinde tabancalarla iç kapıyı geçtiler. Tam merdiveni çıkıyorlardı. İri yapılı bir kadın önlerini aldı ve avazı çıktığı kadar bağırıp içeridekilere «tehlke» yi haber verdi. Bunun üstüne yukarı katta kaçırma sesleri oldu. Polisler önce kadını yakaladılar. Sonra kaçanıardan aşhane sahibini bin güçlülle ele geçirdiler. Championla komiser doğru tavan arasına çıktılar. Ortalığa tuhaf bir koku yayılmıştı. Telâşla kilidli iki odanın kapılarını kırdılar. İkisinde de birer ot minder vardı ve içlerinde elleri, kolları bağlı birer erkek yatıyordu. Bu iki erkeğin ikisi de şıganca, ikisi de bir boya ve kır saçlı idiler. Yalnız birinin kolu takma idi. Komiser derhal bu tahta kolluya çözdürüp yakalattı. Herif homurdanıyordu:

Haydarpaşa Lisesi Direktörlüğünden:

Okulumuzda leyli ve nehari talebe kaydına devam edilmektedir. Leyli talebenin kaydı mektebin açılacağı 3 Birinciteşrin 1938 tarihine kadar devam edecektir. «6055»

T. C. Ziraat Bankası İstanbul Şubesinden:

Lise derecesinde tahsil görmüş iyi Fransızca bilen 5 memur alınacaktır. Taliblerin şeraiti öğrenmek üzere Bankamıza müracaatları. «6426»

— Ah şu sakat kolum.. o olmasa alk mallah dünyada ele geçmem.

Öbürü baygın yatıyordu. Champion eğilip nabzını dinledi:

— Zavallı Mösyö Gerard, dedi, vaktinde yetişmesek bu kadar gazdan boğulup gidecekmiz. Aman çabuk bir doktor.

Ertesi gün pazardı. Championla komiser, dünkü muvaffakiyetlerinin neşesi içinde, birlikte kahvaltı ediyorlardı. Polis hafiyesi:

— Ne ise, diyordu, hele şükür adamcağz kendine gelebildi. Kızcağzın da gözünün yaşı durdu. Bütün plânı kuran aşhanenin sahibi olacak herif... Hem de ne plân kurmuş azizim. Gerardın İngiltereye geleceğini nereden duyduysa duymuş. Herhalde şirkette bir adamı olsa gerek. Adamcağzın bu şubede tanınmadığını, yalnız seyahat ettiğini filân iyice öğrenmiş. Daha vapur Fransadan kalkarken Gerardın kamarasının bitişiğindeki kamarayı tutmuş. Ona, deniz tuttukça, yardım etmiş. Bu arada ilâç diye uyuşturucu şeyler de içirmiş. Vapurdan çıkar çıkmaz onu iyi bir otele götürmck bahanesile, evvelden hazırlattığı otomobile bindirmiş. Vapur saat altıda geliyor. Yollar o zaman tenhadır. Kimse şübhelenmeden rahat rahat aşhaneye geliyorlar. Zaten Gerard yolda vaktinden evvel uyanırsa yeniden uyuması için her şey hazır. Onu aşhanenin tavan arasına hapsediyorlar. Sıra şimdi Londra şubesine gidip Gerardın görmek istediği yakutları aşirmaya geliyor. Bunun için de gündünden evvel yüzü, boyu bosu tıpkı Gerardı andıran bir Fransız sabıkalı bulunmuştur. Bura şubesinde nasıl olsa sefi yakından tanıyan yok. Vakıâ sabıkâlının bir kolu sakattır ama bunu gizlemesini pek iyi bilir. Şirket sahibinin bavulları ışık otelinde tutulan odaya gönderilir. Sahte Gerard da, şayed şirketten sorarlarsa, otelden (Gerard) ın geldiği haber verilsin diye, tutulan odada şöyle bir görünür. Ondan sonra da doğru şirkete gider ve bildiğin gibi yakutları alır. Fakat herif bu umulmadık defineyi başkalarile bölmeye kıyamaz. Kaçmak ister. Aşhane sahibile avanesi de enayi mi?.. Derhal hileyi sezer, uydurma Gerardı yakalayınca sahibinin bitişiğindeki odaya tıkarlar. Yakutların yerini söylemek için sıkıştırırlar. Biraz daha geciksek atı alan çoktan Üsküdarı geçmiş olacaktı. Bereket tam vaktinde yetişti. Yakutların yerini öğrenmek onlardan evvel bize nasib oldu.

— Peki ama Champion sen asıl işin can alacak noktasını anlıyorsun. Otele uğryan adamın hakikî Gerard olmadığına nereden hükmettindi.

— Nereden olacak azizim, o gün otelde bulduğum bir çift kirli eldivenden... Baktım, eldivenlerin teki kirli, teki temiz... Neden? Zaten otele gelen adamın traş olmaması, banyo almaması, çamaşırını değiştirmemesi bana bir şüphe vermişti: Acaba bu adam sahiden Mösyö Gerard mıydı? Eldivenin tekinin temiz kalışı onları giyenin bir elini kullanmadığını, binaenaleyh bir elinin sakat olduğunu gösteriyordu. Şuraya, buraya dokunan el temiz kalmaz. Halbuki Madelen, babasının keman çaldığını söylemişti. Tek elli adam keman çalabilir mi?

Bundan başka şirket direktörüne, gördüğünü adamı tarif etmesini söylediğimiz vakit Madelenin cevablarına ilâve edecek şeyi olmadığını söylemişti. Halbuki o yalnız Gerardı görmüştü. Demek sahtesi de sahici gibi Fransızdı, kır saçlı, mavi gözlü, 1,73 boyunda ve tıknazdı. Konuşurken bir elinin hep cebinde olması da o elinin sakatlığını teyid ediyordu.

Bütün bunları bir mantık ve muhakeme silsilesile keşfedince, emniyet müdürlüğünün sabıkâlılar listesinden yalnız Gerardın kim olduğunu, kimlerle düşüp kalktığını bulmak zor olmadı.

YARINKİ NÜŞEMİZDA:

Seni seviyorum

Çeviren: İsmet Hulusi

Nahiye müdürü Süleyman ağa, he-men koştı, aralık duran kapıyı kapadı. Büyük bir telâş ile:

— Aman yüzbaşı bey!.. İtin, köpeğin olayım. Bağırma. Kulun, kölen olayım. Şuraya bir dakika otur. Soracaklarını, söyleyeceklerini hep biliyorum. Yerden göğe kadar hakkın var. Ayaklarının türabı olayım. Beni dinle. Dinledikten sonra, bana acıyacaksın. Hiç bir kabahatim olmadığını anlıyacaksın. Otur.. hele şuraya otur...

Müdür, o kadar istirahatkâr bir tavır almıştı ki; Zeki bey oraya oturup dinlemek mecburiyetini hissetmişti. Müdür, boğulur gibi hırıltılı bir sesle, sözüne devam eylemişti.

— Ben.. mutasarrıf Ziya paşanın en küçük oğlunun lalası idim. Her gün küçük beyi midilli ile gezmiye götürür getirirdim. Günün birinde kaza ile midilliden düşürdüm. Kafası yarıldı. Paşa, beni kovacaktı. Fakat hanımefendi bana acıdı. «Zavallı adam, aç kalmasın. Bir memuriyete tayin et.» diye paşaya yalvardı. Benim gibi cahil adamın elinden ne memuriyet gelir?.. Paşa; düşündü, taşındı. «Seni, Durak nahiyesine müdür göndereyim. Orada Tatar ağa vardır.. Seni, idare eder. Sakın sözünden çıkma. Güzel geçin. Eğer hakkında şikâyet duyarsam, azledirim. Aç kalırsın.» dedi. Ve beni müdürlüğe tayin ederek buraya gönderdi... A, benim efendim!.. Şimdi, benim yerimde sen olsan, ne yaparsın?.. Yek başıma, yek mızrak olsam, bir şey değil. Ba - şımda, tam dokuz can var. Bunlar; ek - mizde ister, aş ister. Şayed Tatar ağanın emirlerine itaat etmezsem, onun şikâyeti üzerine de şuradan azlolunveririm, benim halim nice olur?.

Deyip, kesti.

Zeki bey bütün bu sözleri, kalbinde derin bir eza duyarak dinlemişti. Derin derin içini çekti.

— Peki azizim.. Allah, yardımcın olsun. Artık sana kabahat bulmuyorum. Fakat benim işim ne olacak?.

Dedi.

Nahiye müdürü Süleyman ağa, o - muzlarını kaldırıp başını bir tarafa bükerek kısaca cevap verdi:

— Beyim! Ağa ile uyusmaktan başka çare yok.

— Ağa ile nasıl uyusabilirim?

— Geçen günkü senedleri mühürler - sin.

Zeki beyin sinirleri, tekrar gerildi. Aklına, bölük kumandanı Emin ağanın son sözleri geldi. Bu pervasız ve cür'et - kâr adam, en açık bir lisan ile neticeyi ona söylemiş:

— Yaa.. sen, bu senedleri mühürle - miyorsun, öyle mi?.. O halde bu memle - kette yaşayamazsın.

Demişti.

Şu halde?..

Demek ki; burada yaşamak.. o kadar büyük fedakârlıklarla buraya kadar gelen Leylâyı saadete kavuşturmak için, bu adamlarla hoş geçinmek.. ve o senedleri mühürlemek elzemdi.

Nahiye müdürü ile sözü uzatmanın hiç bir fayda temin etmeyeceğini anlıyan Zeki bey, derhal oradan çıkarak konağa gitti, ağanın odasına girmek istedi. Fakat ağanın (baş mabeyncilik) vazifesini ifa eden Şeyho, karşısına çıkarak:

— Yüzbaşı bey. Aşiretlerden bir kaç misafir geldi. Ağa ile mühim bir mesele müzakere ediyorlar. Siz, hele şu o - dayaya buyurun.

Dedi, Zeki beyi, başka bir odaya sevketti.

Zeki bey odada yalnız kalır kalmaz, öfke ile gezinmeye başlayarak kendi kendine:

— Vay gidi zaptiye çavuşu, vay... Koskoca bir yüzbaşı olduğum halde, herifin huzuruna teşrifatla giriyorum... Ah, Leylâ.. ortada, sen olmamalydın.

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâletinden:

- 1 — Ankara Tıp Fakültesi müstemilatından «752,249,50» yedi yüz elli iki bin iki yüz kırk dokuz lira elli kuruş bedeli keşifli doğum ve nisaiye kliniği inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Eksiltme, 19/Eylül/938 Pazartesi günü saat on birde Ankarada Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâletinde teşekkül eden hususî komisyonca yapılacaktır.
- 3 — Eksiltme şartnamesi, genel ve fennî şartnameler, mukavele projesi, keşif ve hususî şartlar cetveli ve on dokuz âdet plân, 37 lira 62 kuruş bedel mukabilinde Ankarada Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâleti İctimaî Muavenet İşleri Dairesi Riyasetinden ve İstanbulda İstanbul Sıhhat ve İctimaî Muavenet Müdürlüğünden alınabilir.
- 4 — Muvakkat teminat miktarı 33839 lira 98 otuz üç bin sekiz yüz otuz dokuz lira doksan sekiz kuruştur.
- 5 — Talipler aşağıdaki vesikaları da teminat zarfının içine koymak suretile ibraz ve itaya mecburdurlar.
A — Talipler Şirket olursa 2490 sayılı kanunun 3 üncü maddesinin A. ve B. fıkrasında yazılı vesaik.
B — Eksiltmenin yapılacağı tarihten en az sekiz gün evvel Nafia Vekâletinden bu işe girebileceklerine dair alınmış ehliyet vesikası.
C — Carî seneye aid ticaret odası vesikası.
D — 250,000 iki yüz elli bin liradan aşağı olmamak üzere yaptığı bina işlerini iyi başardığına dair vesikalalar.
G — Kanunun tarif ettiği şekilde hazırlanmış olması lâzım gelen zarflar 19/Eylül/938 Pazartesi günü saat ona kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâleti İctimaî Muavenet Dairesi Reisliğine tevdi edilmelidir. Posta ile ve taahhütlü olarak gönderilecek zarflar da aynı saatte Vekâlette bulunmalıdır. Muayyen vakitten sonra verilmek istenilen zarflar kabul edilmeyeceği gibi postada vâki olacak teahhürler nazara alınmaz. «5807»

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 55075 lira olan muhtelif ateş tuğlaları 24/10/938 Pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin 4003,75 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 275 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (6141)

Muhammen bedeli 37650 lira olan muhtelif akkümülatör, plâk ve yedekleri 31/10/1938 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2823,75 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 188 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (6280)

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden:
Bandırma yolu ile İzmir ve havalisine gidecek yolculara bir kolaylık olmak üzere Tophanedeki Denizyolları acentasında açılan genişizden demiryolu bileti satışına 15.9.938 tarihinden itibaren başlanacaktır. (6400)

T. C. ZİRAAT BANKASI

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

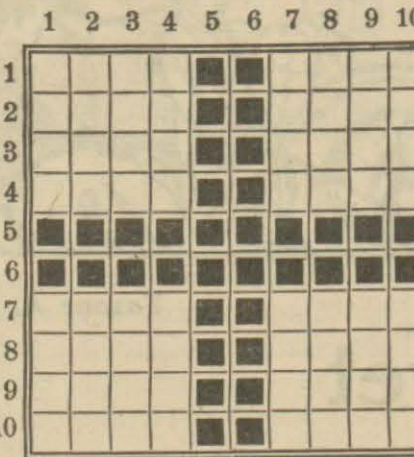
Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Günün Bulmacası

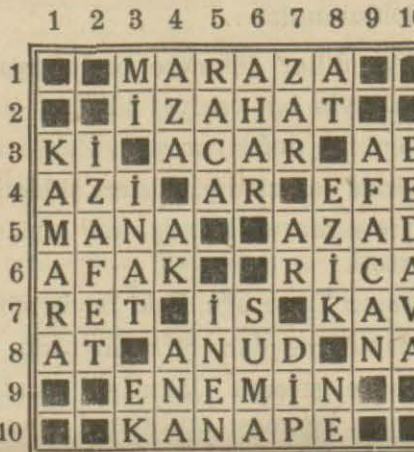

SOLDAN SAĞA:

- 1 — İki tarafı kesen bıçak-akılsız.
- 2 — İnsanlarda iki, bazı hayvanlarda dört olan uzuv-arzu.
- 3 — «Siz»nin müfredi-Arab yazısında bir nevi yazı şekli.
- 4 — Eğlence-keder.
- 7 — Çünkü-masallarda adı geçen mevhüm bir şey.
- 8 — Merkez-coşan.
- 9 — Sağlam-yağın bir kumaşta bıraktığı.
- 10 — Komşu bir devlet - Abdal.

YUKARIDAN AŞAĞI:

- 1 — Demirden para dolabı-akıllı
- 2 — Aileler - Haber verme.
- 3 — Meal-münasib.
- 4 — Kadıköy vapur işleten idare-kıymetli bir taş.
- 7 — Çayın küçüğü-bir nevi kama.
- 8 — Bir ecebi isim-«Ebedin zıddı.
- 9 — Yağın bir kumaş üstünde bıraktığı-bir içli.
- 10 — Muhakeme neticesinde verilen tahriri karar-bize süd veren hayvanlardan biri.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

- İstanbul cihetindekiler:**
Aksarayda: (Sarım), Alemdarda: (Sırrı Asım), Beyazıdda: (Belkis), Samatya-da: (Rıdvan), Eminönünde: (Beşir Kemal), Fenerde: (Emilyadi), Şehremininde: (Nâzım), Şehzadebaşında: (Asa), Karagümrükte: (Kemal), Küçükpazarda: (Yorgi), Bakırköyünde: (İsteban).
- Beyoğlu cihetindekiler:**
İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Galatada: (İsmet), Taksimde: (Nizameddin), Kurtuluşta: (Necdet), Yenişehirde: (Parunakyan), Bostanbaşında: (İtimad), Beşiktaşta: (Nail Halid).
- Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:**
Üsküdar: (Ahmediye), Sarıyerde: (Nuri), Kadıköyünde: (Saadet, Osman Hulûsi), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Halk).

İs. 2 nci İflâs Memurluğundan:

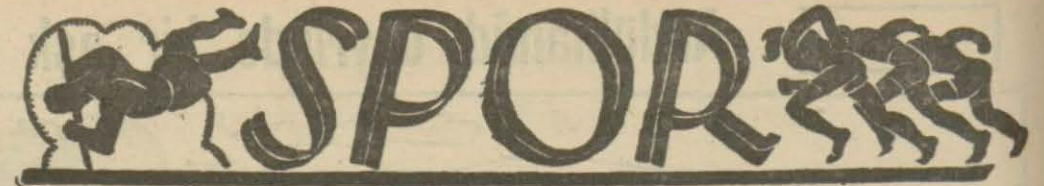
Fındıklıyan Hanında oturmakta ve dericilikle meşgul bulunmakta olan Sironun iflâsı 14/9/938 tarihinde açılıp tasfiyenin adı şekilde yapılmasına karar verilmiş olduğundan:

1 — Müfliste alacağı olanların ve istihkak iddiasında bulunanların alacaklarını ve istihkaklarını ilândan bir ay içinde 2 nci İflâs dairesine gelerek kaydetmelerini ve delillerini (sened ve defter hülasaları ve saire) asıl veya musaddak suretlerini tevdi eylemelerini.

2 — Hilâfına hareket cezası mes'uliyeti müstelzim olmak üzere müflisin borçlarının aynı müddet içinde kendilerini ve borçlarını bildirmelerini.

3 — Müflisin mallarını her ne sınıfta olursa olsun ellerinde bulunduranların o mallar üzerindeki hakları mahfuz kalmak şartile bunları aynı müddet içinde daire emrine tevdi etmeleri ve etmezlerse makbul mazeretleri bulunmadıkça ceza mes'uliyete uğrayacakları ve rüçhan haklarından mahrum kalacakları.

4 — 22/9/938 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14 de alacaklıların ilk ichtimaa gelmeleri ve müflis ile müşterek borçlu olanlar ve kefillerinin ve borcunu tekeffül eden sair kimselerin toplanmada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur. (10218)

Balkan oyunlarında neden derece alamadık?

Atletlerimiz idmanlarının az ve tecrübelerinin noksan olduğunu söylüyorlar, bunları nazarı dikkate almak lâzım

Belgrad (Sureti mahsusada gönderdiğimiz arkadaşımızdan) — Dokuzuncu Balkan oyunlarının birinci günü yapılan müsabakalardan sonra alınan puan vaziyeti son iki müsabakada her ne kadar bir parça ileri gidecekse de umumiyet itibarıyla bizi tatmin edecek mahiyette değildir.

Pazar günü yapılan müsabakalarda gülle, yüksek atlama ve 800 metrede daha iyi dereceler almağı bekliyorduk. Ateş İbrahim rahatsızlığı dolayısıyla kendisinden beklenen işi göremedi.

Yüksek atlamada Pulatın Balkan oyunlarında talihi olmadığını evvelce yazmıştım. Senelerdenberi aynı derece ile ikinci olan Pulat rakibine beraber 1,80 atları halde baraj tabir edilen bir ölçüden dolayı üçüncü kaldı.

Jerfi Belgrada geldiği gündenberi hasta. 1.65 den güç aştı. Receb ve Galibden 800 metrede birincilik değil amma, daha iyi derece beklemek hakkımızdı.

Memlekette huyunu, suyunu bildiği rakiblerle, âdeti kendine koşan bu atletler yabancıların bulunduğu toplu müsabakalarda kıymetlerinin altına hemen iniyorlar. İlk heyecan geçtiği için Balkan bayrağı ile 1500 metrede çok iyi koşacaklarına şüphe yoktur.

Kaybeden her atletin ağızda tek bir

kelime var. İdmanlarımız bozuk, tecrübemiz yok.

Bu sözleri yabana atmamak lâzımdır.

Ömer Besim

Lig maçları hakkında bugün karar verilecek

Geçen gün İstanbul mintakası spor başkanı İstanbul valisi Muhiddin Üstündağın riyasetinde toplanan klüp murahhasları lig maçları hakkında bir karar vermemişlerdi. Lig maçları haricinde kalmak kararı vermiş olan klüpler de bu toplantıya iştirak etmişlerdi. Aradaki anlaşamamazlığı ortadan kaldırmak üzere bu dört klüp kendi aralarında bir kere daha görüşmek üzere Güneş klübünde ayrıca toplanmışlar. Takib edecekleri hattı hareketi kararlaştırmışlardır. Bugün tekrar Halk Partisinde Muhiddin Üstündağın riyasetinde toplanarak son kararlarını bildireceklerdir. İstanbul lig maçlarının başlaması da bugünkü toplantının neticesine bağlı bulunmaktadır.

Galatasaray yüksek mürakabe heyetinin toplantısı

Galatasaray Spor Klübü Genel Sekreterliğinden: Yüksek mürakabe heyetimiz 17 Eylül 938 cumartesi günü saat 15 de toplanacağından içtimaa ehemmiyetine binaen sayın başkanın klüb lokalini behemehal teşrifleri rica olunur.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Muhammen kıymeti

Lira Kr.

1031 25

Kasımpaşada Kadı Mehmedefendi mahallesinin Yeniçeşme sokakında vaki 550 metre murabbaındaki arsanın tamamı.

171 00

Hasköyde Hacışabanağa mahallesinin Kalaycıbahçe sokağında 46 No. lu arsanın tamamı.

Yukarıda yazılı gayri menkullerin mülkiyetleri peşin para ile 30 gün müddetle ve pazarlıkla satılıktır. İhalesi 6/10/938 Perşembe günü saat 13 de komisyonca yapılacağından taliblerin % 7,5 pey paralarile Akarat, Mahlûlât şubesine müracaatları. (6395)

Mamekide Seyyar Jandarma Piyade Alay Satınalma komisyonundan:

Mikdarı	Muhammen bedeli	Muvakkat teminatı	Cinsi	İhale günü ve saati
kilo	L. K.	L. K.		
250000	37500 00	2812 50	Un	25/9/938 Cuma 9
60000	21000 00	1575 00	Et	" " 10
6500	6175 00	464 00	Sade yağ	" " 11
400000	24000 00	1800 00	Arpa	" " 14
250000	10000 00	750 00	Kuru ot	" " 15
200000	7000 00	525 00	Saman	" " 16
700000	7000 00	525 00	Ođun	" " 17

Yukarıda cins ve mikdarları ile muhammen bedel ve muvakkat teminatları yazılı yedi kalem erzak ve yem seyyar Jandarma alayının bir yıllık ihtiyacına karşılık olarak kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

İsteklilerin:

- 1 — Kanunî şartları haiz bulunmaları.
- 2 — İhale gününden evvel muvakkat teminat paralarını Pertek maliyesine yatararak vezne makbuzlarını zarflarına koymaları.
- 3 — Şartnameleri komisyonundan her zaman alabilecekleri.
- 4 — Muayyen gün ve saatte «Mameki» kıyaslama alay satın alma komisyonuna müracaatları ilân olunur. «6088»

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

6. cı Keşide: 11/Birinci Teşrin/938 dedir.

Büyük ikramiye: 200.000 Liradır...

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000 ve 200.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

DIKKAT: Bilet alan herkes 7/Birinci Teşrin/938 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır...

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden:

Bir Topografa ihtiyaç vardır. Ehliyetine göre 200 liraya kadar aylık verilecektir. Taliblerin bir hafta içinde Sümer Bank U. M. İnşaat Şubesine müracaatları ilân olunur. «6442»

90 derece halis limon çiçekleri HASAN ve NESRİN Kolonyaları

Dünya itriyat mütehassısları bir araya gelse Hasan kolonyasının bir damlasını vücuda getiremez.
Nesrin Limon çiçekleri Hasanın yavrusudur. Losyon ve Lavantalar birer şaheserdir.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra niçin RADYOLİN diş macunu kullanmalıdır? ÇÜNKÜ.

Güzel Yüz

İçin ilk şart
güzel diş

Güzel Diş

İçin ilk ve en
esaslı şart da

RADYOLİN
kullanmaktır

RADYOLİN

Mikropları % 100 öldürür, dişleri fırçanın giremediği yerlere kadar nüfuz ederek temizler, parlatır, diş etlerini besler ve hastalanmalarına mâni olur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra kullanınız.

Şişmanlıyor - sunuz

Çünkü vücudunuzda lüzumsuz yağ toplanıyor. Ve rahatsız oluyorsunuz. Muntazam zaman tesiri kolay ve tabii olan MAZON alın. Aynı zamanda varsa

KABIZLIĞI İZALE

eder, MİDE ve barsaklarınız, karaciğerleriniz daha muntazam işleyecektir. HAZIMSIZLIK ve EKŞİLİĞİ gidererek vücudunuzda ferahlik hissedecek istihauz ve sıhhatiniz düzelecek ve daima ne'eli ve zinde olacaksınız.

MAZON

MEYVA TUZU

Zonguldağın en zengin madenleri olan Koziuda çarşı içinde
KARA ELMAS OTELİ
ve altında lokantası ile devren
ACELE SATILIKTIR.

RADIO EDISSON

Müessesesi

Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 34

NASIRLAR İÇİN KATI ÇARE

Beşir Kemal NASIR İLACI

Fennî Sünnetçi

Emin Fidan

Kabine: Beşiktaş
Erip apartmanı
Tel: 44895, ev Suadiye istasyon yanı *

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

ODEON

Yeni çıkan plâklar
BAYAN İFAKAT

270239 No: Hicaz neva gazel - Ey taze kadın
Rast Şarkı - Kaşlarına gözlerine
BAYAN KÜÇÜK MELÂHAT

270240 No: Kuyuları var derince
Lâz şarkısı - Paraşütte ineyim.
NEVŞEHİRLİ ŞERİF ÇOPUR

270233 No: Halk şarkısı - Derya kenarına yayılan ceylân
Halk şarkısı - Genç idim abbaclar
BAYAN MÜNEVVER

270235 No: Bu dağlar meşe dağlar
Karcıar şarkı - Kalk gidelim dağlara
ODEON SAZ HEY'ETİ

270238 No: Zeybek havası - Keman, Kanun, Klarinet, Cümbüş
Sırtı

30 senedenberi emsalsiz bir gayretle çalışarak yapmış olduğu derin

tecrübelerinin neticesi olarak bugün fennin en mükemmel plâklarını imlâya muvaffak olan ODEON plâk şirketinin alaturka kısmında okuyan güzide sanatçılarımızdan bazılarının isimleri:

Bayan Safiye

" Vedia Rıza

" Hamiyet Yüceses

" İfakat

" Küçük Melâhat

Bay Münir Nureddin

" H. Fakri

" Kemal Gürses

" Malatyalı Fahri

" Refik Başaran

Aynı Yaşta ... Aynı Nesil ...

Allahım, şu bayanla aynı yaştayız. O, lâtik top gibi çevik, cıva gibi oynak, şen, şatır konuşuyor, bir yerde duramıyor? İşte çantası elinde tayyareye binecek, kim bilir neler gidecek? Ben ise daima derdli ve düşünceli yerimden kalkmak, köşe minderimden ayrılmak istemiyorum. Bunun hikmeti nedir?

Çok basit, çünkü; O bayan ilmi tecrübeleriyle artık büyük annesinin an'anesine bağlı değil. Medeniyetin istediği bütün konforu mükemmel ÂDET ZAMA 'nında mikrop yuvası olan bez ve pamuk taponlar kullanmıyor. Cihan medeniyetinin takdirlerle kabul ettiği

Femil ve BAĞI 'nı

kullanıyor. Bunun için bütün sinir, rahim hastalıklarından uzak kalmıştır. Keyfine neş'esine nihayet yok.

Bayanlar sıhhat ile, neşe ile yaşamının birinci düsturu **AYLIK TEMİZLİK** lerinizde Femil ve Bağını kullanmaktır.

Her eczanede ve büyük mağazalarda bulunur.

Modern
TÜRKİYE
Mecmuası

30 ncu Sayısı
Cumartesiye çıkıyor

Bu sayısının üç renkli nefis kapağı Simone Simon'un Plâj resimleriyle süslenmiştir.

Zengin ve dolgun münderecat

BASUR Memelerini

REKTA

PATI İLE TEDAVİ EDİNİZ.

SILKO

ROMATİZMA - LUMBAGO ve SİYATİK'den muztarip olup berayi tedavi

YALOVA ve BURSA KAPLICALARINA

gideceklere mühim bir tavsiye:
Banyodan sonra ağrıyan mahalle

SILKO

merhemi ile masaj yapıp daha iyi ve daha çabuk şifa bulurlar.

Her eczanede satılır

Almanya'da yapılan ve
300 defa
Çalmakla bozulmayan

POLYDOR

Marka Gramofon plâkları piyasaya çıkmıştır.

FERYADI HAKKI

8025 Al Bereli.
Koyun gelir kuzu ile «Türkü»

8039 Atalım mı Güzelim. «Türkü»
Tokad Türküsü.

URFALI OSMAN YANIKSES

8026 Şu Urfanın kapısı
Dönberi.

BAYAN B. PLÂTİN

8027 Duydum ki «Suzinâk şarkı»
Yol verin sevgilime.

POLYDOR Gramofon plâklarını her yerde ısrarla isteyiniz.
Türkiye toptan satış deposu: **VAHE ÜTÜCİYAN**
İstanbul Sultanhamam Camıbaşı Han 2 nci kat No. 10 P. K. 180

NUMAN İÇLİSES

8028 Ey Felek «Segâh gazel»
Lâyük mi aşkın bana.

BAYAN HAMİYET DUYGULU

8029 Aysen çıkmış yollara.
Yaz geldi güller açıldı

BAYAN NEDİME

8030 Bu dağlar ulu dağlar.
Gülerdim ağlamazdım.

BAYAN NERMİN

8037 Altını bozdurayım.
Senden ayrı düşdüm.

ADEMİ İKTİDAR
Ve BEL GEVŞEKLIĞİNE KARŞI
HORMOBİN

Tabletleri. Her eczanede arayınız.
(Posta kutusu 1255 Hormobin) Galata, İstanbul